

KATOLIČKI LIST

0.0.5.5

ZVONIK

GODINA: VIII

BROJ: 1 (75)

Subotica, siječanj (januar) 2001.

Cijena: 30,00 din.

S Kristom
u trećem
tisućljeću

do
civilizacije
ljubavi

SVRŠETAK JE NOVI POČETAK

Završetak godine Velikog jubileja na svetkovinu Bogojavljenja svakako je događaj koji je obilježio početak novog tisućljeća. Papa je zatvarajući Sveta vrata i zaključujući Svetu godinu istakao da je to trenutak za pogled naprijed, za pogled u budućnost. Na početku ovog novog razdoblja Crkve i čovječanstva valja PONOVRNO POĆI KRISTU, istakao je Papa. Ali ne bilo kako, nego duhovskim zanosom i apostolskim oduševljenjem. Ponovno poći Kristu

znači odlučnije nastojati RASTI U SVETOSTI u svojoj svakidašnjici. Svetosti, međutim, nema bez MOLITVE i SLUŠANJA (ČITANJA) BOŽJE RIJEČI, bez SAKRAMENTALNOG ŽIVOTA, bez SVJEDOČENJA LJUBAVI prakticanjem kršćanskog zajedništva, djelotvorne ljubavi prema braći i hrabrog svjedočenja svoje vjere, sve do spremnosti na mučeništvo.

Ovih nekoliko Papinih riječi sasvim je dovoljan i prebogati program za svakog kršćanina u vremenu koje je pred nama.

Događaj Velikog jubileja bio je zbilja bogojavljenjski događaj. Crkva se predstavila svijetu na novi način. Milijuni kršćana obnovili su svoju vjeru u srcu Katoličke crkve, prolazeći kroz Sveta vrata, a sigurno i većina praktičnih katolika u svojim mjesnim Crkvama također, dobivajući jubilejski potpuni oprost u raznim prigodama tijekom jubilejske godine. Bijaše to doista Godina milosti Gospodnje koja ne prestaje, nego će biti prisutna u Crkvi i dalje, a napose po vjernim članovima Crkve.

Iz toga se EVANGELIZACIJA (navješćivanje Kristove Radosne vijesti) sama po sebi nameće kao glavna zadaća Crkve u trećem tisućljeću a izgradnja CIVILIZACIJE LJUBAVI kao njezina logična posljedica. Kršćani koji su se u Jubilarnoj godini predstavili "Svijetu" na nov i drugačiji način, osobito u osobi svog vrhovnog poglavara pape Ivana Pavla II., doista mogu sada tom svijetu na nov i drugačiji način navijestiti evanđelje. Ponuditi mu to evanđelje kao najbolji program života, kao način življenja koji može u potpunosti ispuniti čovjeka i pomoći mu da ostvari onu - u biti jedinu - njegovu čežnju, a to je čežnja za istinskom srećom.

Došlo je, dakle, vrijeme da Crkva svoje MISIONARSKO POSLANJE stavi u prvi plan u svim krajevima zemlje. To osobito vrijedi i za ovu našu zemlju, izmučenu gotovo šezdesetgodišnjim praktičnim ateizmom koji je provodio komunistički režim. Vrijeme je da se svi građani ove zemlje vrata ili počnu živjeti INTENZIVNIM DUHOVNIM ŽIVOTOM i tako izbjegnju zavodljivosti potrošačkog i uživalačkog mentaliteta koji u sebi krije novi društveni poredak s naglašenom globalizacijom.

Samo po Kristu, s Kristom i u Kristu možemo očekivati bolju i ljepšu budućnost, koju danas moramo početi izgrađivati. Naš "Zvonik" će svojom "zvonjavom" sigurno biti na ovoj liniji!

U tom smislu svima Vam, dragi čitatelji, ovoga prvoga mjeseca novoga tisućljeća želim snažan zamah u predstojećim misionarskim-evangelizacijskim pothvatima!

vaš urednik

JAGANJAC BOŽJI

Drugoga tjedna božićnog vremena čitali smo Ivanovo evanđelje. Nakon Proslova Ivan opisuje Isusovih prvih sedam dana. Tako će on učiniti i na kraju svojega evanđelja: opisat će Isusovih posljednjih sedam dana.

U tim prvim danima Isusovog javnog djelovanja događa se jedan "transfer" koji Ivan namjerno naglašava. Taj se "transfer" sastoji u prijelazu jednog dijela Krstiteljevih učenika k Isusu. Kad se pitamo, kako je Ivan Krstitelj uspio svoje učenike uputiti na Isusa u vrijeme kad je on još u punini svojega djelovanja a Isus još nije poznat, odgovor je jednostavan: pokazao je na Isusa kao "Jaganjca Božjega".

Mi danas ni izdaleka ne možemo shvatiti tu pokretačku snagu koju je u njegovim učenicima izazvalo svjedočenje da je Isus "Jaganjac Božji" (Iv 1,36). Premda svaki dan kod mise tri puta (a isto tako i u litanijama) govorimo Isusu da je "Jaganjac Božji", ipak sadržaj ovoga pojma ostaje izvan naše svijesti. A on je tako velik da je pokrenuo Krstiteljeve učenike da ostave svojega učitelja i prijeđu k Isusu. Što se krije iza ovog izraza "Jaganjac Božji"?

Njegov nas sadržaj stavlja u ropstvo Egipta. Oslobođenje iz toga ropstva postaje najveći događaj koji je Bog izveo u povijesti židovskoga naroda. To se oslobođenje dogodilo u znaku janjeta i njegove krvi! Janje se je žrtvovalo i blagovalo uz posebnu Mojsijevu odredbu da mu se ne slomiti jedna kost (Izl 12,46). A krv janjetova biva znak poštode i sačuvanja života anđelu zatorniku. Svake će godine izraelska zajednica žrtvovati i

blagovati pashalne jaganjce spominjući se ovog velikog događaja i slaveći slavno djelo Božjega oslobođenja.

Ali kao da nije bilo sve riješeno. Vrlo brzo javlja se u Izraelu navješćaj nove pashe, mesijanske pashe kao i novoga oslobođenja, mesijanskog oslobođenja. To sasvim jasno naviještaju proroci (Iz 61,1-3) a čekanje dolaska mesije nerazdvojivo se povezuje s mesijanskom pashom. A pasha s Janjetom! Stoga kad Krstitelj upire u Isusa prstom i pokazuje: "Evo Jaganjca Božjeg!" više nije moglo biti nikakve sumnje. Pred nama je Mesija koji je u isto vrijeme i pashalno janje nove, mesijanske pashe.

Da je Ivan evanđelist to doista tako i mislio, jasno je još barem iz dviju okolnosti. Prva je Ivanova kronologija Isusove pashalne večere. Pashalna se večera kod Židova blagovala u petak (tj. u subotu po židovskom jer dan počinje navečer!) navečer. Blagovali su se jaganjci koji su se po danu žrtvovali u hramu (obredno klanje!). Ivan Posljednju večeru stavlja u četvrtak navečer (dakle, dan prije!) a u petak - kad se u hramu kolju pashalni jaganjci - Isus visi na križu kao Jaganjac Božji i početak nove pashe. Po svoj prilici visio je okrenut prema Gradu i Hramu kod gradskih vratiju. Druga je okolnost u prilog činjenici da Ivan evanđelist u Isusu prepoznaje pashalnog jaganjca događaj koji se zbio već nakon Isusove smrti. Kada su Isusovi prijatelji tražili od Pilata Isusovo tijelo, Pilat je poslao komisiju koja je trebala utvrditi da li je Isus već umro jer se tijelo nije prije smjelo skinuti s križa. Kad su došli na Golgotu, vojnici su vidjeli da su razbojnici još živi pa su ih zbog blizine Blagdane (ostalo je još par sati!) dotukli batinama. A kad su došli do Isusa, vidjeli su da je već umro pa mu nisu prebijali kostiju, već mu je samo jedan vojnik otvorio rebra kopljem. Na taj događaj Ivan evanđelist navodi propis iz Knjige izlaska koji je Mojsije dao Izraelcima da se janjetu ne smije slomiti niti jedna kost (12,46). Pred nama je, dakle, na križu Pashalno Janje ili Jaganjac Božji! Samo zato i iz te spoznaje mogao se dogoditi "transfer"!

Tadej Vojnović, ofm

Piše: mr. Andrija Kopilović

14. 01. 2001. - 2. nedj. kroz godinu

Iz 62,1-5; 1 Kor 12,4-11; Iv 2,1-12

BOŽJI GRAD PRONALAZI SVOGA BOGA

Gospodin se očituje u svakodnevnim događajima našega života. Nakon Bogojavljenja i Isusovog krštenja, evanđelje današnje nedjelje stavlja pred nas događaj u Kani Galilejskoj. Bog se "spušta" u našu svakidašnjicu. Izaija tješi prognanike iz Babilona, koji se vraćaju u svoju zemlju. Bog ne prestaje ljubiti svoj narod i prorok govori o ponovnom uspostavljanju veze Izraela s Bogom, ali ta veza bit će u budućnosti zaručnica i prijateljska. Zato događaj susreta u Jeruzalemu opisuje svadbenim činom i gozdom. Savez s Bogom uvijek je središnja tema za našu kršćansku praksu. Dobro je primijetiti da je liturgija obnova saveza i stvarni susret s Bogom, uokviren svečanom gozdom. Ljudskoj duši kao hrana je neophodno potrebna radost i to radost susreta obogaćena određenim sadržajem. Izaija upravo taj sadržaj koji je najbogatiji, upućuje svom narodu, a proriče ga i cijeloj Crkvi: "Bit ćeš moja milina." Biti milina Gospodnja težnja je svakog kršćanina. Svaka sv. misa je gozba u kojoj se očituje ta Božja naklonost prema čovjeku kojom obiljem riječi i znakova poručuje svojoj zaručnici upravo to: "Ti si moja milina." Važno je znati poći u crkvu na taj i takav susret s osjećajem: "Idem susresti se s onim tko me ljubi i tko me ljubi na način kako zaručnik ljubi svoju zaručnicu." Stoga treba izbjegavati ići na misu iz dužnosti ili iz navike, nego na misu valja ići zbog potrebe susreta i to susreta s ljubljenom osobom u kojem se uvijek obnavlja sveti savez.

21. 01. 2001. - 3. nedj. kroz godinu

Neh 8,2-4a.5-6.8-10; 1 Kor 12,12-30; Lk 1,1.4; 4,14-21

ZBOR VJERNIKA

Odlomak koji danas Crkva predlaže čitati iz knjige Nehemijine napunja nas ganutljivom radošću. Možemo zamisliti narod koji je u svojoj nacionalnoj svijesti sačuvao samo jednu dimenziju istine o sebi, a ta je da je izabrani narod Božji. Nije više poznao toga "svoga Boga" i nije više poznao Božju volju. U teškim danima progonstva sačuvala ga je samo svijest da pripada izabranom narodu i da nije napušten. Kada se vraća na ruševine vlastitoga svetišta, pronalazi svitak svetih spisa i, gladan i žedan, cijeli dan sluša Nehemiju kako čita Božju riječ. Nad ljepotom Božje riječi srce se naroda do te mjere raznježilo da su briznuli u veliki plač od ganuća i radosti što je ta riječ upućena baš njima. Kada danas vjernik uzima evanđelje u ruke ili ga u zajednici sluša, uistinu ne bi smio biti daleko od izabranoga naroda koji se do suza ganuo nad ljepotom Božje riječi. Ako nas Božja riječ, koja se u zajednici čita ne gane, onda nije smekšalo srce i nije prosvijetljena pamet pa ni sjeme Božje riječi nije palo na plodno tlo. Kod polaska na sv. misu ili službu Božje riječi, od svih drugih pripremanja najvažnije je pripremiti srce, unaprijed ga oraspoložiti za susret u kojem će temelj biti upravo bogatstvo Božje riječi. Neka nam srce bude gladno, pa će biti i nahranjeno iz obilja Božje ponude.

28. 01. 2001. - 4. nedj. kroz godinu

Jr 1,4-5.17-19; 1 Kor 12,31-13,13; Lk 4,21-30

HRABROST JE POTREBNA SVIM PROROCIMA

Služba propovjednika i navjestitelja Božje riječi je Božja služba. Po njima i preko njih govori Bog. U Starom zavjetu je zato poimenično birao i slao proroke kojima životni put nimalo nije bio lagan i bez kušnje. U Novom zavjetu Isus svojoj svećeničkoj službi također poziva i svetim redom pomazuje one koji će snagom njegova Duha nastaviti proročku službu u zajednici. I njihov život nije lagan i nije bez kušnje. No, Božja riječ današnje nedjelje po proroku Jeremiji, koji je dobrano iskusio progonstvo upravo od svoga naroda, i po Isusu, koji nailazi na nerazumijevanje svoga grada, upućuje nas na dvostruko rješenje: Ili se povući i više ne vršiti to poslanje ili, unatoč svih poteškoća, nastaviti sa sviješću da je to Božja služba i služba Boga s kojom nema kompromisa. Stoga je u zajednici vrlo važno znati cijeliti to poslanje i služenje ali i biti jako svjestan da to poslanje i ta služba dolaze od Boga i da je i onda Božja kada je koji puta nama neprihvatljiva ili kada je život navjestitelja sablažnjiv. Zašto? Naprosto zato što navjestitelj ne govori svoju nego Božju riječ i iza snage te riječi ne stoji njegov život koji je pun slabosti, nego njegovo posvećenje po sakramentu sv. reda. Zato molimo za svoje navjestitelje da se i njihov život što više upriličuje riječi koju navješćuju i da nikada ne budu odbačeni od svoga naroda, jer i Nazaret nije ugledao spasenje samo zato što je odbacio svoga sina.

4. 02. 2001. - 5. nedj. kroz godinu

Iz 6,1-2a.3-4; Kor 15,1-11; Lk 5,1-11

SUSRESTI BOGA I PRIHVATITI NJEGOVO POSLANJE

Prorok Izaija gledao je Boga u viđenju prije nego je primio proročko poslanje. Apostoli zadivljeni izvanrednim ribolovom ostavljaju sve i idu za Kristom. Kad su povjerovali u uskrsloga Krista, odlaze i svemu tada poznatom svijetu navješćuju blagovijest spasenja. I kršćanima je potrebna ta spoznaja Boga i Krista. Spoznati Boga ne znači samo intelektualno ga spoznati, već i životom prihvatiti Boga i Krista kao pokretače svoga života. Tada će oni biti pravi svjedoci Božji u svijetu. Nitko ne može govoriti da je Božji svjedok, a da istovremeno ne govori drugima o Bogu i Kristu. Upravo nam to govori prorok Izaija preko uobičajenih slika svoga vremena. I Izaija postaje Božjim svjedokom. I danas nas pokreće iz našega "mira" glas proroka Izaije. Njegov poklik: "Svet, svet, svet Gospodin nad vojskama" iz njegovog viđenja prešao je u našu svagdašnju liturgiju u kojoj bismo trebali s istim Izaijinim zanosom klicati: Svet, svet, svet Gospodin... U susretu s Bogom svetim nikada ne bismo smjeli izgubiti osjećaj nadnaravnog, pa da nam nedjeljna misa postane uobičajeni protokolarni susret, nego uvijek potresni i stvarni susret čovjeka nevrijedna i grešna sa tripudijem svetim Bogom. I druga dimenzija ove poruke je vrlo jasna. Bog nas čini nakon pravog susreta sposobnima biti navjestiteljima, glasom i svjedočanstvom. Ne postoji nijemo kršćanstvo.

PAPIN BOŽIĆ U GODINI VELIKOG JUBILEJA

Papa Ivan Pavao II. predvodio je 24. prosinca misu polnoću na Trgu svetoga Petra u Vatikanu. Papa tradicionalno misu polnoću slavi u vatikanskoj bazilici, no ove je godine zbog velikoga broja hodočasnika misa bila na Trgu sv. Petra.

"Bdije kršćanski narod; bdije cijeli svijet u ovoj božićnoj noći koja se vezuje uz nezaboravnu noć od prije godinu dana, kada su bila otvorena Sveta vrata Velikog jubileja, vrata koja su širom otvorena svima", rekao je Papa u svojoj propovijedi. Ovo je Božić Velikoga jubileja, nastavio je Papa, "živi spomen Kristovih dvije tisuće godina, njegova čudesnog rođenja koje je označilo novi početak povijesti". "Božić je svetkovina života, jer si Ti, Isuse, došavši na svijet poput svih nas, blagoslovio čas rođenja" rekao je Papa istaknuvši kako je Isus svojom svetošću jednom zauvijek posvetio naše vrijeme. /.../

Papa je na kraju svoje propovijedi izrazio želju da neugasivi oganj Božje ljubavi koji je upaljen u betlehemske štalice zapali u srcima baklju djelatne ljubavi prema potrebitima i onima koji trpe. Neka Gospodin Isus, zaključio je Papa, dadne da svjetlo te noći, sjajnije od dana, vodi korake čovječanstva putovima mira.

IZ BOŽIĆNA PORUKE IVANA PAVLA II. "URBI ET ORBI", GRADU I SVIJETU

U Novorođenčetu položenom u jaslje pozdravljamo "novog Adama" koji je za nas postao "duh životvorni". Čitava je povijest svijeta upravljena prema njemu, rođenom u Betlehemu da vrati nadu svakome čovjeku na licu zemlje.

Iz jaslja pogled se širi na cijelo čovječanstvo, pozvano primiti milost "drugog Adama", no još uvijek podložno grijehu "prvoga Adama". Nije li možda upravo taj prvi "ne" Bogu, koji se ponavlja u grijehu svakoga čovjeka, onaj koji nastavlja izobličavati lice ljudskog roda? Djeca izvrgnuta nasilju, ponižena i napuštena, silovane i izrabljivane žene, napuštena mladež, odrasli i starci, beskrajne povorke izbjeglica i prognanih, nasilja i sukobi u tolikim dijelovima svijeta. S tjeskobom u srcu mislim na Svetu zemlju, gdje nasilje nastavlja krvlju zalijevati teški put mira. /.../

Ne smijemo se danas ne prisjetiti da sjene smrti prijete čovjekovu životu u svim njegovim dobima a osobito ugrožavaju njegov najraniji početak i prirodni svršetak. Sve je snažnija napast da se smrću zagospodari ubrzavajući njezin tijek kao da smo gospodari svoga ili tuđeg života. Suočavamo se sa upozoravajućim znacima "kulture smrti", koji predstavljaju ozbiljnu prijetnju budućnosti.

No koliko god se tama činila neprobojnom još je jača naša nada u pobjedu Svjetla koje se pojavilo u svetoj noći u Betlehemu. Tolika dobra učine u tišini muškarci i žene koji svakodnevno žive svoju vjeru, rade svoj posao, posvećuju se obitelji i dobru društva. Ohrabruju i naporu onih koji se, također na području politike, zalažu za poštivanje ljudskih prava svake osobe i porast solidarnosti među narodima različitih kultura, da bi se oprostili dugovi najsiriromašnijim zemljama, da bi se postigli čestiti mirovni sporazumi među narodima uključenim u tragične sukobe.

Narodima koji u svim dijelovima svijeta hrabro kroče prema vrijednostima demokracije, slobode, poštivanja i uzajamnog prihvaćanja, i svim ljudima dobre volje, kojoj god kulturi da pripadali, danas je upućen radosni navještaj Božića: "Na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim" (usp. Lk 2,14). Od čovječanstva koje se sprema ući u novo tisućljeće, Ti, Gospodine Isuse, koji si se za nas rodio u Betlehemu, zahtijevaš poštivanje svake osobe, posebno kada je ona neznatna i slaba; tražiš prekid svih oblika nasilja, ratova, tlače-

nja i svih napada na život! Ti, Kriste, kojeg danas promatramo u Marijinu naručju, temeljni si razlog naše nade! Na to podsjeća apostol Pavao: "Dakle, je li tko u Kristu, nov je stvor. Staro uminu, novo, gle nastalo!" (2 Kor 5,17). U tebi, jedino u tebi, čovjeku je pružena prilika da postane "novo stvorenje". Djetešce Isuse, hvala Ti na tome daru!

Svima Sretan Božić!

S PAPOM PRVOG DANA NOVOG TISUĆLJEĆA

Papa Ivan Pavao II. u svojoj je propovijedi na Novu godinu, dan kada Crkva slavi i Svjetski dan mira, pozvao na izgradnju "civilizacije ljubavi i mira". Za misnoga slavlja na Trgu sv. Petra, na kojem se okupilo oko 50.000 hodočasnika, Papa je pozvao sve ljude dobre volje da se s pouzdanjem dadnu na put dijaloga. U kontekstu globalizacije, dijalog postaje još važniji, rekao je Sveti Otac, istovremeno upozoravajući na obranu života. "Ne može se željeti mir i ponižavati život"

rekao je Papa, te se iscrpno zadržao na svojoj poruci za Svjetski dan mira. Pritom je "Dijalog među kulturama" naznačio kao jedini mogući put prema miru u novom tisućljeću.

Nakon misnog slavlja Papa je za vrijeme Anđelova pozdravljenja podsjetio na stalni sukob u Svetoj zemlji te priopćio da je kao znak svoje posebne povezanosti s tom zemljom u Jeruzalem uputio svoga kurijalnog kardinala **Rogera Etchegaraya**, koji je u konkatedrali latinskoga patrijarhata slavio misu na Svjetski dan mira. Kardinal Etchegaray će sljedećih dana izraelskom predsjedniku **Moshe Katzavu** i palestinskom čelniku **Yasseru Arafatu** osobno predati njegovu poruku za Svjetski dan mira te će obje strane pozvati "da nastave ići putem dijaloga kako bi postigli tako žučeni mir", rekao je Papa.

BOŽIĆ U SVIJETU

Božićna je radost ove godine zasjenjena sukobima u SVETOJ ZEMLJI, gdje je posljednjih mjeseci stradalo više od 300 osoba. Sukobi su se vodili i na samu svetkovinu Kristova Rođenja. Palestinci su napali židovsko naselje Nablus i izazvali izraelske vojnike, a sukoba je bilo i drugdje.

U Betlehemu je na polnoćki bio palestinski predsjednik **Yasser Arafat** a nazočno je bilo 1.500 vjernika. Slavlje je bilo skromno. Jeruzalemski latinski patrijarh **Michel Sabbah** na misi pred betlehemske štalice govorio je o rođenju Isusa, kneza mira, o crkvi u Svetoj Zemlji, o potrebi mira i dostojanstva za sve stanovnike koje je teško iskušao tromjesečni rat.

U ASIZU su franjevci i vjernici molili za mir u Svetoj Zemlji. Molili su da Božić bude danas kao i nekada znak nade za tu zemlju.

Božić je bio u znaku krvoprolića i nasilja također u Indoneziji, gdje je u nizu napada stradalo više crkava te katedrala u Jakarti. Ubijeno je 15 kršćana a 95 je ranjeno... Unatoč velikim napetostima kršćani su u Indoneziji ipak u velikom broju došli na Božićna misna slavlja.

Pet tisuća bosonoge AFRIČKE DJECE hodalo je dva dana do južnoafričkoga grada QUNU, gdje je bivši predsjednik **Nelson Mandela** za njih priredio Božićno slavlje obilježeno mirom i toplinom te mnoštvom darova.

Božić je u Africi uglavnom protekao u miru... Taj je dan proživljen u znaku nade na sjeveru Ugande, u gradu Gulu, gdje su misionari i pučanstvo nakratko odahnuli od gerile i zaraze ebole. Božić je slavljen svečanim misama i pjevanjem.

KATOLICI SJEVERNOG BELFASTA nadali su se i ovog Božić trajnom miru no pred barom u Belfastu eksplodirala je bomba. No, ipak Božić je proslavljen u nadi početka novog života za Sjevernu Irsku. Sve su irske obitelji s tom željom upalile svijeće u prozorima svojih domova.

KINESKI KATOLICI u velikom su broju sudjelovali na misnim slavljinama u Pekingu i ostalim gradovima premda u toj zemlji 25. prosinac nije državni blagdan i neradni dan.

U JUŽNOJ AMERICI u nekim je zemljama nevrjeme poremetilo božićno slavlje. KUBANSKE su vlasti već četvrtu godinu omogućile da Božić bude blagdan. U crkvama se čitala poruka Kubanske biskupske konferencije u kojoj se navodi kako se pravi mir može ostvariti jedino izmirenjem i oprostom.

U MEKSIKU je 20.000 stanovnika moralo napustiti sela u blizini ponovno probuđenog vulkana Popocatepetla, iz kojeg se dizao bijeli dim visok pet kilometara.

BRAZILSKI je predsjednik **Fernando Henrique Cardoso** u svojoj božićnoj poruci govorio o Isusovom rođenju koje ima snagu i vrijednost i nakon dvije tisuće godina i ne može biti zaboravljeno. U Argentini, Meksiku i Nikaragvi za Božić su priređeni brojni karitativni pothvati, kojima su vjernici željeli pomoći nezaposlenima, starijima i siromašnoj djeci. U KOLUMBIJI su gerilci za Božić oslobodili 42 taoca i to je bila velika radost za njihove obitelji.

BOŽIĆ U HRVATSKOJ

Iz božićne poruke zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića

BEZ POUJERENJA NEMA NAPRETKA

"Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj - Krist, Gospodin. I evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama" (Lk 2, 10-12). Taj je navještaj poziv na kršćansku nadu, na razlog i uzrok nade. Vjera Crkve stalno ponavlja radosnu vijest nade: Bog je postao čovjekom da nas učini djecom Božjom. Postao je čovjekom da bi čovjeka podigao. Bog po Božiću stavlja čovjeka u središte. Stoga je svima Božić poziv na ljudsku i kršćansku solidarnost. Svatko tko zbog drugoga želi živjeti u nadi, naći će mnogo hrabrosti u sebi. Zauzimajući se za druge, mi ispunjavamo zakon Kristov, stvaramo novo duhovno ozračje koje je jedino primjereno za čovječan život.

Prvi korak na koji nas Božić poziva je povratak tzv. naravnim krepostima kao što su: solidarnost sa siromašnima, čestitost koja se opire svakom podmičivanju, poštovanje i ljubav prema životu od začeca pa do naravne smrti.

Trebamo, nadalje, biti ljudi koji su vjerni zadanoj riječi i onda kad se prilike promijene i kada vjernost postaje teška. Toliko puta i u malim i u neznatnim stvarima otkrivamo svoju nevjernost. A niti jedno društvo ne može živjeti ni napredovati drugačije nego na temelju vjernosti prema danoj riječi na svim razinama: u politici, u poslu, u prijateljstvu, u braku. Na tom području se očituje plemenitost i veličina ljudske duše. /.../

Čovjek je ugrozio svoje dostojanstvo kada Bogu u Betlehemu nije otvorio vrata. Čovjek ugrožava svoje dostojanstvo kroz svu svoju povijest kada je ravnodušan prema svojim, prema onima koji su u potrebi, prema onima za koje je svojom službom ili svojim sposobnostima i darovima zadužen. Nakon Božića nitko se ne može zvati Božjim ako se ne zauzima za čovjeka. Nitko se ne može nazivati čovječnim ako na najbolji mogući način ne ispunjava svoje dužnosti prema čovjeku. Nema čovjekova dostojanstva izvan Boga. /.../

Zajednička je odgovornost svih da čuvaju i razvijaju temeljne moralne zasade. To je jedno od važnih poslanja Crkve, ali, isto tako, i jedna od bitnih zadaća svjetovne vlasti. Neprihvatljivi su različiti pokušaji relativiziranja temeljnih ljudskih i nacionalnih vrijednosti.

Iz božićnog pisma splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića

OBITELJ IZVOR ŽIVOTA

Pod tim je naslovom nadbiskup Barišić uputio svojim vjernicima božićno pismo. Povod je toga pisma, kako ističe, novorođeno dijete, Dijete rođeno u Betlehemu - kući kruha, kao kruh za život svijeta, za sve ljude u ovome globalnom svijetu. Isus svojim rođenjem, nastavlja nadbiskup Barišić, želi biti dijete-osoba i član u obitelji, u kojoj želi rasti i odrastati. On, Dijete, budućnost života, želi nas osloboditi od tolikih naših opterećenosti, rastresenosti i površnosti, da nam srce bude otvoreno Istini koja spašava, Radosti koja osvjetljava nas i naše odnose u domu i Domovini.

Govoreći o djeci, nadbiskup je u pismu uputio pitanje zar nisu upravo ona naš život i budućnost, trajan ispit odraslima, osobito roditeljima. "Oče, majko, vi najbolje osjećate što znači za vašu djecu kad mogu računati s vama, kada se mogu osloniti u sigurnosti na vas oboje, otkriti se s radošću u očinskom liku kao i u majčinskom srcu, u dopuni vaših darova i iskustvu međusobnog darivanja", rekao je nadbiskup ustvrdivši kako je bolno i žalosno za dijete iskusiti nedostatak ljubavi rastavljenih roditelja, koji često zbog sebičnosti raskidaju bračnu vezu čime ne samo oni nego i dijete ostaje obilježeno i hendikepirano za čitav život.

"Bez prepoznavanja vrijednosti braka kao izvora ljubavi i života ni u obitelji ne može biti božićnog ozračja, nema odrastanja 'do čovjeka savršena, do mjere uzrasta punine Kristove' (Ef 4,13), nema poštovanja dostojanstva osobe, nema izgradnje obitelji, Crkve i društva. Već vaš pogled na obiteljske jaslice, oče i majko, pogled na betlehemske Dijete, naslućuje odgovore i ohrabrenje na zahtjevnom putu očinstva i majčinstva", istaknuo je splitsko-makarski nadbiskup.

BOŽIĆ U SRJ

BOŽIĆNO SLAVLJE U BEOGRADU

Svetkovina Božića svečano je proslavljena u ponedjeljak 25. prosinca u crkvi Krista Kralja u Beogradu misnim slavljem koje je predvodio beogradski nadbiskup **Franc Perko**. Čestitajući Božić, nadbiskup je napomenuo kako s Jubilarnom godinom završava drugo tisućljeće kršćanstva koje je bilo puno suprotnosti, podjela i iskušenja za spasenjsku zajednicu Crkve Božje, a ujedno je bilo i puno milosti, milosrđa i Božjeg strpljenja s ljudskim slabostima. "Istina je, da je život svih ljudi, pa tako i katolika, u ovoj zemlji, u posljednjim godinama veoma težak. Doživljavali smo ratove i veliku mržnju među ljudima. Živimo u oskudici i siromaštvu. Mnogi su bez posla, plaće većine ljudi su ispod životnog minimuma, a mirovine još manje. Puno je nepoštenja, varanja i iskorištavanja ljudi. Zato opravdano težimo za dubljom društvenom promjenom, koja bi otvorila perspektivu za budućnost", istaknuo je nadbiskup Perko ustvrdivši kako je ipak došlo do nekih promjena, koje puno obećavaju. Potrebno nam je strpljenje, kazao je nadbiskup, a osobito nam je potrebna Božja pomoć, da se ne promijene samo društvene strukture, nego i mentalitet ljudi. "Ova Sveta godina - 2000. godišnjica Kristova rođenja, za sve nas je izazov i poziv da se obratimo Isusu Kristu, jedinom Spasitelju svijeta i svakog čovjeka i tako počnemo graditi društvene odnose na osnovu Kristova Evanđelja, ljubavi i pravednosti", poručio je beogradski nadbiskup. Kako je dalje istaknuo, Božić je dan sjećanja na Kristovo rođenje, osobito jubilarni Božić, dan je kairoza, dan milosti i ljubavi Božje prema nama. "Bog je apsolutni vladar svih vremena. On vodi tijek povijesnog razvoja i našu životnu sudbinu preko svih kušnja i poteškoća. U njegovoj ruci je naš zemaljski život i naša vječna budućnost. U Isusu Kristu, Bogočovjeku, Bog sam naš je Spasitelj, u Duhu Svetom, On je naša snaga i naša ljubav. 'Ne bojte se!' govori nam. I godina koja je pred nama, i tisućljeće u koje stupamo, u Božjoj su vlasti. Zato imajmo pouzdanje u Boga, u njegovu brigu za nas, u njegovu obranu i njegovu dobrotu", napomenuo je nadbiskup. Božićnu čestitku uputio je svim kršćanima i svim ljudima dobre volje te pravoslavnoj braći, koja slave Božić po starom kalendaru.

PROSLAVA BOŽIČA U NIŠU

Ovogodišnji jubilarni Božić svečano je proslavljen u najjužnijoj župi beogradske nadbiskupije Presvetog Srca Isusova u Nišu. Na Badnjak beogradski nadbiskup koadjutor **Stanislav Hočevar** blagoslovio je novosagrađenu crkvu Presvetog Srca Isusova. Nova crkva građena je u najteže doba te župne zajednice, a na temeljima prvotne crkve osnovane prije 120 godina.

Slavlje blagoslova crkve, božićni koncert niškoga kamernog orkestra te polnoćku snimale su dvije niške televizije i na sam Božić emitirale te snimke u emisiji koja je trajala više od sat vremena. Na obredu blagoslova bio je nazočan i predsjednik skupštine općine Niš **Vladimir Domazet** a gradonačelnik i više čelnika gradske vlade te pravoslavne Crkve i drugih organizacija poslali su čestitke za Božić i želje za suradnju.

Niška župa ima još dvije žive filijalne zajednice u Aleksincu i Leskovcu i tamo je Božić svečano proslavljen. Nadbiskup Hočevar na Badnjak blagoslovio je i novosagrađenu crkvu i pastoralni centar u Aleksincu. Zajednica u Leskovcu, posebno vjeroučenici, uredili su kapelicu i jaslice i spremili agape za sve sudionike na božićnoj misi, a bio je nazočan i pravoslavni svećenik iz mjesta. O tome su pisale niške "Narodne novine" i prenijele čestitke gradske vlade tamošnjim katolicima. Na svečanom ručku u prostorijama župe bio je pravoslavni niški vladika **Irinej**, tri pravoslavna svećenika, te gradonačelnik **Goran Ćirić**.

BOŽIČNA ČESTITKA KOTORSKOG BISKUPA ILIJE JANJIĆA

U božićnoj čestitki jubilarne 2000. godine kotorski biskup **Ilija Janjić** ističe kako Kristov dolazak na ovaj svijet prije 2000 godina nije samo puko sjećanje, nego se radost povećava kod svih onih koji vjeruju da taj isti Emanuel iz prve godine nove ere je Emanuel i današnjoj generaciji koja je na samom pragu 3. tisućljeća. Pojašnjavajući dio Lukina evanđelja u kojem on opisuje rođenje Isusa Krista, biskup Janjić u čestitki ističe da je taj izvještaj svima na poticaj da asimiliraju radost Marije i Josipa, radost anđela i pastira. "U prihvaćanju Emanuela nestat će mlakosti, pasivnosti, indiferentnosti, nestat će tužno i bremenito vjersko vegetiranje, nestat će duhovne ruševine - čemu se raduje zavodnik, neprijatelj Božji i neprijatelj čovjeka - sotona. Emanuel će nam darovati duhovnu energiju s kojom ćemo se ukrasiti vrlinama i duhovnim vrednotama. Emanuel će nam darovati energiju koja će nam pomoći da sva naša ljubav bude usmjerena prema nebeskom Ocu i bratu čovjeku. Emanuel će nam dati duhovnu energiju s kojom ćemo lakše prihvatiti Božju volju", poručuje kotorski biskup.

PATRIJARH PAVLE ČESTITAO BOŽIĆ NA RADIO VATIKANU

Radio Vatikan u sklopu svoga božićnog programa, u kojem kroz božićne dane objavljuje božićne čestitke visokih dostojanstvenika različitih kršćanskih zajednica, emitirao je i božićnu čestitku patrijarha Srpske pravoslavne crkve **Pavla**. Srpsko-pravoslavni je patrijarh uputio svoju čestitku svim katolicima, anglikancima, pravoslavnicima "i svim kršćanima koji ovih dana slave rođenje Sina Božjega". "Pozdravljam vas riječima koje je prije dvije tisuće godina anđeo uputio pastirima u Betlehemu: Rođen je Krist Gospodin, danas vam se u Davidovu gradu radi nas i radi našeg spasenja rodio Spasitelj. Presveta Majka Božja nije rodila u kraljevskoj palači ili nekom dvoru već u hladnoj spilji. Jedino mjesto gdje ga je mogla položiti bile su jaslice ispunjene slamom. Ponizan i skroman gotovo neprimjetno došao je među nas na zemlju, noseći nam poruku da je On Sin Čovječji koji će nas uzdići na dostojanstvo sinova i kćeri Božjih. Sa zemlje nas je uzdigao u nebesko kraljevstvo. Molimo Spasitelja da njegova poruka uđe u naša srca i njegovim blagoslovom uspijemo svoj život ostvariti u evanđeoskoj istini i pravdi", rekao je u svojoj čestitki na Radio Vatikanu patrijarh Pavle.

/Prema IKI/

BOŽIĆ I NOVA GODINA I ZAVRŠETAK VELIKOG JUBILEJA U SUBOTICI

Neke župe u Subotici za Božić u godini Velikog jubileja pripremile su se misama zornicama. Božićne ispovijedi su također bile po svim župama. Naravno da su vjernici najradije na ispovijed išli k franjevcima, ali ove godine i u katedralu, jer katedrala je "oprosna crkva".

BOŽIČNI KONCERT

Božićni koncert katedralnog zbora "Albe Vidaković", koji je jedanaesti put održan u Velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće, 22. prosinca, bio je prekrasan uvod u proslavu ovogodišnjeg Božića. Koncert je imao tri dijela. U prvom dijelu koncerta čuli smo "Božićne pjesme poznatije u Europi" kao što su "O Tannenbaum", "Adeste fideles" i naravno, "Tihu noć", u drugom dijelu rukovet "Božićnih pjesama iz Hrvatske" a u trećem dijelu, pod nazivom "Božić u Bačkoj", podsjetili smo se nama dragih pjesama: "Srićna noć je prispila", "Spavaj mali Božiću", "Oj pastiri čujte novi glas"...

Čitavu večer zbor je pratio Subotički tamburaški orkestar pod umjetničkim rukovodstvom **Stipana Jaramazovića**. Zborom i orkestrom ravnali su **s. Mirjam Pandžić** i **Vojislav Temunović** (treći dio). Kao solisti nastupili su **Antonija Piuković**, **Franjo Vojnić Hajduk** i **Ivica Perčić**.

Treći dio koncerta bio je svojevrsna promocija nove kasete i CD Subotičkog tamburaškog orkestra "Božić u Bačkoj" koji se pojavio u prodaji upravo pred Božić. Ovaj prvi domaći CD i kasete božićnih pjesama prihvaćen je vrlo dobro i rado se slušao ovog Božića u mnogim domovima.

PONOĆNE MISE NAJPOSJEĆENIJE

Mnogi župnici i vjernici konstatirali su da su ovogodišnje ponoćne mise bile najposjećenije od svih posljednjih desetak godina. I katolici Subotice ali i svi katolici u SRJ konačno su dočekali Božić "bez straha" od rata, vojne rezerve... i u velikoj nadi konačnog i dugo očekivanog materijalnog i svakog napretka u ovim krajevima. Svi su bili posebno radosni da su nakon više od pedeset godina bezbožnog komunizma doživjeli da im javno, preko medija čestita Božić i sam predsjednik države.

Biskup **mons. dr. Ivan Pénzes** ponoćnu misu slavio je u župi sv. Marije u Subotici, a božićne mise u katedrali u 8 i 10 sati na mađarskom, odnosno hrvatskom jeziku.

Crkva sv. Marije u božićnom ozračju

U nekim župama prije ponoćnih misa bile su "PASTIRSKÉ IGRE". Posebno su bile zapažene one u župama Isusovog Uskrsnuća i Sv. Roka. Djeca i mladi župe sv. Roka priredili su dio drame u tri čina "Betlehem" koju je napisao **mons. Blaško Rajić**. Bio je to svojevrsni uvod u sjećanje na 50. obljetnicu njegove smrti.

PRIJEM ZA PREDSTAVNIKE VJERSKIH ZAJEDNICA

U utorak, 26. prosinca, gradonačelnik Subotice **József Kasza** priredio je tradicionalni božićni prijem za predstavnike subotičkih vjerskih zajednica. Katoličku crkvu predstavljali su biskup **mons. dr. Ivan Péntzes**, **mons. Bela Stantić**, generalni vikar, **mons. Stjepan Beretić** i **mons. József Rehak**, vikari za pastoral, **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", **mons. József Miocs**, rektor sjemeništa "Paulinum" te **o. Andrija Matić**, subotički gvardijan. U ime Srpske pravoslavne crkve prijemu je bio nazočan protojerej **Milivoj Mijatov**. Evangeličku crkvu predstavljao je biskup **Árpád Dolinsky**, a Reformatšku **Katalin Réti**. Njih su osim gradonačelnika u ime lokalne samouprave pozdravili i **mr. Bela Tonković** i **Imre Kern**.

OKO SVOGA BISKUPA

Na blagdan sv. Ivana apostola, svećenici, redovnici, redovnice, bogoslovi i sjemeništarci okupili su se oko svoga biskupa na božićnom i novogodišnjem čestitanju. Bila je to prigoda da i svom biskupu čestitaju imendan. Biskupa je pozdravio **mons. Bela Stantić**, generalni vikar. Biskup je otpozdravljajući i zahvaljujući na čestitkama i dobrim željama naglasio kako će u novoj godini poseban naglasak staviti na rad biskupijske sinode, a da su naši bogoslovi, kojih ima sada 23 kao i naš Teološko-katehetski institut u kojem se školuju naši budući pastoralni suradnici i katehete, nada za predstojeće razdoblje naše mjesne Crkve.

S EUHARISTIJOM U NOVOU GODINU, NOVO STOLJEĆE I NOVO TISUĆLJEĆE

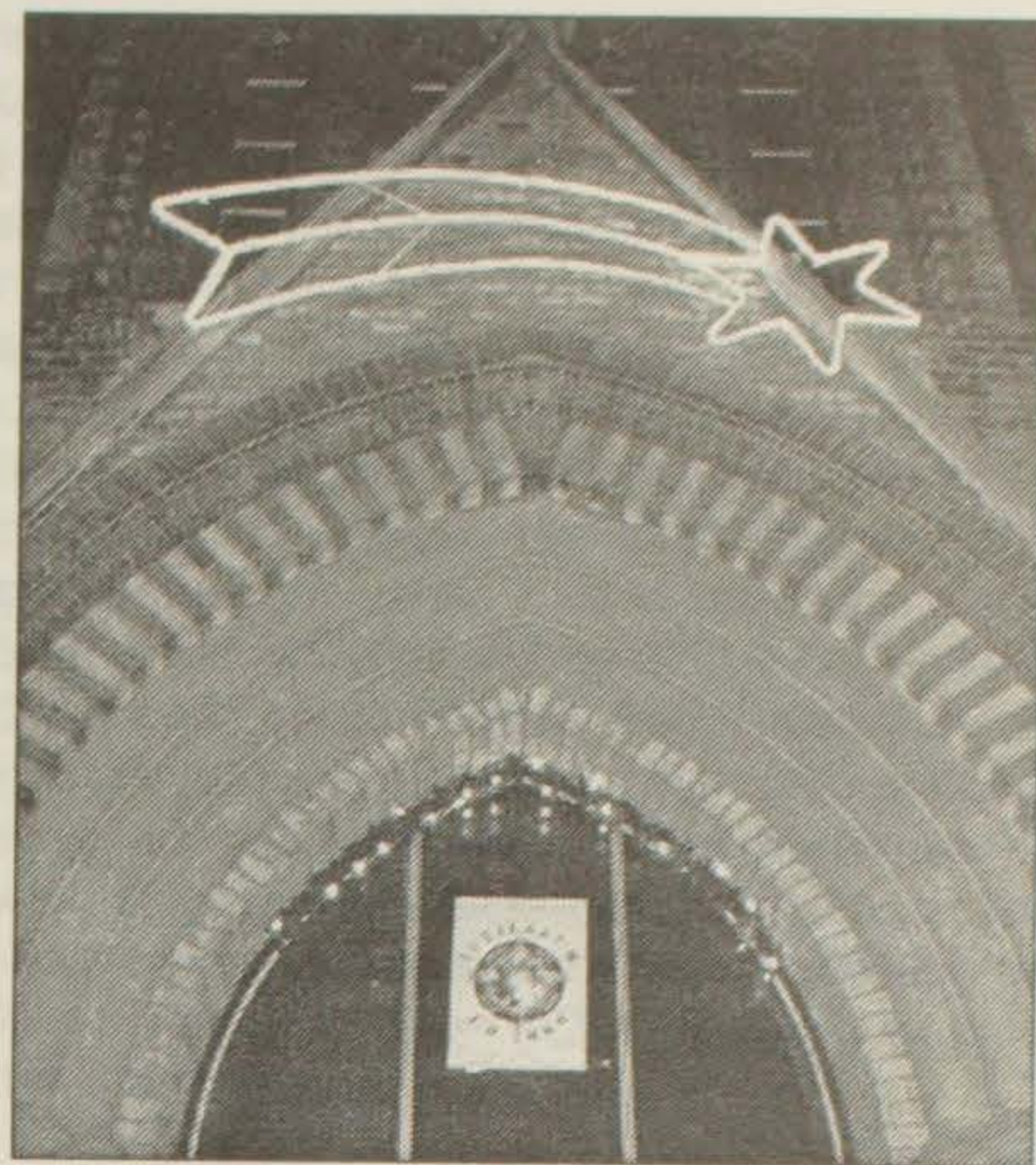
Zvona svih subotičkih crkava označila su u ponoć, 31. prosinca, ulazak u novu, 2001. godinu kao i u novi, 21. vijek te u treće tisućljeće čovječanstva i kršćanstva. Te noći, sedamnaest svećenika i redovnika u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije s euharistijom je započelo ovo novo razdoblje povijesti. Sv. misu je predvodio katedralni župnik i biskupski vikar za pastoral **mons. Stjepan Beretić**, a na misi je sudjelovao vrlo lijepi broj vjernika, a osobito mladih, koji su na trenutak prekinuli bučni "doček" Nove godine da bi s molitvom započeli tu novu godinu.

U svojoj propovijedi **mons. Beretić** je rekao:

"Brojim samo vedre dane! To je natpis na jednom rimskom sunčanom satu. Draga Subotice! Neka te Gospodin blagoslovi i neka te čuva! Subotice, tri puta si u ovom stoljeću oplakivala svoje ubijene sinove. Tri puta si iz pepela podigla glavu. Subotice, budi kao rimski sat: Od ove noći broji samo vedre dane! Draga Subotice! Neka pogled svoj Gospodin svrati na te i mir ti donese! Otvori svoje oči i pogledaj, Subotice, kako su dobri i lijepi tvoji građani. Gledaj, kako ti blagoslov ovom svetom misom žele! Gledaj svoje građane, kako su željni Božjega Sina. Vidi kako smo željni života. Mi u praskozorje trećega milenija otvaramo svoja usta pred Bogom da nas nahrani kruhom života, da nam život u punini i radosti beskrajne dade. Bila Subotice naša! Otvori oči i pogledaj kakav ti novi milenij žele naši sugrađani pjesmom veselom, živahnim plesom, i kolom u kojem noga zemlje ne dohvaća. Je li ti drag ovaj optimizam i ova jedrina! Svatko ti, Subotice naša, noćas želi ljubav, mir, rad, zdravlje. Subotice naša, jesi li ponosna na tamburicu koja nije zamukla, je li ti srce veliko što su tvoji građani složni ostali? Jesi li ponosna na našu studentsku mladež? Svaka i svaki od tih mladih ljudi želi proslaviti ime ovoga građa na pijesku i crnici! Neka ti se, Subotice, srce širi od veselja tvojih djevojaka prpošnih i mladića snažnih! "Većinom se ljudima oči otvore tek par minuta prije nego što se zauvijek zatvore." Tvoje oči neka budu otvorene zdravljem, napretkom, radom i optimizmom tvojih građana.

Noćas, Subotice naša, noćas i u novom stoljeću, želimo biti i ostati poput prečiste Bogorodice, ljudi što u srcu pohranjuju svu tvoju i svoju povijest. Želimo naći nadahnuće u dobroti i slavi tvojih slavni kćeri i sinova! Želimo hvaliti i slaviti Boga za sve to što smo čuli i vidjeli. Želimo poput Pascala "obavljati sitne stvari, kao i krupne, zbog veličanstva Isusa Krista, koji ih vrši u nama, i koji živi naš

život, a krupne kao i sitne i lake, zbog njegove svemoći" (*Pascal, Misli, Beograd, 1965, 554*). Lijepo netko reče: "Osmijeh je svjetlo lica, nježnost je svjetlo srca" (Berthroy). Dragi vjernici i svi Subotičani! Za govorom svete Bogorodice Marije, dao nam i osmijeh i nježnost, da ostanemo ljudi svijetla lica i svijetla srca. Sretna vam nova godina!"

ZAVRŠETAK VELIKOG JUBILEJA

U petak 5. siječnja, uoči blagdana Bogojavljenja, svečano je zaključena proslava Velikog jubileja za Subotičku biskupiju. Sv. misa je započela svečanim ophodom u kojem su uz svećenike i asistenciju bili i članovi Pastoralnih vijeća koji su predstavljali sve subotičke i okolne župe. Na glavnim vratima biskup je blagoslovio

Blagoslovom vode započeo je završetak godine Velikog jubileja u Subotičkoj biskupiji

vodu a potom tom blagoslovljenom vodom pošćropio nazočne vjernike koji se na ovom slavlju iz svih subotičkih i okolnih župa okupiše u velikom broju. Slijedila je sv. misa zahvalnica za Veliki jubilej koju je s biskupom **mons. dr. Ivanom Péntzesom** suslavilo dvadesetak svećenika i redovnika. Na ovoj misi biskup se dva puta obratio nazočnima. Najprije je u kratkim crtama prikazao ono značajnije što se događalo u Subotičkoj biskupiji u Godini Velikog jubileja a pošto su svi okupljeni vjernici zajedno sa svojim pastirima i nadpastirom svečano otpjevali "Tebe Boga hvalimo", biskup je u kratkim crtama izložio program rada u novom razdoblju ove mjesne Crkve, što bi trebao biti svojevrsni nastavak Svete godine, odnosno plod milosti proslave Velikog jubileja.

O planovima za iduću godinu **biskup Ivan** je rekao:

Braćo i sestre! Prije blagoslova i otpusta želio bih pred Bogom i Crkvom istaći: Duh Sveti nas je okupio, ojačao, očistio, prosvijetlio i posvetio. No, to posvećenje nije radi nas samih, nego je to posvećenje doslovno Duhovsko poslanje: "Idite po svem svijetu"... Navješćujte svima da Bog ljubi svoj narod, živi sa svojim narodom i šalje svoj narod do nakraj zemlje navješćivati divnu istinu: ISUS KRIST JUČER, DANAS I UVIJEKE. Dakle, jubilej završava, ali Godina milosti Gospodnje traje dalje i neprestani je izvor života. Iz baštine Velikog jubileja moramo crpiti snagu za svoje Duhovsko poslanje. U tom smislu naša će biskupija s osobitim marom nastaviti raditi na biskupijskoj sinodi kao najvažnijoj pastoralnoj zadaći u vremenu koje nam nadolazi. Od Velikog jubileja ostaje nam osobito na srcu potreba daljnje izgradnje našega zajedništva - povezanosti

pastira i naroda, naša ekumenska otvorenost i suradnja sa svim kršćanima kao i sa svim ljudima dobre volje. Jubilej nam je otvorio srca još više za rad u pastoralu obitelji, u pastoralu mladih i u djelotvornoj ljubavi prema braći. U molitve i planove nakon Jubileja treba staviti molitvu za rast i odgoj duhovnih zvanja u sjemeništu, bogoslovijama te odgoj i obrazovanje pastoralnih suradnika na našem Teološko-katehetskom institutu.

Neka dobri Bog naše planove blagoslovi, naše korake ojača, naša srca ohrabri i sve nas oko sebe sačuva u jedinstvu ljubavi i istine da bismo ostali i bili svjedoci njegovog milosnog pohoda u Svetoj godini koju upravo završavamo a od čijih plodova i poruka želimo dalje živjeti. Neka sa vama i svim ljudima naše biskupije bude apostolski blagoslov kojega ću vam sada podijeliti kao zalog kršćanskog hoda u bogoslužju, navještanju riječi, izgradnji zajedništva, služanju braći i sestrama koji su u potrebi, te u kršćanskom svjedočenju generacijama trećega milenija.

Andrija Anišić

BOŽIĆ U SOMBORU

Svečano i pobožno bilo je ovih božićnih blagdana u Somboru. I ekumensko ozračje vladalo je kao i prijašnjih godina. U povodu radosnog blagdana Kristova rođenja župnik župe Presvetog Trojstva **preč. Josip Pekanović** upriličio je večeru na kojoj su bili predstavnici grada i svih vjeroispovijesti i time posvjedočili svoje zajedništvo. Evo ukratko atmosfere u somborskim župama.

SVETI KRIŽ

Poslije dugo godina u župnoj crkvi Sv. Križa služena je polnoćka, a na Bezdanskim salašima u 22 sata. Uz pratnju tambura pjevali su **Marija Šimunov** i **Arpad Kiralj** i uljepšali božićnu misu mnogobrojnim vjernicima. Pokloni najmlađima nisu izostali.

PRESVETO TROJSTVO

Svečanu božićnu misu (na hrvatskom i mađarskom jeziku) slavili su i vjernici župe Presvetog Trojstva koji su imali i poseban ugođaj. Naime, božićne pjesme najavljuvale su s kora fanfare, a prije sv. mise mali koncert i duhovnu poeziju izvela su djeca i tamburaši. Za najmlađe pripremljeni su pokloni.

KOD KARMELIĆANA

Svečana božićna sv. misa služena je u 21 sat a prije nje održan je jednosatni koncert božićnih pjesama koji će vjernici zapamtiti po vrsnim umjetnicima.

ZAHVALNOST SOMBORACA

Na Dan zahvalnosti drugu godinu zaredom vjernici Hrvati okupili su se zajedno, ovoga puta u župi sv. Križa, da Bogu zahvale za jubilejsku godinu i sve milosti koje su primili. Sv. misu je predvodio prior karmelićanskog samostana **o. Mato Miloš** uz asistenciju **preč. Josipa Pekanovića** i domaćeg župnika **vlč. Lazara Novakovića** koji je propovijedao.

BOŽIĆ U ŽUPI ISUSOVA USKRSNUĆA

Svetkovinu Kristova rođenja ove godine vjernici su obilježili u znaku jubileja, dvijetisućitog Mu rođendana. Zbog toga je i u župi Isusova Uskrsnuća sama priprava u Došašću, pa i božićno slavlje proteklo u izuzetno svečanoj atmosferi. Crkva je ukrašena brojnim borovima i već tradicionalnim "Betlehemom" naše župe, izrađenim od slame i kukuruzovine.

Doček Isusovog rođenja započeo je igrokazom u kojem su sudjelovali svi uzrasti: vjeronaučna djeca, mladi i odrasli. Kroz riječi proroka pojavljivao se natpis jubileja, uz svjedočenje o postojanju vjere u Krista. Simbolikom utjelovljenja i posadašnjenja, na oltaru se izdizao anđeo Gabriel uz pojavljivanje Josipa i Marije s malim Isusom. Svečani čin rođenja našeg Spasitelja, uljepšan je pojavljivanjem dječice koja su tumačila male anđele i zvjezdice, sa 5 golubica u bojama jubilejskog znaka i broja 2000, čime su djeca uživo prikazala znak jubileja. Time je i završen izuzetno krasan program, nakon čega je započela sveta misa.

Svečanu ponoćku predvodila su tri svećenika: **mons. Bela Stantić**, **mons. Marko Forgić** i **vlč. Marinko Stantić**. Crkva je bila ispunjena mnoštvom vjernika koji su željeli svojom molitvom i sv.

pričesti obilježiti Isusovo rođenje. Cijelo vrijeme tamburaši i zbor župe božićnim notama i pjesmama davali su poseban ugođaj i svečano raspoloženje. Po svršetku mise djeci su uručeni darovi.

Na koncu svega, zahvaljujemo svim učesnicima svečanog programa, zboru i tamburašima, kao i svima koji su pomagali u probama i ukrašavanju.

Ljubica Vojnić Tunić Mačković

Uz Program "DOČEK MALOG ISUSA 2000."

Budući da je ovaj Božić jubilarni, željelo se da i Program bude ljepši. U zajedničkom traženju Programa, lijepi broj odraslih laikavjernika na jednoj od sjednica prihvatio je prijedlog **S. Fides Vidaković** da se izvede biblijsko-liturgijska-poetska meditacija pod naslovom O, MUDROSTI što je izdao Hrvatski institut za liturgijski pastoral u Zadru. Oni su taj program i izveli na Božić kod otvaranja jubilarne jodine. A da bi u programu sudjelovala i djeca, oni su na kraju prvog dijela Programa, tj. poetske meditacije, izveli svoj dio u kojem su na slikovit način uživo prikazali jubilarni grb i svečano čestitali jubilarni Božić. Ovim putem zahvaljujem brojnim poštovanim vjernicima-laicima kako u hrvatskom, tako i mađarskom Programu, na velikoj pomoći kao i djeci i mladima!

Župnik

BOŽIĆ NA KELEBIJI

U lijepo okićenoj crkvi "Razlaza svetih apostola" na Kelebiji Božić je kao i u svugdje u svijetu svečano proslavljen. Dvojezičnu misu ponoćku predvodio je naš župnik **Antal Sörös**. Na misi je pjevao župni zbor pod ravnanjem naše pastoralne suradnice **Dore Baranji** koja je uložila mnogo truda da bi sve bilo tako lijepo i

svečano. Nakon župnikove čestitke na kraju mise prikazan je pastirski igrokaz uz mnoštvo božićnih pjesama. I na kraju, podijeljeni su skromni pokloni najmlađima.

Vlatko Vizin

PROSLAVA BOŽIĆA U TAVANKUTU

Božić je sigurno jedan od naših najdražih i najradosnijih blagdana i zato se duboko urezao u narodni život našeg naroda. Posljednji i ujedno jubilarni Božić u prošlom mileniju Tavankučani su pokušali proslaviti na poseban način.

Nekoliko dana uoči Božića nekoliko odbornika crkvene općine iz Donjeg Tavankuta i Ljutova donijeli su u crkvu darovane borove, a mladi su ih lijepo ukrasili.

U petak, kada je završeno prvo polugodište, sva djeca nižih razreda došla su u župnu vjeronaučnu dvoranu kako bi izvela kratki božićni program i na taj način čestitala Božić župniku. Ovaj program s djecom uvježbala je katehistica **Marija Matković**. Na Badnju večer slavljena je sv. misa bdjenja u kapeli **sv. Ane u Gornjem Tavankutu**, a svečana misa točno u ponoć slavljena je u crkvi u **Donjem Tavankutu**. Predivna mirna večer omogućila je mnogim vjernicima da mogu sudjelovati u ovom jedinstvenom događaju kada se najsvečanije proslavlja blagdan Kristova rođenja. Da

doživljaj Božića bude što cjelovitiji, pobrinuli su se mladi tavankutski tamburaši koji su svirali sve pjesme za vrijeme sv. mise. Tamburaškim i pjevačkim zborom ravnala je gospođica **Nela Skenderović**. Bilo je lijepo vidjeti kako je za vrijeme trajanja sv. mise u crkvi vladalo ozračje pobožnosti i mira a veliki broj vjernika pristupio je sv. Pričesti.

Prvog dana Božića mladi tamburaši opet su obradovali sve okupljene vjernike svojim skladnim sviranjem za vrijeme i poslije sv. mise kada je bilo dijeljenje djeci prikladnih božićnih darova.

Na blagdan sv. Ivana petnaestak mladih Tavankučana, skupa sa šestoricom tamburaša među kojima je bio i župnik, posjećivalo je stare i nemoćne župljane pjevajući božićne pjesme. Svi, i mladi i stari, bili su ispunjeni istinskom radošću. Starima je bilo osobito drago da nisu zaboravljeni, a mladi su bili sretni kada su vidjeli suze radosnice na mnogim licima toga dana. Na više mjesta stari su zaigrali i kolo sa mladima. Ove nezaboravne susrete omogućio nam je župnikov brat **Andrija Ivanković** koji nam je dao svoj kombi na raspolaganje toga dana.

Ove godine bilo je iznimno mnogo vjernika okupljeno u obje naše crkve na zahvalnosti. Prije ponoći u crkvi u Donjem Tavankutu upriličen je molitveni doček Nove godine na kojem se okupilo pedesetak vjernika.

Mladi tamburaši i pjevači u čestitanju Božića jednoj obitelji

Svečanu misu u 10,30 na prvi dan Nove godine uljepšali su opet naši tamburaši.

Za mlade župljane koji su pomagali oko proslave Božića, kao i za tamburaše, na blagdan Bogojavljenja upriličen je zajednički susret u prostorijama župe gdje smo pjevali božićne i druge pjesme. Da ovaj susret bude što sadržajni i ljepši, pobrinuli su se mladi gosti iz **Bačkog Monoštora** koji su nam za ovu priliku darovali meso za krumpiraču. Mladi su sami pripremili i organizirali ovaj jedinstveni susret na kojem je bilo oko 40 najaktivnijih vjernika srednjoškolaca i njihovih vršnjaka.

I. P.

BLAGDAN SV. OBITELJI U ALEKSANDROVU

Poznato je već da je crkva u Aleksandrovu premala u tri zadnje nedjelje u godini: na Materice, Oce i blagdan sv. Obitelji. Vrlo je upečatljiv način proslave tih misterija i dobro osmišljena liturgija tih dana posvećenih majkama, očevima i cijeloj obitelji. Međutim, ove godine je osobito svečano proslavljen blagdan sv. Obitelji. Toga dana pod sv. misom su predstavljeni od biskupa imenovani novi članovi Pastoralnog vijeća župe Marije Majke Crkve. Tema dana je bila: "Župna zajednica je Božja obitelj". Govoreći o obitelji kao temeljnoj stanici društva, župnik **mr. Andrija Kopilović**, govorio je i o župi koja je temeljna stanica opće Crkve. Betlehem je mjesto u kom susrećemo Isusa, Mariju i Josipa. Župa je obitelj u kojoj se također susreću Isus, Marija i Josip i u kojoj svi članovi župne zajednice oblikuju svoj život prema uzoru nazaretskog doma i sv. Obitelji.

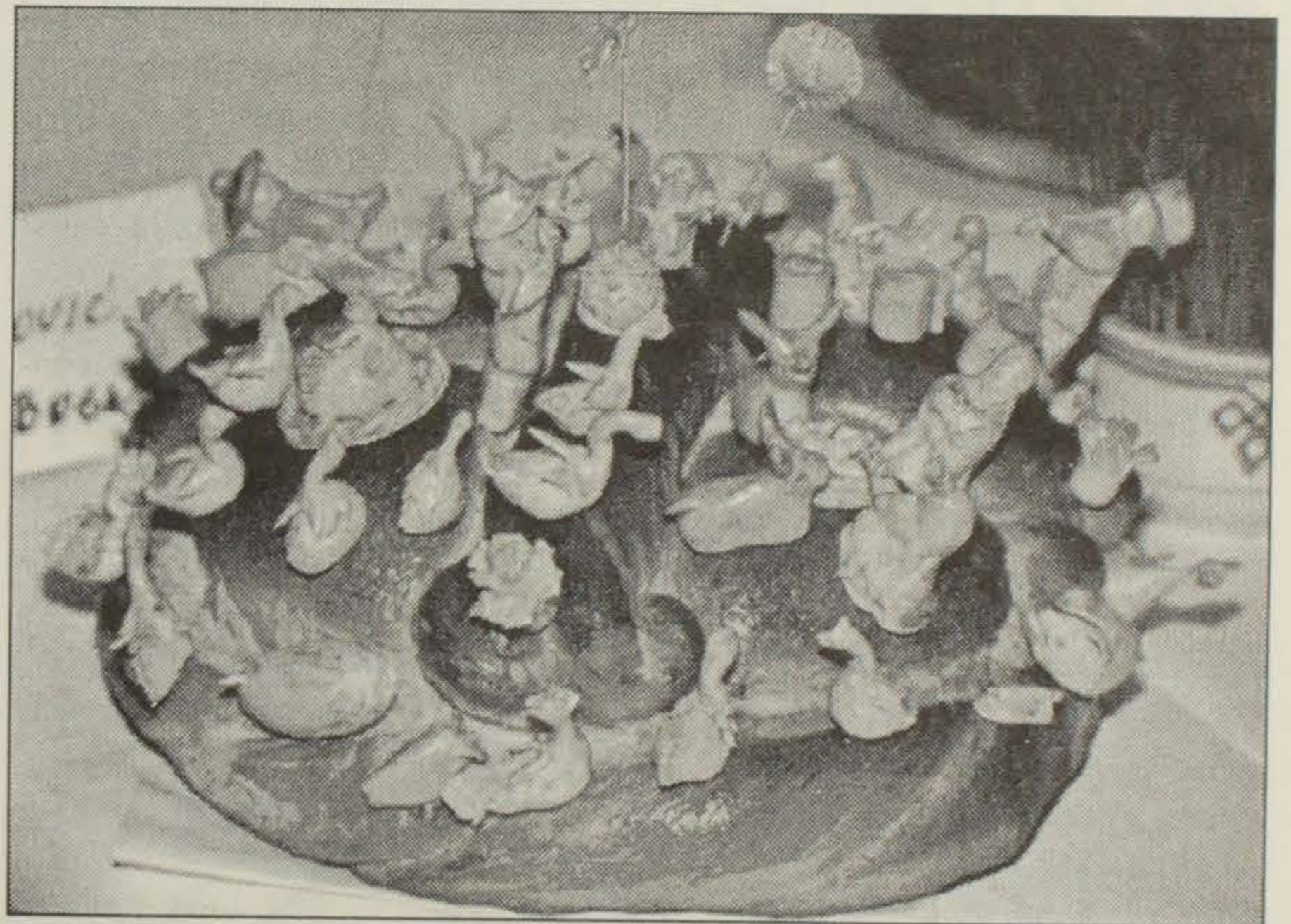
Nakon takvog razmišljanja i molitve svi članovi Pastoralnog

vijeća položili su zakletvu o svojoj službi upravo s ciljem da svojom službom pomognu izgradnju župnog zajedništva po uzoru na nazaretsku obitelj u kojoj je bila sloga, ljubav, mir i radost. I župna zajednica mora biti znak svima onima koji traže Boga i čeznu za ljubavlju, slogom i mirom. U tom smislu su i pastoralni vijećnici shvatili da njihovo zajedništvo nije predstavničko nego suradničko. Nakon mise svi članovi Pastoralnog vijeća našli su se zajedno sa župnikom i kod bratskog stola koji je podsjetio na starokršćanski "Agape". Ovakav način proslave blagdana sv. Obitelji donio je radost cijeloj zajednici.

Bez želje da se ponavlja, treba istaći da je i ove godine Advent u ovoj župi bio označen posebnom pripravom, tj. aktivnim sudjelovanjem u misama zornicama na kojima je u prosjeku svaki dan bilo oko stotinu djece i stošezdeset odraslih. Puna crkva Božjih "zorničara" bila je tako najbolja priprema za ovaj Božić u godini Velikog jubileja, pa onda ne iznenađuje činjenica da na Božić svi nisu ni stali u crkvu. Hvala Bogu! No, kako bi bilo lijepo da su nam crkve svake nedjelje tako pune vjernika. /Zv/

Pisma božićnjaka

Uoči Božića jubilarne 2000. godine Etnografski odjel Instituta "Ivan Antunović" priredio je, sad već tradicionalnu, izložbu božićnjaka koja će biti zapamćena po do sad najvećem broju izloženi ovako okićeni kolača - čak 45 iz subatičkog atara nuz sudilovanje somborski reduša sa šest kolača božićnjaka. Na izložbi se mogla viditi sličnost i razlika u pečenju i kićenju božićnjaka bunjevački reduša iz dva komšinska atara.

Izložba je priređena u velelipnoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo" a otvorio ju je **mr. Andrija Kopilović** i nazočnima predstavio važnost božićnjaka u kadgodašnjem virskom životu Bunjevaca salašara.

To je sve što je javnosti kazano o ovoj izuzetnoj izložbi, a ko je positijs, taj je imo šta da vidi jel su okićeni božićnjaci bili ko "za prid kuma", ne zna se koji je od kojeg lipči. Velika je šteta što priređivači nisu našli način da šira javnost više dozna o ovom umijeću bunjevački reduša, pa i da vidi ove raspivane božićnjake, iz koji samo što se nije čula pisma: "Radujte se narodi". Svaki je božićnjak obiteljski betlem, on je pisma za se, al med njima je bilo i taki koji su okićenim likovima predstavili majstoriju naši reduša, s kojom se one s pravom diče.

Sad je kasno žalit za propuštenom prilikom što ova izložba nije stručno predstavljena recimo i na subotičkoj televiziji i drugim sredstvima javnog informiranja.

A. S.

JUBILEJSKI BOŽIĆ U BAJMOKU

Na proslavi Isusovog rođendana, koji se prije dvije tisuće godina rodio u Betlehemu, okupilo se u Bajmoku ove godine velik broj vjernika na sv. misi polnoćnici. Misa je bila dostojanstvena i svečana. Tom ozračju doprinijeli su svi naši župljani, počevši od najmlađih - malih tamburaša - pa do najstarijih pjevača. Ponovno smo čuli divne božićne pjesme. Božićnom ugođaju svakako je doprinijela lijepo ukrašena crkva kao i jaslice s Isusom. Sve je to djelo vrijednih i umjetničkih ruku našega stalnog suradnika **Ivana Stipića** s obitelji. Posebno su se Isusu radovala djeca, donijevši mu za rođendan sebe i svoje iskreno dječje srce.

Na sam dan Božića slavili smo tri sv. mise: na hrvatskom, mađarskom i njemačkom jeziku. Isusovo rođenje je i ove Jubilarne godine navijestilo spas svemu narodu. Božićni ugođaj je prevladao - radost i mir pronašli su mjesto u mnogim srcima. I kao što je naš đakon **Attila** u svojoj prigodnoj propovijedi istaknuo, mi bismo svima poručili: "Bog je žrtvovao njemu najmilije - dao je da se rodi njegov Sin, nama na spasenje, jer Bog neizmjerljivo ljubi čovjeka. Nemojte to zaboraviti."

Olga i Marija Rižanji

SLAVLJA I NOVOSTI U ŽUPI SV. JURJA

U SAKRISTIJU KAT!

U pomanjkanju pomoćnog prostora u župnoj crkvi sv. Jurja na inicijativu župnika **Dobai Istvána** u sakristiji je postavljen montažni kat. Ovaj novi prostor koristit će se za odlaganje pomoćnih predmeta koji se koriste u Crkvi. Veliku zaslugu za realizaciju ovog projekta ima donator "BANE". U radovima su sudjelovali: župnik **Dobai István**, **Pajo Vaci**, **Andrija Pavluković**, **Veco Mačković**, **Bíró János** i sakristanka **s. Borislava**. Stručni suradnik u ovim radovima bila je **Nevenka Vaci**.

MATERICE I OCI UZ TAMBURAŠE

Na Materice smo pripremili kratki program za naše mame i majke. Svirali su tamburaši, svi iz župe: **Mario Tikvicki**, **Ivan Sudarević**, **Josip Tikvicki**, **Marina Tikvicki**, **Marko Tikvicki**, **Marko Skenderović**, **Karolina Lipozenčić** i **Marijana Tikvicki**. Odsvirali su jednu instrumentalnu skladbu, a **Marina Tikvicki** je uz njihovu pratnju otpjevala pjesmu "Kad zasniva tamburica jasna". Djeca i mladi su otpjevali pjesmu "Majčine oči". A najmlađi su recitali. Na Oce su također svirali tamburaši a **Marina** je pjevala pjesmu "Bunjevka sam". Dječji zbor je otpjevao pjesmu "Tebi, tata, pjesmu pjevam".

ŽUPNIKOV IMENDAN

Na blagdan sv. Stjepana i imendan našega župnika misno slavje u 10 sati uljepšao je omladinski tamburaški orkestar pod ravnanjem **Stipana Jaramazovića**. Svi su oduševljeno pjevali božićne pjesme uz pratnju tamburica.

MISA ZAHVALNICA

Na Staru godinu u našoj crkvi je održana zahvalna pobožnost na malo drukčiji način nego prošlih godina. Prijepodne su bile tri mise, a navečer je bila misa zahvalnica. Župnik i članovi Pastoralnog vijeća su s upaljenim svijećama ušli na glavni ulaz crkve. Odložili su svijeće ispred oltara dok se čitalo tumačenje događanja. Zatim je župnik pročitao godišnji proračun za 2001. godinu, a nakon toga je podijelio zahvale - diplome bivšim i sadašnjim članovima Pastoralnog vijeća i još nekim osobama koje su bile aktivne u životu župe. Pred izloženim Svetootajstvom molili smo Litanije svih svetih, molitvu na kraju godine, otpjevali "Tebe Boga hvalimo" i primili blagoslov.

A. P.

DIVNIH LI MATERICA U SV. ROKU

Svake se godine Materice vrlo svečano slave u župi sv. Roka. To je događaj za koji se svi spremaju. Glumci, kojih je svake godine sve više, strpljivo vježbaju svoje uloge, a pred sam nastup u vjeronaučnoj dvorani uzbuđenje raste. Ove godine blizu sto izvođača programa izmamilo je dugačak aplauz od publike koja je čak i kroz otvorene prozore pratila predstavu jer mjesta u dvorani nije bilo.

Na početku su najmlađi u narodnim nošnjama čestitali Materice recitacijama i pjesmom, a zatim nakon igrokaza "Deklamatori" dolaze glumci koji vrlo ozbiljno izvode komad **Blaška Rajića** "Betlehem". Ova pastirska igra imala je još jedno izvođenje prije božićne ponoćne sv. mise.

Glumce i pjevače uvježbala je **s. Silvana**, a župnik **Andrija** je zahvalio na kraju i roditeljima koji su dozvoljavali djeci da dolaze redovito i svakodnevno na probe.

K. Č.

MAJKE DAROVALE ČESTITARE NA PALIČU

Na treću nedjelju Došašća u župnoj crkvi Kraljice svijeta na Paliću vjeronaučna djeca I. i II. grupe čestitali su majkama Materice. Prigodni igrokaz "Materice na salašu i u varoši" izveli su kao pravi glumci, a nakon sv. mise majke su ih darovale jabukama i orasima.

Naravno da ni naši očevi nisu zaboravljeni kojima također želimo izraziti svoju zahvalnost i ljubav. Oni su sljedeće nedjelje primili čestitke uz recital "Naš VEEELiki Otac!".

I.M.

MATERICE U BAJMOKU

Djeca i mladi župe sv. Petra i Pavla u Bajmoku rekli su HVALA svim našim majkama i bakama na svojoj ljubavi koju su nam pružile. Na Materice smo u njihovu čast priredili poseban program. Djeca su izvela nekoliko prikladnih pjesama i recitacija, dok smo mi malo stariji izveli dva kazališna komada: komediju pod nazivom "U hotelu" i dramu pod nazivom "Tajanstveni putnik".

Naš trud bio je obilatno nagrađen pljeskom a na licu svake majke blistao je osmijeh. Moramo ovoga puta posebno izdvojiti naše mlade članove katehetske skupine **Petra Kopilovića** - prvopričesnika, kao i **Danijela Emesa** i **Marka Stipića** koji su imali glavne uloge u ovim komadima.

Marija Rižanji

NAJMLAĐI PALIĆANI NA ZORNICAMA

Bez mnogo uvodnih riječi dovoljno je pogledati kako su se palički vjeroučenici pripremali za rođenje Isusovo. Svako jutro u 6 sati pod sv. misom slušali su čitanja iz Starog zavjeta. Odgovarali su na župnikova pitanja, a posljednjeg dana zornica svečano su ušli u procesiji s upaljenim svijećama u crkvu. Njihova mala dječja srca i stotinu upaljenih svijeća izmamila su suze kod starijih vjernika koji su ih svako jutro pratili kroz mrak.

Bravo djeco! Pokazali ste starijima kako se dolazi i rano i redovito na sv. misu.

I. M.

IZLOŽBA BOŽIČNIH ČESTITKI

U zavičajnoj galeriji "Dr. Vinko Perčić" otvorena je 8. prosinca izložba božićnih čestitki i ručnih radova. Ovu izložbu organizirali su Likovni odjel i Odjel za šiling Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" i Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo "Matija Gubec" iz Tavankuta.

Izložba vrijedna pohvale i svakako divan poklon građanima za Veliki jubilej 2000 godina kršćanstva. Izložba je bila otvorena do 20. prosinca. /Zv/

ODBOR HRVATSKOG AKADEMSKOG DRUŠTVA
ZA POMAGANJE UČENIKA (SREDNJOŠKOLACA)
I STUDENATA
SUBOTICA

obavještava

da je na NATJEČAJ ZA GODIŠNJU POMOĆ UČENICIMA (SREDNJOŠKOLCIMA) I STUDENTIMA, pripadnicima hrvatske zajednice koji se školuju u SRJ, stiglo ukupno 65 molbi učenika srednje škole i 27 molbi studenata koji su i ostvarili pravo na dobijanje jednokratne pomoći za prvo polugodište, odnosno za zimski semestar.

Svi koji žele obnoviti svoju molbu trebaju dostaviti popunjenu prijavu s potrebnom dokumentacijom do 31. 01. 2001. godine na adresu: Odbor HAD-a za pomaganje učenika i studenata, Ivana Milutinovića 52, 24000 Subotica ili osobno u prijedodnevničkim satima.

Zahvaljujemo talijanskom Caritasu iz Gorizie na pruženoj pomoći!

PREDSTAVLJANJE KNJIGE S. BLAŽENKE VOJNIĆ MIJATOV

"MILE USPOMENE"

Početak ove godine, točnije 3. siječnja (januara) navršilo se 50 godina od smrti župnika župe sv. Roka u Subotici, "prisvitlog" Blaška Rajića. Zato je u veoma pogodno vrijeme Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" uz pomoć dobrotvora objavio knjigu s. Blaženke "Mile uspomene", u kojoj ona piše o svom dragom ujaku i staratelju s mnogo ljubavi i poštovanja. Čitajući ovu knjigu, doživljavamo veličinu toga čovjeka u njegovoj jednostavnosti i u malim zahtjevima prema sebi, a u velikoj brizi za svoje nećake kojima je, sticajem žalosnih okolnosti, kad su ostali siročad, postao starateljem. Iz svjedočenja s. Blaženke vidimo koliko je Blaško Rajić imao osjećaja i brige za svakoga koji mu se u nevolji obratio.

Tako se ovo svjedočenje s. Blaženke razlikuje od uobičajenog i šablonskog opisa Blaška Rajića kao političara u pojedinim povijesnim prekretnicama bačkih Hrvata.

Da se šira javnost upozori na objavljivanje ove knjige, ona je 9. 12. 2000. godine predstavljena u HKC "Bunjevačko kolo".

Mr. Andrija Kopilović je govorio o Blašku Rajiću kako ga doživljavamo čitajući "Mile uspomene" s. Blaženke, koja ga je opisala kako ga je upoznala. Zato je to svoje svjedočenje opisala srcem, jer je izbliza upoznala svog ujaka, svog "baću". Opisala ga je onako kako ga vjerojatno šira okolica nije upoznala, jer nije uspjela prodrijeti u dubinu duše, budući da je on stalno bio zatvoren u svoju skrivenu duhovnost.

S. Blaženka zbog bolesti nije prisustvovala ovoj svečanosti, zato je župnik Andrija Anišić pustio zvučni snimak njenog svjedočenja o dragom "baći" a potom je u kratkim crtama prikazao život i rad Blaška Rajića.

Rodbina Blaška Rajića i njegova nećakinja Jaga (četvrta s lijeva)

Recenzent ove knjige, književnik Milovan Miković pročitao je svoja razmišljanja o Blašku Rajiću, o njegovom sudjelovanju u povijesnim zbivanjima i koliko su ta povijesna zbivanja utjecala na njegove odluke i ideje. Zato je M. Miković svojem predavanju dao naslov "Izazovi Blaška Rajića", jer ga opisuje u periodu poslije Prvog svjetskog rata kada se formirala beogradska centralistička vlast u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca. Tome su se protivili mnogi borci za politička prava svih naroda u našoj državi, među kojima je bio i Blaško Rajić. Ovo Mikovićevo izlaganje je svojevrsni nastavak njegove recenzije koja je u knjizi objavljena pod naslovom "Razmeđe Blaška Rajića u rasvjetli jednog sjećanja s ljubavlju".

U ovoj knjizi posebnu pažnju zaslužuju pisma Blaška Rajića koja je slao s. Blaženki i svojim nećacima dok je bio u internaciji u franjevačkom samostanu u Budimu, jer ona očituju svu njegovu ljudsku toplinu, brigu i ljubav.

Na ovom predstavljanju knjige uz druge nazočne bili su i Rajićeva nećakinja Jaga kao i potomci drugih njegovih nećaka i nećakinja.

Promociju knjige uvećao je i zbor župe sv. Roka.

Bela Gabrić

DRUGA SKUPŠTINA HRVATSKOG AKADEMSKOG DRUŠTVA

PRIZNANJE STATUSA NACIONALNE MANJINE HRVATIMA - NAŠ JE STRATEŠKI CILJ

Druga svečana sjednica Hrvatskog akademskog društva održana je u subotu, 25. studenoga 2000. u velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće a okupila je osamdesetak svojih članova i visoke goste iz političkog i kulturnog života grada. Mnogobrojni članovi Društva koji žive izvan Subotice poslali su svoje brzojave podrške, a na skupu su bili gradonačelnik Subotice **József Kasza**, generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici **dr. Jasmina Kovačević** i prvi konzul Generalnog konzulata **Miroslav Kovačić**, u ime Hrvatske matice iseljenika iz Zagreba **Ivo Lučin**, te predstavnici sličnih udruga mađarske i rusinske zajednice i hrvatskih institucija i organizacija u Vojvodini.

Svoju dobru suradnju i želju za njenim nastavkom potvrdili su u pozdravnom govoru gradonačelnik **József Kasza** i generalna konzulica **dr. Jasmina Kovačević**.

Izveštaj o radu Društva podnio je njegov predsjednik **mr. Josip Ivanović** i naglasio da je HAD svim svojim aktivnostima radio na podržavanju svih hrvatskih institucija i organizacija u Vojvodini. Iako je dijapazon aktivnosti sekcija ovog Društva vrlo širok, mr. Ivanović je pokušao sublimirati najvažnije radove i aktivnosti tih sekcija. Izveštaj bi mogao biti i mnogo širi, ali se odlučio izdvojiti one najvažnije aktivnosti koje su i obilježile rad HAD-a između dvije skupštine, pa je tako uz organizaciju znanstvenih skupova i sudjelovanje na nekoliko foruma i međunarodnih skupova te rad u formuliranju nekoliko deklaracija značajnih za hrvatsku zajednicu, izvojio preuzimanje brige za učenike i studente u kojima vidi budućnost. Velika je pomoć od strane HAD-a pružena u pripremi za prijemne ispite na sveučilišta u Hrvatskoj i u SR Jugoslaviji.

Vrlo zapaženo izlaganje imao je voditelj Sekcije za filozofiju i leksikologiju HAD-a **Tomislav Žigmanov**. Govoreći o strateškim ciljevima hrvatske zajednice u SR Jugoslaviji, nije zaobišao problem njena ustroja i demokratizacije, a glavni cilj je priznanje statusa nacionalne manjine hrvatskoj zajednici za koji se odavno bori. Ukazao je na potrebu jasnog formuliranja ciljeva a zatim i realizacije projekata koji ne nailaze uvijek na podršku i razumijevanje.

Treći govornik, potpredsjednik HAD-a, **Dujo Runje**, dotaknuo se globalnih zadataka HAD-a u vremenu koje dolazi i pokazao spremnost Društva da na aktualne izazove i želje svoga članstva odgovori izmjenom i dopunama Statuta kako bi korisne inicijative dobile svoje mjesto. Tu se prvenstveno misli na brigu o obrazovanju naših učenika i studenata.

U diskusiji se javilo nekoliko govornika koji su svojim dopunama izvještaja o radu Društva i konstruktivnim prijedlozima pokazali da članstvo računa s podrškom i želi raditi na programima koji će dokazati da je HAD bio i ostao "servis" za sve potrebe hrvatske zajednice. Budući da je broj članova prešao brojku 150, a broj aktivnosti Društva je svakim danom sve veći, skupština HAD-a je izabrala i drugog potpredsjednika, profesora **Zlatka Šrama**, voditelja Sekcije za sociologiju, psihologiju i političke znanosti.

K. Č.

SADOJEVIĆ RUDOLF PROIZVOĐAČ GLJIVA ŠAMPINJONA

traži suradnika
koji može uložiti svoja sredstva
u proširenje proizvodnje.

Mogućnost zarade do vrijednosti 500 DM mjesečno.
Tel: 064-126-34-28

PAPA BLAGOSLOVIO HRVATSKI KRIŽ MLADIH NA POČETKU TREĆEG TISUĆLJEĆA

Papinoj sv. misi na novu godinu 1. I. 2001. na Trgu sv. Petra prisustvovala je i skupina Mladeži Euharistijskog Pokreta (MEP-a) iz Hrvatske zajedno sa studentima Filozofskog fakulteta Družbe Isusove iz Zagreba. Oni su došli na jubilarno hodočašće u Rim da dočekaju sa Svetim Ocem novo tisućljeće. Već na staru godinu navečer našli su se zajedno s desecima tisuća mladih na Trgu sv. Petra gdje su dočekali ponoć te s Papinim blagoslovom, koji se pojavio na prozoru svoje radne sobe, ušli u novo tisućljeće. Sutradan su svi prisustvovali Papinoj svetoj misi na Trgu sv. Petra. Posebna znakovitost ovoga hodočašća bio je hrvatski povijesni križ mladih kojega je još za Svjetski dan mladih donijela u Rim prva skupina članova MEP-a. On je ostao u Rimu sve do sada čekajući prijelaz u treće tisućljeće.

Križ, dva i po metra visok, izrađen je od slavonske hrastovine. Umjetnički ga je ukrašio s hrvatskim tropletom i Kristovim likom u sredini akademski kipar **Mate Tijardović**. Mladež MEP-a, koja ga je dala izraditi željela je ovim križem simbolički predstaviti baštinu vjere hrvatskog naroda i njegovu kršćansku povijest koju su mladi na kraju drugog tisućljeća baštinili i sada je uz blagoslov Svetoga Oca predaju novom tisućljeću koje je nastupilo.

Križ je bio nazočan već u noći dočeka nove godine i novoga tisućljeća na Trgu sv. Petra. Nakon što je prenoćio u Vatikanu, križ su mladi na ramenima donijeli na Papinu misu i stajao je uz Papin oltar. Nakon sv. mise Papa se zaustavio pred ovim hrvatskim križem, koji je za tu prigodu bio ukrašen i hrvatskom zastavom, najprije ga je dotaknuo svojom rukom i potom ga je blagoslovio. Mladići, koji su nosili križ pristupili su potom Svetom Ocu i poljubili mu ruku. Vatikanske kamere prenosile su također i ovaj Papin blagoslov hrvatskog križa na velikim ekranima na Trgu sv. Petra. Već sutradan na završetku hodočašća mladi su križ sa sobom vratili u domovinu i sada se nalazi u Zagrebu.

Nakon boravka u Zagrebu ovaj će križ obilaziti zajednice mladih MEP-a, ali i druge zajednice da svojom porukom uz prigodni obred posluži učvršćenju vjere mladih hrvatskih katolika koja treba rasti i razvijati se na tisućljetnoj baštini kršćanstva u Hrvata, a koju ovaj križ svojom simbolikom predstavlja.

p. Božidar Nagy

PAPA JE BLAGOSLOVIO I MARIA IZ SUBOTICE

Među navedenim mladima bio je i jedan Subotičanin. Mariu, koji studira medicinu u Osijeku, pripala je čast da bude među onima koji su nosili križ te je tako i on na početku novog tisućljeća primio zaista jedinstveni Papin blagoslov.

(7)

PAPA ZATVORIO SVETA VRATA

"PONOVO POĆI KRISTU" - "POGLED U BUDUĆNOST"

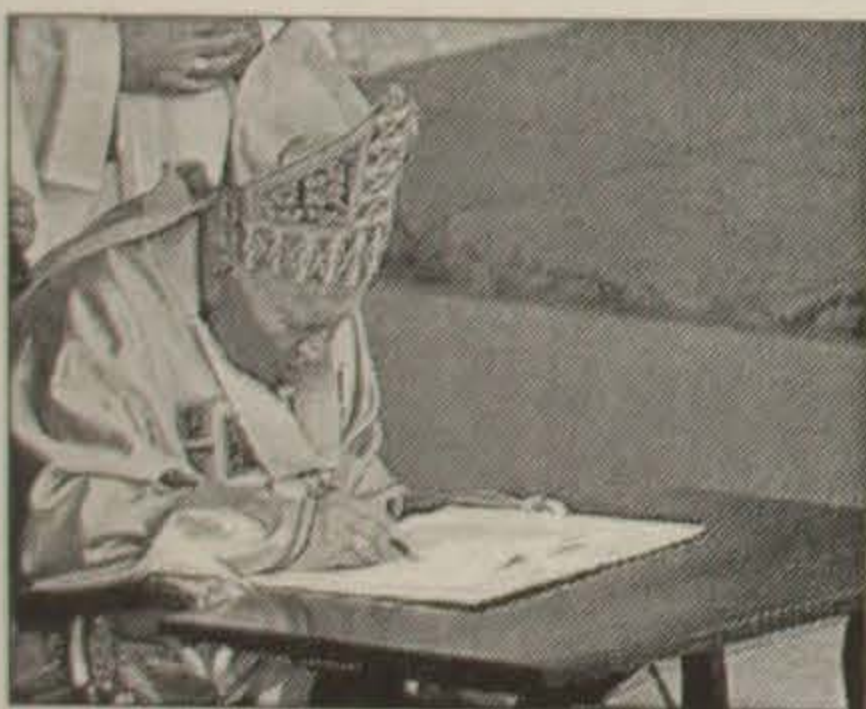
U subotu 6. siječnja, zatvaranjem Svetih Vrata, papa Ivan Pavao II. označio je svršetak godine Velikog jubileja 2000.

Ovom činu prethodila su prethodnog dana slična slavlja i u bazilikama sv. Marije Velike, sv. Pavla i sv. Ivana koje su predvodili kardinali Furno, Etchegaray i Ruini kao Papini legati. Dok su trajali ovi obredi, posljednji su hodočasnici cijelu noć prolazili kroz Sveta vrata.

Pošto je zatvorio Sveta vrata, Papa je na trgu, pred bazilikom sv. Petra, predvodio euharistijsko slavlje. U svojoj propovijedi Papa je s dvije riječi označio razdoblje koje je pred nama. On je naglasio kako je završetak jubileja zapravo jedan "Pogled u budućnost". U tim dvjema riječima, koje je Sveti Otac izgovorio snažno i s ljubavlju, sadržano je sve ono što smo vidjeli u proteklom zbilja "bogojavljenskim" danima. U tim riječima je božićna noć 1999. godine i jutro Bogojavljenja 2001. U njima je drugi, ali i treći milenij. U njima je dvjete-

stisućita obljetnica Rođenja koje je promijenilo tok povijesti čovječanstva. Papa gleda u budućnost s Kristom, kojemu treba sada ponovno poći (ripartire da Cristo). Papa je završavajući Veliki jubilej i uvodeći Crkvu u treće tisućljeće ponovio svoj krik s početka svoga pontifikata upućen sinovima Crkve i sinovima svijeta: "OTVORITE, ŠIROM OTVORITE VRATA KRISTU".

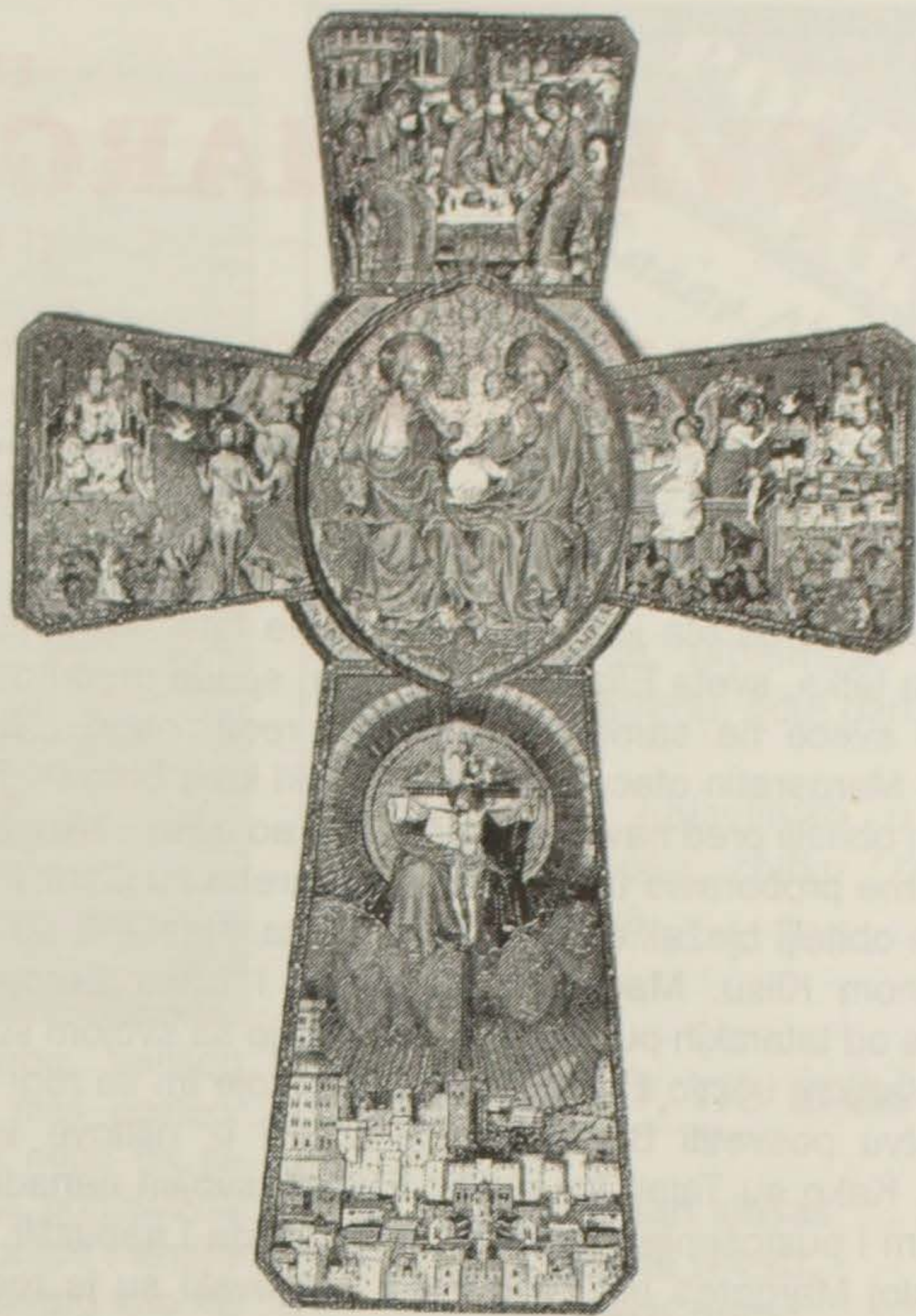

Prije zahvalnice "Tebe Boga hvalimo" Papa se još jednom obratio nazočnima. U ovom svom obraćanju pozvao je sve da zahvale Bogu jer je ova Sveta godina bila "neprocjenjivi dar za Crkvu i čovječanstvo". Prije blagoslova potpisao je svoje Apostolsko pismo pod naslovom "Novo millennio ineunte" (Ulazeći u treće tisućljeće) u kojem daje smjernice kako valja živjeti i raditi u novom razdoblju Crkve i čovječanstva.

Papa s protagonistima jubilarne 2025. godine

Uoči svetkovine Bogojavljenja papa Ivan Pavao II. susreo se u "Auli Pavla VI." s djecom iz cijeloga svijeta ističući kako je s djecom otvorena Sveta godina, pa se s njima i završava. Papa im je među ostalim rekao i ovo: "Dragi prijatelji! Vi koji ste sada djeca, dječaci i djevojčice... bit ćete protagonisti sljedećeg Jubileja, godine 2025.

**Hvala i slava Tebi,
Presveto Trojstvo,
jedini i svemogući Bože!**

JUBILEJSKI KRIŽ

S razlogom smo na naslovnoj stranici objavili jubilejski križ, jer s Kristom nam valja kročiti ovim novim tisućljećem gradeći danomice toliko željenu civilizaciju ljubavi. Ovaj križ je zapravo govor o Presvetom Trojstvu u slici!

Na GORNJEM DIJELU križa je prizor iz Starog zavjeta: čudesni posjet triju anđela Abrahamu.

Na LIJEVOM KRILU križa predstavljeno je Isusovo krštenje. DESNO KRILO prikazuje Presveto Trojstvo u trenutku Kristovog uskrsnuća.

U SREDIŠNJEM DIJELU je klasična renesansna ikonografija koja predstavlja Trojstvo: OTAC s desne strane ovdje nije prikazan kao starac nego iste dobi kao i sin. SINA prepoznajemo po tome što je s desne Očeve i po znakovima rana na rukama, nogama i boku. Usta Oca i Sina dodiruju vrhovi golubovih krila koji predstavlja Duha Svetoga i označava da Duh proizlazi od Oca i Sina. Kugla zemaljska je podijeljena u tri dijela. Jedan dio drži Očeva ruka, drugi Sinovljeva a treći dodiruje golubov kljun. Ako pomno promatramo haljine, uočiti ćemo da one pokrivaju desno Očevo i lijevo Sinovljevo koljeno a među njima se nalazi treća osoba koja sjedi. To označava da je Duh Sveti sveza ljubavi Oca i Sina.

Uživajte promatrajući ovaj križ i slavite Presveto Trojstvo koje je svo zauzeto za čovjeka i njemu povjerite svoju budućnost na početku ove nove godine, novoga vijeka i novoga milenija.

**S Kristom
u treće
tisućljeće**

18. siječnja

SVETA MARGARETA (Margita)

(*1242 + 1271)

- dominikanka • rođena u izbjeglištvu • kći Bele IV. • rođena u Hrvatskoj • s 12 godina položila prve zavjete •
- umjesto kraljevskog vjenčanja vječni zavjeti s 19 godina • žrtva za domovinu i narod •

Rođena u hrvatskom Klisu

Sveta Margareta je rođena u vrijeme tatarske najezde. Njezina tetka, sveta Elizabeta Ugarska, spada među najpoznatije svece ne samo franjevačkog reda, nego i čitave Crkve. Margaretin otac, hrvatsko-ugarski kralj Bela IV. je sa svojom obitelji pred navalom Tatara bježao u Hrvatsku. Neko je vrijeme proboravio u Zagrebu. Iz Zagreba su članovi kraljevske obitelji bježali dalje, sve do Splita. Nastanili su se u utvrđenom Klisu. Mađarska, Hrvatska i cijela Europa je strepila od tatarskih pustošenja. Bela IV. je sa svojom suprugom Marijom učinio zavjet da će dijete koje im se rodi u izbjeglištvu posvetiti Bogu, kad ih izbavi iz njihove velike stiske. Kako su Tataři iznenadili Europu svojim nenadanim upadom i pustošenjem, tako su je iznenada i napustili. Kad su maloj Margareti bile tri godine, kraljevski su je roditelji predali dominikankama u Vespremu (Veszprém). Bila je još mala djevojčica, a već je pokazivala izuzetnu privrženost prema raspetom Isusu. Znala je još tako malena neutješno plakati kad su joj sestre pripovijedale o Isusovoj patnji. Na Veliki petak su je čuli glasno plakati. Resila ju je velika poniznost. Ražalostila se kad su s njom postupali kao s kraljevom kćeri. Željela je biti malena. Sve što bi dobila od boljih stvari, davala bi drugima. Sa zadovoljstvom je prihvaćala najteže i najneugodnije poslove.

Pokornica iz ljubavi prema domovini

Bilo joj deset godina kad je njezin otac Bela sestrama dominikankama darovao otok na Dunavu, između Budima i Pešte, tada dva zasebna grada. Otok se do danas zove Margitin Otok (Margitsziget). Margareta je žarko željela položiti zavjete. Bilo joj dvanaest godina kad je dopuštenjem poglavara smjela položiti prve privremene zavjete. Nakon zavjeta je počela još žarče moliti. Margareta se razvija kao velika pokornica. Za pokoru se opasivala pojasom od grube dlake. Ponekad bi nosila željezni pojas, da se tako trapi. Svjesna da su je roditelji zavjetovali Bogu, odlučila je postati žrtvom za spas svoje domovine. Još je više pooštrila pokoru kad je doznala da joj je otac Bela u zavadi sa svojim bratom Istvánom. Neumorno je činila pokoru i zato da Bogu dade zadovoljštinu zbog svađe, nesloge i grijeha među mađarskim plemstvom. Njezina se poniznost pokazivala posebno onda kad su je sestre povrijedile. Jednom zgodom joj je jedna sestra plemkinja piće bacila na lice. Margareta se ni malo nije uzrujala.

Kraljevske ponude

Margaretina se patnja još više povećala kad su zaredali prosci koji su mađarsku princezu htjeli za ženu. Bilo joj je tada 19 godina. Prošio ju je Karlo Anžuvina, brat francuskoga kralja, svetoga Ljudevita. Češki kralj Otokar je bio uporniji. Osobno ju je posjetio u samostanu. Bio je zanesen Margaretinom ljepotom. Margeretina obitelj je već bila

sprema zatražiti oprost od privremenih zavjeta, samo da je udaju za Otokara. Margareta je 1261. godine radije položila vječne zavjete. Od srca se i dalje žrtvovala za svoj narod sve do svoje blažene smrti 18. siječnja 1271. godine. Bilo joj je 29 godina. Još iste godine je započet proces za njezino proglašenje blaženom. Svetom ju je proglasio papa Pio XII. ratne 1943. godine.

Prema: Augustin Blazović, Sveci u crkvenom ljetu, Beč 1966, str. 164-165

U mjesecu siječnju slave imendan:

1. Marija, 2. Bazilije, Vazul, Grgur, 3. Cvijeta, 4. Angela, Borislava, 5. Emilijan, Miljenko, 6. Gašpar, Gašo, Melhior, Baltazar, Bolto, 7. Rajmund, Rajko, 8. Teofil, Bogoljub, 9. Julijan, 10. Dobroslav, 11. Neven, 12. Ernest, Tatjana, 13. Veronika, Radovan, 14. Veco, Feliks, Makrina, 15. Pavao, Anastazija, Stošija, Stanka, 16. Oton, Mislav, 17. Antun, Antonija, Tonka, Leona, 18. Margita, Margareta, Priska, 19. Mario, 20. Fabijan, Sebastijan, 21. Agneza, Janja, Neža, 22. Vinko, Vince, 23. Emerencijana, Emerka, Ema, Vjera, 24. Franjo, Bogoslav, 25. Pavao, Ananija, 26. Timotej, Time, Bogoljub, Tješimir, 27. Anđela, Pribislav, 28. Toma, Tomislav, 29. Valerije, Zdeslav, 30. Martina, Gordana, Darinka, 31. Ivan.

Biblija danas

©

**HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU
U 2001. GODINI**

Datum polaska - 27. svibnja 2001.

Datum povratka - 3. lipnja 2001.

Cijena:

308 USA\$ + 417 USA\$ što je ukupno 725 USA\$.

Od toga se prva svota uplaćuje odmah
a druga u Izraelu.

Datum prijavljivanja: do 15. 04.

ili dok se ne popuni grupa (40 osoba).

Prijaviti se na adresu:

Tadej Vojnović, 21000 Novi Sad, Cara Dušana 4
ili na telefon 064 117 18 88.

GERARDOV ISUS KRIST

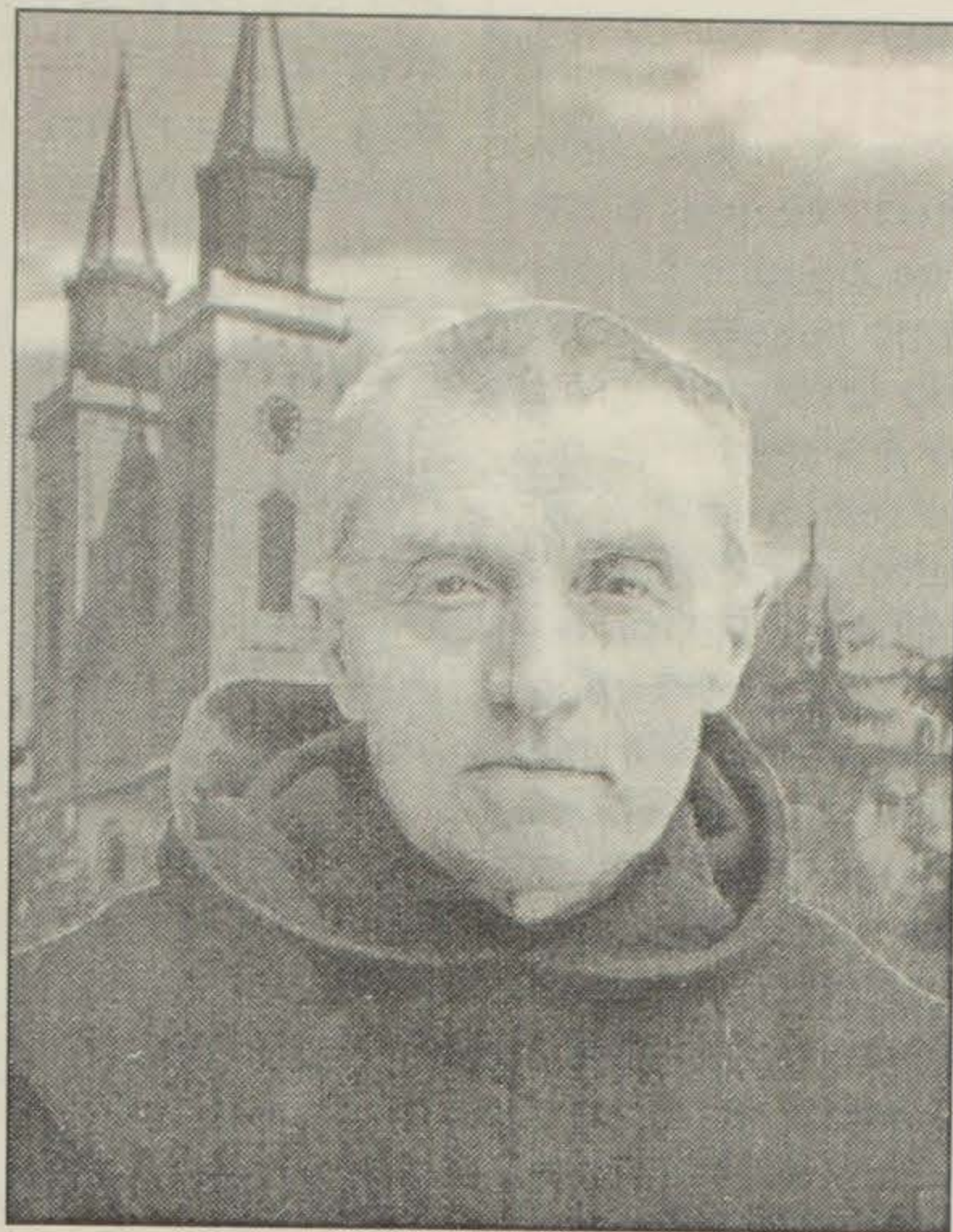
Gerardov Isus Krist je Isus Krist Ivana od Križa. Ovu tvrdnju temeljim na učenju Ivana od Križa ukoliko je Isus Krist vjera, ufanje i ljubav po kojem Ivan od Križa osmišljava svoj život i u Kristu temelji sav svoj sistem sjedinjenja s Bogom, odcjepljenje od svega što nije Bog. Njegovim stopama hoda i o. Gerard i zato ne nalazim bolji izraz nego tvrditi da je Gerardov Isus Krist, Isus Krist Ivana od Križa.

Gerardova temeljna predožba o značenju Isusa Krista u rastu i razvoju duhovnog života sve do sjedinjenja s Bogom nadahnjuje se na cjelokupni misterij Kristova života. "Isus je mogao doći, piše on, kao zreo čovjek i tako otpočeti spasenje. Došao je ipak kao Dijete kako bismo poželjeli najprije biti kao djeca u pogledu duhovnog života te zatim sve više i više rasti" (Razg. s Isusom, 36).

Proučavanjem njegove pisane riječi otkrivamo da su posebno četiri Isusova otajstva najvažnija u rastu i razvoju hoda prema sjedinjenju s Bogom.

Na prvom mjestu je otajstvo Isusova djetinjstva, zatim otajstvo Isusa na Križu, pa Euharistija i zaručništvo duše s Isusom. Ipak u svakom od nabrojanih otajstava, dok za pojedina otajstva veže posebni vid duhovnoga rasta, prisutna su i druga otajstva: muke, smrti i uskrsnuća, i nebeske slave. Kao dokaz dosta je navesti sljedeći vlastoručni zapis SB.: "Mali Isuse, Ti si u nama lijepo zeleno žito, koji želiš u nama rasti. Kad nas muče i ubijaju, onda rasteš u nama kao na drvetu križa. Mi nećemo umrijeti iako smo umrli. Žito raste, plod donosi te imamo šta jesti. Po štovanju Malog Isusa Isus raste u nama, raste njegova ljubav i djelovanje te postajemo pokorni, marljivi. (Po mucu) Isus je kao pogaženo iz korijena iščupano žito, ali nije trulo, nego privremeno uvenu- lo, kako bi po uskrsnuću oživjelo i u vijeke puno slasti i jakosti bilo" (Razg. I. 32, 36). Kad se tako u nama dogodi, kroz ovu sliku o pšenici, stiže se do iskustva sjedinjenja: "Mi ćemo njemu (Isusu) biti sladak kolač, a on nama" (Bim 67).

Svako od nabrojanih otajstava ima svoje posebno značenje u hodu prema sjedinjenju duše s Bogom. Smatram, na temelju pisane riječi SB, da je otajstvo Isusova djetinjstva posebno vezano za rast u poniznosti, slobodi i rastu u drugim krepostima. Temeljni zapis koji potvrđuje ovo moje mišljenje je sljedeći: "Isus je čovjek postao a ne anđeo; ni jedno od anđela izvrsnije stvorenje nego baš čovjek... Pa čuj, čovječe, Bog svemoguću čovjekom postaje: to je takvo poniženje, takva ljubav, da na drugo ne misliš, nego

na poniznog Isusa, dobrog, velikog Božjeg Sina, koji je tako mali postao. Pošto si slab, Isus ne želi nego da se poniziš kad ti nešto nedostaje, pomisliš na njegovu poniznost, da se poniziš i strpljiv budeš" (Duh. vježbe 19). Gerard kao da sluša Isusa govoriti: "Tko me voli, nek se ponizi. Tko ne može moliti, raditi, trpjeti, neka ponizno misli: ovo ne mogu podnijeti ako mi Isus ne dadne poniznosti. Kad dobijem poniznost, dobit ću sigurnost" (Ondje). "Danas sam poništen ali odmah i oživljen da Ti živiš u meni, da ja budem kao pero u tvojoj ruci. Još bolje: da budem prah na pišućoj tvojoj ruci" (Bld. 36). Nadahnjujući se na otajstvu Isusovog djetinjstva on bez sumnje aludira na ono što sv. Ivan od Križa tvrdi o poniznosti i njezinom značenju za sjedinjenje. Ivan od Križa, među ostalim, ovako piše o značenju poniznosti: "Kada (duša) bude svedena na ništa, to jest kada bude postigla savršenu poniznost, tada će se dogoditi duhovno sjedinjenje Boga i duše" (Uspon na Goru Karmel, II, 7, 11). Poniznost je za sv. Ivana od Križa isto što odcijepljenost i sloboda duha, ili sloboda od sebeljublja, po kojoj duša daje cijeli svoj prostor Bogu i s njime se sjedinjuje. Gerard izričito piše da se treba, kao Mala Terezija, poznata učenica sv. Ivana od Križa, oprati "vodom poniznosti jer oholi nemaju vremena misliti na Isusa jer im je glava puna misli sebeljublja" (Thp. 7, 47). Nisam sigurno iscrpio temu o značenju Malog Isusa u životu o. Gerarda. Mislim da je ovo što sam iznio dovoljno kako bismo se uvjerali da otajstvo Isusova djetinjstva ima u Gerardovom duhovnom hodu postići stanje odcijepljenosti i duhovne slobode, tj. postići poniznost, kako bi dali cijeli prostor duše Bogu da ga on potpuno zaposjedne u sjedinjenju.

(nastavlja se)

Priredio: o. Ante Stantić

POETSKI
KULIAK
Ureduje: Lazar Novaković

Stjepan Svedrović rođen je 1952. u Zagrebu. Diplomirao je na sveučilištu u Zagrebu, gdje danas živi i radi.

Pjesme je objavljivao u više književnih časopisa. Zbirku "Zbiljnosti" izdao je 1986.

DAKAKO, ne znaš

Svaki dan slušaš
i gledaš vijesti,
a vijesti nema.

Govori se o suvišku ljudi,
o maloj vrijednosti života,
o božanskoj ulozi novca.

Dakako ne znaš
o postojanju ljudi
rođenih u Duhu.

Oni neznani potajno kuju
ključ sudbine - otključavaju
tvrda srca zatočenih duša.

Slušaš i gledaš vijesti,
a vijesti nema
o Raju.

Još, dakako, ništa ne znaš
o Božjem zahvatu
i svom poslanju.

Stjepan Svedrović

ČITAJMO ZAJEDNO BIBLIJU

Ulazimo u novi milenij i novo stoljeće. Pred nama je nova građanska godina. Ove smo godine poželjeli da zajedno čitamo Bibliju kako bismo je što bolje razumjeli. Ići ćemo nekako redom ali s posebnim osvrtom na mjesta koja su malo teže razumljiva. Često se čuje: "Počeo sam čitati Bibliju, ali to je strašno! To ne može biti stvarno, to su kao dječje priče. Sve skupa - naivno!" Drugi opet zaključuje: "Toliko je toga nerazumljivo da sam morao odustati!" Što dakle? Da li da počnemo Bibliju braniti? Moj profesor Biblije p. Bonaventura Duda često je isticao: "Bibliju ne treba braniti, njome se treba hraniti!" Nemamo namjere braniti niti opravdavati Bibliju, jer to njoj nije potrebno. Ona je tako velika i tako duboka da smo pred njom svi samo učenici. Što onda treba? Bibliju treba pokazivati! U Bibliji treba otkrivati njezine dubine i poruke. Biblija se ne sastoji od naivnih dječjih priča već je to duboko vjerničko iskustvo jednoga naroda sa živim Bogom! To je iskustvo najprije pripovijedano a kasnije i zapisano. No i više od toga! Tu je jedinstvenu Knjigu Bog očitovao kao svoju riječ a njegov ju je narod - i starozavjetni i novozavjetni - takvom i prepoznao! Želim stoga u narednim brojevima ove godine Bibliju pokazivati pa je svrha zaustavljanja na pojedinim mjestima ne kuriozitet ili znatiželja već želja da teža ili nepoznatija mjesta bolje razumijemo. Počnimo stoga!

U početku ...

Bilo bi dobro (i sada a i u buduće) da imamo uza se Bibliju. Ako je imamo, otvorimo njezinu prvu stranu. Što vidimo? Možda niste znali da je prva riječ Biblije: "početak". Biblija počinje s riječju "početak" i to ne slučajno! Ova je riječ bitna odrednica svega što postoji. Ona određuje i Boga i čovjeka i čitav kozmos. Tko bi to mislio, ali tako je to. Pogledajmo!

a) Izraz Božje transcendencije

Na samom svom početku Biblija jasno stavlja čitaocu do znanja da 1. sve osim Boga ima svoj početak, 2. da je svemu što postoji Bog dao početak. Puno puta bilo neupućeni bilo upućeni ali nedbronamjerni pitaju: "A tko je Boga stvorio?" Tada su vjernici često u nedoumici i ne znaju kako da na to pitanje odgovore. No odgovor daje Biblija i to na samom njezinom početku! Bog nema početka. Izraz "početak" vezana je uz sve stvoreno. Bog nema početka već naprosto jest, on je oduvijek. I to je prva spoznaja. Bog se bitno razlikuje od svega što postoji jer nema početka a u isto vrijeme svemu daje početak! Eto vidite, još nismo pravo ni otvorili Bibliju i već smo naučili duboku istinu: Bog nema početka i svemu daje početak. A to znači da on stoji i na našem početku. I bilo bi dosta čitanja Biblije da tu i stanemo, zastanemo i nastavimo u sebi razmišljati poruku koju nam je Biblija saopćila. I evo nas kod druge spoznaje: Biblija se ne čita kao što čitamo neku knjigu ili roman. Često je dosta pročitati jednu jedinu riječ, kao što je npr. "U početku..." Tko sam onda ja, a tko je Bog? Ja njemu dugujem svoj početak! Ovdje vjerničko srce prelazi u razgovor sa svojim Stvoriteljem, u molitvu. I evo nas kod treće pouke: prepustimo se tekstu Biblije, omogućimo mu da on u nama zagiba našu nutrinu (to čini Duh Božji), dajmo se nositi valovima Duha i sasvim spontano svoje čitanje završimo molitvom. Iz čitatelja Biblije spontano se izvija molitva!

b) Veliki naslov na svemu stvorenomu

Svaka knjiga i svako djelo ima svoj naslov. On redovito govori i sažima u sebi sadržaj i osobine djela. Nad svime što je stvoreno stoji napisano "Početak". To je naslov i temeljna osobina svega što je stvoreno. No početak nije samo naslov, to je, kao što sam rekao: osobina. Ona bitno određuje sve što postoji izvan Boga. Početak u sebi označava početak trajanja ali i njegov kraj. Sve

što je stvoreno ima svoj početak i svoj kraj. Samo Bog koji nema početka nema niti kraja. U svemu stvorenome kuca i otkucava timer (tajmer) prolaznosti. U svakom je početku već sadržan i kraj. Htio to čovjek ili ne, sve što postoji pa i on sam uronjen je u prolaznost. Niti za jednu stvar, niti za jedno

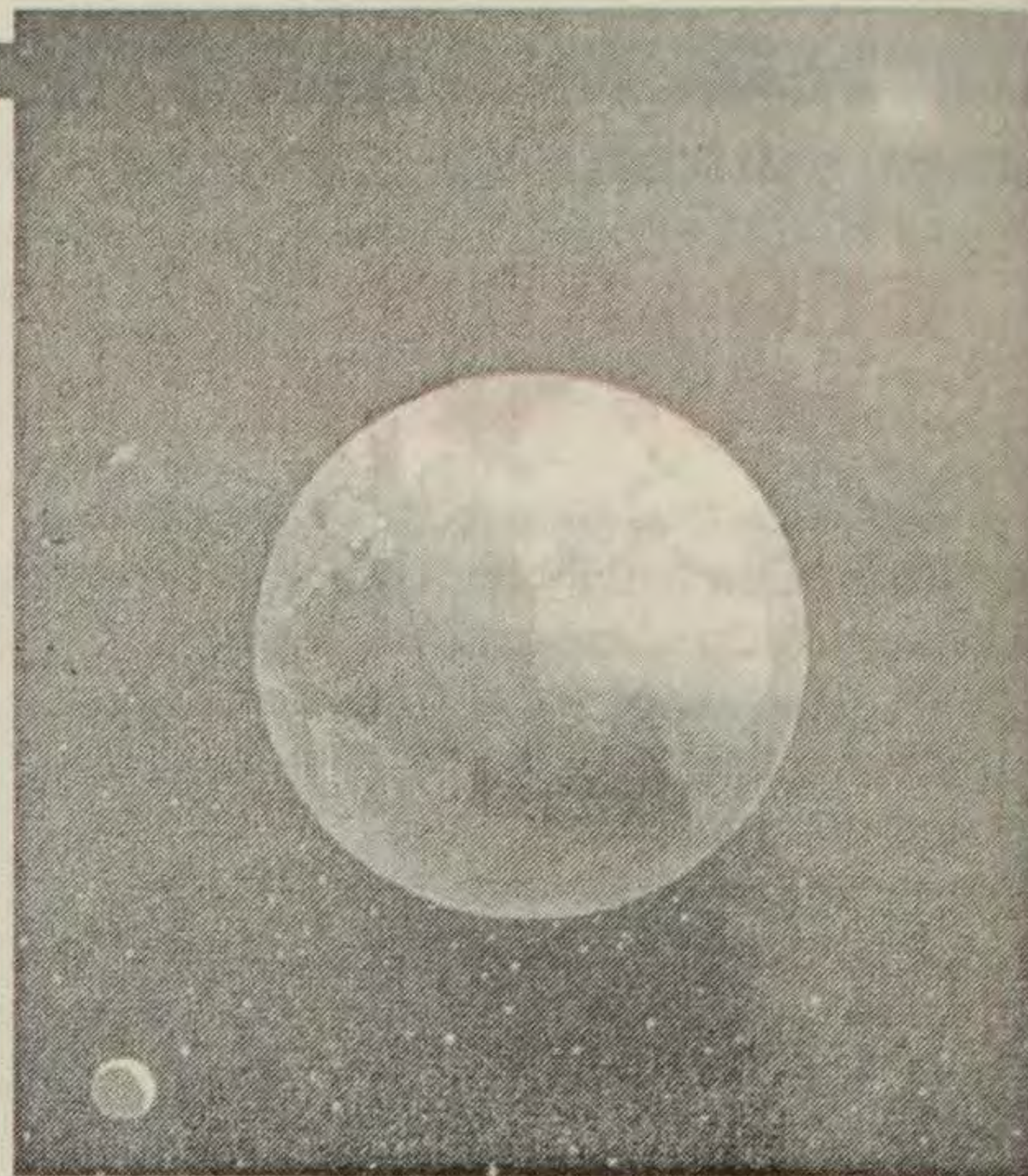
biće, ali niti za jednog čovjeka ne mogu se čvrsto i sigurno uhvatiti. Što god dotaknem, prema čemu se god okrenem, u svemu se odbrojava kraj.

Nije to kraj habanja nakon dugotrajne upotrebe. To je mnogo više unutarnja zakonitost svega što ima svoj početak. Kada bismo uzeli bilo koji predmet, sasvim nov i, uopće ga ne bismo upotrebljavali već ga ostavili u nekom trezoru, nakon par godina vidjeli bismo na njemu znakove starenja i trošenja. I kad bismo sasvim novi automobil pohranili u garažu i nikada ga ne vozili, nakon par godina i na njemu bismo primijetili znakove starenja i prolaznosti. U svemu što ima početak - kuca prolaznost i ide prema svom kraju. A čovjek? I u njemu otkucava timer (tajmer) prolaznosti! To vidimo po sebi i po drugima. Ako nekoga dugo nismo vidjeli, primjećujemo: kako se postarao! Ako se sami dugo nismo gledali u ogledalo, gotovo se zapanjimo pri pogledu na svoje lice. Ako se svaki dan gledamo u ogledalo, tada pogledajmo fotografije prijašnjih godina i bit će nam sve jasno. Znači i u nama? Da, i u nama neumoljivo kuca prolaznost! Dnevno otpadanje kose, gubljenje zubiju, svakodnevno pogrbljivanje! Naše odbroavanje počinje u času našega nastanka! Gospode Bože! Pa ima li nešto za što se mogu čvrsto i sigurno uhvatiti a da u njemu ne kuca prolaznost? Biblija mi odgovara: "Jest, potraži nešto i nekoga tko nema početak, jer u njemu ne kuca prolaznost!" Pa to je samo On, Bog! On je ta Arhimedova čvrsta točka u koju možemo uprijeti svoju sigurnost! Vidite, dragi čitatelji, kako nas Biblija uvodi u najdublju realnost svega što postoji! Nije to naivno pripovijedanje već, naprotiv, mudro poučavanje! Čitanje Biblije nas čini mudriji, Biblija nas uči umijeću življenja! Ona nas upućuje da računamo s realnošću svojom i svega što postoji. Tek ako s tim računamo i tako počinjemo živjeti - tek tada mudro živimo! Zato starozavjetni molitelj moli u psalmu: "Nauči nas dane naše brojiti da steknemo mudro srce" (Ps 90,12).

c) Početak označava granicu

Čovjek i sve što je stvoreno stavljen je u granicu. Ta je granica određena početkom i krajem. To je treća poruka koju nam Biblija jasno stavlja do znanja. Sve što postoji je ograničeno a i čovjek ima svoje granice. Sva bića koja su stvorena, koja imaju svoj početak - ograničena su. Nedavno sam došao u kuću jedne žene i začudio se. Na stolu, na regalu, na ormarićima - svuda su stajale velike piramide izrađene od polutvrdog papira. "Gospodo, upitao sam, što vam to znači?" Odgovor je bio: "Šiljci ovih piramida privlače iz svemira svemirski, transcendentni život i pune moju auru!" Čitava je situacija bila tragikomična! Gospođa je bila intelektualac, ali nije znala temeljnu i prvu poruku Biblije a to je poruka o "početku". Ona, sirota, od mrtvog, hladnog i mračnog svemira u kojem kuca prolaznost očekuje život. Velika zabluda! U kozmosu je smrt i prolaznost a život treba potražiti negdje drugdje! Tako nas uči prva riječ Biblije.

(U sljedećem broju: Stavljeni u koordinate prostora i vremena)

KARIZME DUHA NA IZGRADNJU I OBNOVU CRKVE (LG 12,1) - I.

"Osim toga, isti Duh Sveti posvećuje o vodi Božji narod te ga ukrašava krepostima, ne samo po sakramentima i misterijima, nego 'dijeleći svakomu ponaosob kako hoće' (1 Kor 12,11) svoje darove, dijeli među sve redove vjernika i posebne milosti. Po njima ih čini sposobnima i spremnima za poduzimanje djela ili dužnosti prikladnih za obnovu i izgradnju Crkve, po onoj: 'Svakome se daje očitovanje Duha na korist' (1 Kor 12,7)" (LG 12,2).

Ovdje se radi o **karizmama**, tj. darovima Duha Svetoga na korist Crkvi. Različita su bila teološka gledišta pojedinih koncilskih Otaca u svezi ove teme - karizme Duha za izgradnju i obnovu Crkve. Naime, u ekleziologiji prije II. vatikanskog sabora naglašavala se "asistencija" Duha Svetoga kod nosioca ministerijalnog svećenstva Crkve, pa se dobivao dojam kao da je prisutnost Duha Svetoga rezervirana samo ministerijalnim karizmama, a da kod vjernika laika tih karizmi nema. One su i kod laika postojale u počecima Crkve, kako nam to opisuju Djela apostolska i Pavlove poslanice, ali su kasnije polagano opadale i gotovo potpuno iščezle.

U prilog karizmi u Crkvi govorio je koncilski otac kardinal Suenens, tvrdeći da bi otajstvo Crkve bez karizmi u Crkvi bilo siromašno i neplodno. Kakva bi bila Crkva bez učitelja i proroka ne samo u vrijeme Tome Akvinskoga i Franje Asiškoga nego i u naše dane? Zato se ovaj sažeti tekst Konstitucije treba promatrati u širem kontekstu svih koncilskih dokumenata koji oživljavaju i prihvaćaju odgovornost svih pripadnika Crkve.

1. Karizme u prvoj Crkvi

Prva poslanica sv. Pavla apostola Korinćanima ističe najvažnija mjesta o karizmama prve Crkve. Pojedini pripadnici korinthske crkvene zajednice, za vrijeme liturgijskih sastanaka, dobivali su neku vrstu transa, dar jezika, koji se shvaćao kao posebni izljev prisutnosti Duha Svetoga u zajednici. Nije sasvim jasno u čemu se točno sastojao taj dar. Čini se da je to bila jedna vrsta ekstaze, kada bi na liturgijskom sastanku pojedini vjernik bio obdaren hvaljenjem Boga izvikujući riječi i izreke koje nisu bile međusobno logički povezane, na nepoznatom jeziku. Sv. Pavao upozorava vjernike u Korintu da takva pojava ne smije ometati red na liturgijskim slavljenjima, te da izvanredni darovi potječu od Duha Svetoga, koji uvijek trebaju služiti za izgradnju zajednice. U poslanici Korinćanima (14,5-6.22-25) ističe se dar proroštva kojega su dobivali pojedini nadahnuti kršćanski propovjednici, koji su taj dar upotrebljavali da zajednici prenose volju Božju, ponekad čitali misli i tumačili ono što govore oni koji imaju "dar jezika". O darovima Duha Svetoga u zajednici Pavao postavlja opće načelo: **"Različiti su darovi, a isti Duh; različite službe, a isti Gospodin, različita djelovanja, a isti Bog, koji čini sve u svima"** (1 Kor 12,4-6). Pavao nabroja devet vrsta darova: riječ mudrosti (12,8), riječ znanja (12,8), vjera (12,9; 13,2), dar ozdravljanja (12,9.28.30), dar čudesa (12,10.28.29), proroštvo (12,10; 13,2.8; 14,6.22), razlikovanje duhova (12,10; 14,29), dar jezika (12,10.28.30), dar tumačenja jezika (12,10; 14,26).

Vjernici koji su primili te darove-karizme, ne smiju se time hvaliti niti oholo iznad drugih uzdizati. Ti darovi su čisti Božji dar i to uvijek na izgradnju cijele Crkve. Među darove koje primamo

po milosti koja nam je dana, Pavao ističe: **služenje, poučavanje, bodrenje, darežljivost, predsjedanje, iskazivanje milosrđa** (usp. Rim 12,6-8). Sve te darove vjernici trebaju prihvaćati bez zavisti u jedinstvu, jer **"jedan je Bog i Otac sviju i nad svima i po svima i u svima. A svakom je od nas dana milost po mjeri dara Kristova... On i daje jedne za apostole, druge za proroke, jedne opet za evanđeliste, a druge za pastire i učitelje, da opremi svete za djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova"** (Ef 4,6-7.11-12).

Prva poslanica Korinćanima i Rimljanima govore o darovima-karizmama za izgradnju mjesne zajednice, dok poslanica Efežanima govori o tim darovima-karizmama isključivo za sveopću Crkvu. Ti darovi služe da bi sva Crkva urastala u Krista uskrsnulog do punine kao njegovo tijelo koje se ima razvijati. Duh sveti dijeli darove karizme kako bi vjernici mogli jedni druge pomagati i svi zajedno rasti do punine, kao jedno tijelo u Kristu koji je glava. Te darove možemo podijeliti na: **učiteljske, karitativne i administrativne**. Najveći i najrašireniji dar koji uključuje sve druge darove, jest LJUBAV. Među darove-karizme u prvoj Crkvi ubrajamo i poziv na celibat radi kraljevstva nebeskoga (usp. 1 Kor 7,7; Mt 19,12).

2. Karizme u današnjoj Crkvi

Duh Sveti i danas vodi Crkvu i izgrađuje ju ne samo po papi, biskupima i svećenicima, nego i po karizmama koje dijeli svim staležima u kršćanskoj zajednici. Po tim su karizmama pojedinci ili grupe u Crkvi **"sposobni i spremni za poduzimanje djela ili dužnosti prikladnih za obnovu i daljnju izgradnju Crkve"**. Obnova o kojoj se ovdje govori nije samo duhovna i čisto unutrašnja. To je i obnova koja doprinosi uspješnijem izvršavanju poslanja Crkve, u strukturama zajednica gdje vanjske institucije trebaju održavati nutarnje vrednote, te da vidljive stvari služe nevidljivima.

Što se tiče redovnika i redovnica, to jest Bogu posvećenih osoba, koji dragovoljno prihvaćaju evanđeoske savjete čistoće, siromaštva i poslušnosti, Sabor smatra darovima-karizmama, koji su znak i poticaj ljubavi i poseban izvor duhovne plodnosti (usp. LG 42,3; 44,3). Za celibat svećenika u latinskoj Crkvi Sabor ističe da je ono **"dragocjeni dar Božji, koji treba ponizno isprositi"** (OT 10,1). A što se tiče biskupa i njihove službe u Crkvi, Sabor ističe kako oni **"nisu od Krista ustanovljeni da sami preuzmu svu spasonosnu misiju Crkve prema svijetu, nego je njihova uzvišena služba tako paziti vjernike i tako nadzirati njihove službe i karizme da svi jednodušno sudjeluju na svoj način za opće dobro"** (LG 30). Nadalje, Sabor traži od svećenika da na svojim župama kao voditelji povjerenih im vjernika, karizme laika s vjerom otkrivaju, s radošću priznaju i marljivo promiču (usp. PO 9,2). Sabor od svakog vjernika traži da u razvitku svoje dobi otkriva talente koje mu je Bog darovao i učinkovitije izvršava karizme koje mu je povjerio Duh Sveti na opće dobro Crkve (usp. AA 30,6), a ne mahati karizmama kao nekom perjanicom pred drugima i samog sebe hvaliti i isticati kako sam ja u Crkvi uzvišeniji i trebam imati posebne privilegije. To onda nisu karizme Duha Svetoga, nego lažnog duha.

(nastavlja se)

Mato Miloš, OCD

ZAVRŠETAK VELIKOG JUBILEJA JE NOVI POČETAK

Tek nas nekoliko dana dijeli od završetka Velikog jubileja. Predstoje mnoge studije, razmišljanja i analize, statistike i iskazi o tome što je Jubilej značio u Crkvi i za Crkvu. Međutim, već sada se može sa sigurnošću tvrditi nekoliko stvari.

Svakako, ovo je bio Jubilej u kojem je, u povijesti Crkve, sudjelovalo najviše vjernika. Ako je II. vatikanski sabor bio - a jeste - događaj novih Duhova, onda je ovaj Jubilej poslije apostolskih vremena najveći događaj crkvenosti u njezinoj povijesti. Događaj Velikog jubileja obilježilo je hodočašće kao povratak u kuću Očevu. Nikada se, naime, u povijesti Katoličke crkve nije ispovjedilo i pričestilo toliko ljudi kao u ovoj Svetoj godini. Bio je to uistinu Jubilej oprosta i oprostjenja, pomirenja i zagrljaja u Očevoj kući. U tom smislu su mnoštva hrlila u katedrale, svetišta i napose u Rim.

Rim je protekle godine bio veliki hram susreta i molitve u kojemu je toliko događaja i susreta ostvareno da su uistinu nadmašena sva očekivanja i oboreni svi rekordi. Ponovit ćemo tvrdnju, bez triumfalizma, da se sve događalo u jednostavnom služenju ljubavi prema Bogu i bližnjemu, u čemu je prednjačio rimski veliki svećenik Ivan Pavao II. Dakle, ono za što se Crkva spremala tri godine, nadmašilo je svako očekivanje, jer je sada sigurno da su stotine milijuna, a možda i milijarda ljudi, okrenuti Kristu pomiritelju s Ocem i jedinom Spasitelju. Zato smijemo ustvrditi da smo u novi milenij u Crkvi i s Crkvom, zakoračili pročišćeni. Tko je imao sreću hodočastiti u Rim, mogao je vidjeti nepregledno mnoštvo molitelja, vrlo brojne ispovjedaonice pred kojima se satima čekalo na sakrament pomirenja i svagdje radost susreta a napose molitve.

Kada jednoga dana budemo imali pri ruci sve poruke i govore što ih je Crkvi za Jubileju uputio Ivan Pavao II. i kada bismo mogli imati sve navještaje biskupijama Katoličke crkve, onda bismo mogli još s većom sigurnošću tvrditi da nikada u povijesti Crkva nije tako cjelovito obuhvatila problematiku svih uzrasta, staleža, stanja, službi i poslanja kao u ovoj godini. Nije bilo problema koji ove godine nije dotaknut. Tako je Crkva ponovno premislila svoj odnos prema bolesnicima, patnicima, hendikepiranima; razmišljala je ponovno i o problemima radnika i obitelji, na novi način se susrela sa svijetom ekologije, politike, ekonomije, kulture i društva... Naravno, Jubilej nije mogao proći bez susreta s biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, katehetama, napose s mladima... Krist je pod geslom "jučer, danas i uvijek" naviješten i predočen u svim tim slojevima vjernika i u svim tim prilikama kao jedini Spasitelj i to je zajedničko iskustvo svih vjerničkih susreta ne samo u Rimu nego i u svim biskupijskim i župnim susretima.

S druge strane, činjenica navještaja evanđelja i tako jasne katehizacije cijeloga svijeta urodila je ne samo sviješću tko smo, nego i sviješću što nam je činiti.

I zato je jubilej novi početak.

Ivan Pavao II. zatvarajući Sveta vrata vrlo je jasno rekao da se zatvara ova Jubilarna godina, ali se ne zatvara Godina milosti Gospodnje, nego dapače ona je sada prisutnija u nama i po nama više nego ikada prije i na djelu je. I taj nesalomivi bolesnik i starac - znak našega vremena - je laganim gestom premostio svoj dvadesetdvo godišnji pontifikat i ponovno navijestio Krista Spasitelja i uzviknuo prvu rečenicu svoga pontifikata: ŠIROM OTVORITE VRATA KRISTU. Dapače, kao plod proslave Velikog jubileja prvi je pokušao sabrati iskustva, poruke i pouke te ponuditi Crkvi i svijetu "magnu chartu" pastorala i poslanja Crkve za kršćanstvo trećeg tisućljeća u svom apostolskom pismu "Novo millenio in eunte" (Na početku novog tisućljeća).

Kršćanstvo je, dakle, nakon Jubileja zasjalo u tako neočekivano novom svjetlu, u zagrljaju novoga bratstva, i u otvorenosti za novu evangelizaciju. Bog je nadmašio sva naša očekivanja i u novijoj povijesti valjda na najupečatljiviji način dokazao da je sa svojom Crkvom. Dakle, Crkva je doživjela susret s Kristom, susret sa sobom, susret sa svijetom i vrlo jasno od Boga primila žarko svjetlo u kojem treba kao Isusov svjedok kročiti novim tisućljećem.

O, kako je divno biti kršćanin novog tisućljeća!

A. K.

PAPA ZAHVALAN ZA SVETU GODINU 2000.

Papa Ivan Pavao II. sa zahvalnošću se osvrnuo na proteklu 2000. godinu. U svom nagovoru on je 31. prosinca, na Silvestrovo, pred oko 40.000 hodočasnika na Trgu Sv. Petra u Vatikanu rekao kako ima mnogo razloga na kraju godine 2000. zahvaliti Bogu. Bila je to posebna godina, jer se radilo o dvotisućgodišnjem jubileju rođenja Kristova. U Svetoj su godini mnogi ljudi pokazali da se žele pomiriti sa svojim Bogom i s ljudima, rekao je Papa. U svome posljednjem nagovoru ove jubilejske godine Papa je ujedno ukazao na blagdan Svete Obitelji. Božja je volja da obitelj bude okruženje života u kojem se svako dijete od trenutka svoga začeća prihvaća s nježnošću i zahvalnošću. Važnost obitelji mora ponovno biti otkrivena, rekao je Papa. On je pritom podsjetio na mnoge obitelji koje se zbog siromaštva i ratnih strahota nalaze u teškoj situaciji.

POZITIVNA BILANCA OPROSTA DUGOVA KOJE JE POTAKNUO PAPA

Bilanca zauzimanja pape Ivana Pavla II. za oprost dugova najsiromašnijim zemljama na kraju ove jubilejske godine je pozitivna. Rekao je to tajnik Papinskoga vijeća za pravедnost i mir (Iustitia et pax) biskup **Diarmuid Martin** u razgovoru za Radio Vatikan na prijelazu iz stare u novu godinu. On je pritom pojasnio kako je Sveta godina temu pravédnosti istaknula i zato što zauzimanje kršćana za pravdu pripada korijenima njihove vjere. Papina izjava kako zemlja u konačnici ne pripada ljudima već Bogu, pobudila je široko socijalno zauzimanje. No, pristigli rezultati inicijative oprosta dugova još su uvijek "ograničeni", rekao je Martin, jer je do sada samo 20 od 41 najsiromašnije zemlje osjetilo slast oprosta. On je pozitivnim ocijenio i inicijativu iz 1999. godine kojom je program oprosta nadopunjen strategijom razvoja za najsiromašnije zemlje. Pritom je upozorio da promjena datuma ne bi smjela biti prilika za zaborav toga procesa. Princip supsidijarnosti će i u vremenu globalizacije imati veliko značenje, naglasio je Martin, jer se upravo u uvjetima globalizacije pokazuje kako je dobro funkcioniranje nižih razina društva neizostavna pretpostavka za stvarni razvoj.

ZAKLJUČENA SVETA GODINA U BETLEHEMU

Sveta godina u Betlehemu okončana je pozivom za hitni prekid sukoba i povratak mira na Bliskome istoku. Zaključnu misu Velikoga jubileja slavio je u utorak 2. siječnja u gradu Kristova rođenja kardinal **Roger Etchegaray**, ističući kako je, unatoč nasilju, bitno da poruka mira i nade bude upućena upravo iz Betlehema. Mir i pravda su neraskidivo povezani, ustvrdio je u propovijedi u crkvi sv. Katarine kardinal, dodajući kako mir ne ovisi samo o diplomatskim i političkim djelovanjima, nego i o obraćenju srca ljudi koji žive u Svetoj zemlji. Sve kršćane u Svetoj zemlji kardinal je na zaključnoj misi Velikoga jubileja pozvao da ne izgube nadu koju je na svijet donijelo betlehemska dijete, te da u svakodnevnom životu svjedoče vjeru u Krista i žive miroljubivo sa svojim susjedima koji su druge vjere. Prvi put u crkvenoj povi-

jesti Sveta godina nije bila proglašena samo za Rim, nego i za Svetu zemlju, podsjetio je kardinal Etchegaray.

NA KRAJU SVETE GODINE PAPA UPUĆUJE PISMO CRKVI

U povodu završetka godine Velikoga jubileja Kristova rođenja papa Ivan Pavao II. obratit će se Crkvi u svijetu posebnim apostolskim pismom. Pismo naslovljeno "Na početku novoga tisućljeća" bit će datirano 6. siječnja na svetkovinu Bogojavljenja, kad se službeno zatvara Veliki jubilej, a u pismu se navode glavni događaji Svete godine i daju se smjernice Crkvi za budućnost. U ponedjeljak, 8. siječnja, kardinal Roger Etchegaray predstaviti će na tiskovnoj konferenciji pismo javnosti.

VELIKI JUBILEJ 2000. BILANCA NAJVAŽNIJIH DOGAĐANJA

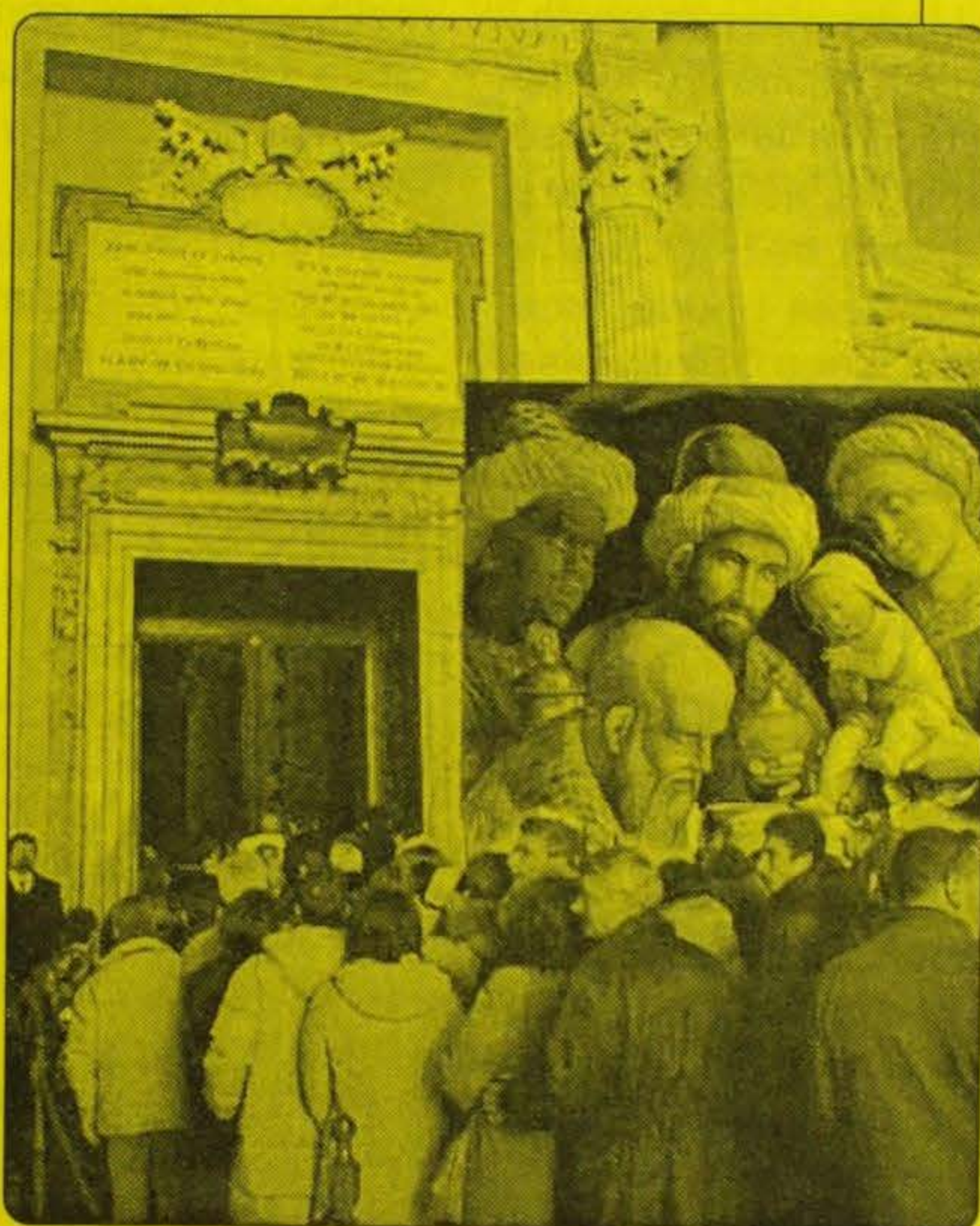
Sveta godina i kalendarska godina dvijetisućita stigla je svome kraju. Prilika je to da se podsjeti i iznese bilanca svih onih milosnih događanja koji su se tijekom cijele ove jubilarne godine zbivali u svijetu osobito u Vječnome gradu kao središtu jubilejskih slavlja.

Vjernici su se u do sada nezapamćenom broju okupljali na slavljinama svojih Jubileja. Njih stotine tisuća pohodilo je Vatikan od otvorenja godine Velikog jubileja upravo na prošlogodišnji Božić pa do posljednjeg Jubileja koji je u Vatikanu okupio osobe iz svijeta zabave. Gotovo je nemoguće iznijeti njihov točan broj. Svoj su Jubilej slavile sve kategorije vjernika. Najprije djeca, zatim osobe zavjetovanog života, bolesnici i zdravstveni djelatnici. Jubilej su slavili i umjetnici, novinari, radnici, svećenici, đakoni, biskupi, znanstvenici, zatvorenici, vojnici i policajci, mladež, obitelji, poljodjelci, političari i predstavnici vlasti...

Rim je, ako se može tako reći, u ovoj godini bio grad Božjega mira. U njemu su se okupili na zajedničkoj proslavi Jubileja pripadnici nekada zaraćenih strana. U njemu se također u prigodi proslave Jubileja svećenika okupio rekordni broj koncelebranata u povijesti.

Možemo s pravom reći da je Veliki jubilej predstavljao jedinstveni događaj u povijesti Crkve. Zauvijek će se pamtiiti Jubilej mladeži priređen uz svetkovinu Velike Gospe. Nezaboravne su slike sa susreta Pape i dva milijuna "zvijezda zornica", kako je Papa nazvao upravo toliko okupljenih mladih na prostranoj poljani rimskog predgrađa Tor Vergata.

Mladi svih boja kože okupljeni oko Ivana Pavla II. označili su važnu stranicu u povijesti suvremene Crkve. Simbolizirali su njezinu neprolaznu mladost i vitalnost. Nezaboravne su i slike bdijenja ispunjenoga čarobnim zvucima glazbe i pjesmom mladih, dirljivim svjedočanstvima, velikom radošću. U ozračju bezbroja živopisnih boja, ganutljivih izražaja duhovnosti i zajedništva Papa nije znao kako sakriti suze i radost. U mističnom ozračju Tor Vergate koju je obasjavalo svjetlo dva milijuna svijeća Papa je poručio mladima da ne pristanu u novom stoljeću biti oruđa nasilja i uništenja. Papa ih je pozvao i da se ne mire sa svijetom u kojem ostala ljudska bića umiru od gladi, ostaju nepismena ili bez posla te da brane ljudski život od njegova začeca do prirodne smrti.

Jedan od dubokih znakova ovoga Jubileja, upravo njegov spomen po kojemu će se uvijek pamtiiti, jest pomirenje i oprostjenje. Na potrebu opraštanja i traženja oprostjenja podsjetio je Papa već u svom apostolskom pismu o pripremi Jubileja "Nadolaskom trećeg tisućljeća". No Papa nije želio da to bude samo "mrtvo slovo" već je to pokazao i vlastitim primjerom.

Naime na prvu korizmenu nedjelju Papa je, klečeći pred drevnim križem sv. Marcela, u tijeku posebnoga pokorničkog bogoslužja u vaticanskoj bazilici ispovjedio grijehe Crkve i zamolio oprostjenje: za grijehe počinjene u služenju istini; za grijehe protiv jedinstva Kristove ljubavi; za grijehe u odnosu na Izrael; za grijehe protiv ljubavi, mira, ljudskih prava i poštivanja kultura i religija; za grijehe protiv dostojanstva žene i jednakosti spolova; te na kraju za grijehe na području temeljnih prava osobe.

No i sinovi su Crkve, nastavio je Papa, u tijeku povijesti zbog svoje vjere bezbroj puta bili izloženi tlačenjima, nasilju i pro-

gonima. Stoga, kao što oprostite žrtve tih nepravdi tako i mi praštamo, rekao je tada Papa.

Ne smiju se zaboraviti niti tri Papina putovanja u Svetoj godini. Papa je najprije, želeći ostvariti, kako je sam rekao, svoj veliki san, krajem veljače pohodio Egipat. Posjetom gori Sinaj tako je započeo svoj pohod mjestima vezanim uz povijest spasenja. Nepunih mjesec dana nakon toga Papa je tjedan dana proboravio u Svetoj Zemlji.

Na kraju, sredinom svibnja posjetio je portugalsko svetište Fatima gdje se 1917. godine Gospa ukazala malim pastirima. Papa je tom prigodom proglasio blaženima dvoje vidjelaca, Francisca i Jacintu Marta. Beatifikaciji je bila nazočna i treća, i danas od troje djece još jedina živa vidjelica, sestra Lucia dos Santos koja danas ima 93 godine i klauzurna je redovnica u samostanu u Coimabri.

Papa se ujedno došao ponovno zahvaliti Gospi Fatimskoj što mu je spasila život u atentatu koji se dogodio upravo na njezin blagdan 13. svibnja 1981. godine u kojemu je bio teško ranjen. On sam je svoje tadašnje spašavanje više puta označio kao djelo Gospe Fatimske. Bio je to i treći Papin posjet tome svetištu koje je prethodno pohodio godinu dana nakon atentata 1982. te 1991. također na dan Gospe Fatimske. Krajem lipnja objavljen je i tekst trećeg dijela glasovite "Fatimske tajne" koja govori o stradanjima Crkve u 20. stoljeću i atentatu na Papu.

Upravo u Svetoj godini 2000., kada je proslavio svoj 80. rođendan, Ivan Pavao II. dostiže svoj cilj: uvodi čovječanstvo u treće tisućljeće kršćanstva što mu je nakon izbora za Papu 1978. godine prorokovao njegov zemljak, kardinal Stefan Wyszyński.

U Svetoj godini Papa je proglasio svetima 148 blaženika a blaženima 54-ero Slugu Božjih dakle ukupno 202 blaženika i svetaca.

Vatikanskim su kuloarima ove godine kružili glasovi da će se Papa završetkom ove jubilejske godine povući u samostan jer zbog svoje bolesti nije više u stanju obavljati sve svoje redovite obaveze. No Papa se ne smatra starim i ne posustaje. Vatikan je naime potvrdio da će Sveti Otac, na poziv najviših ukrajinskih crkvenih i državnih vlasti, od 21. do 24. lipnja 2001. godine boraviti u posjetu toj zemlji. Tim će putovanjem možda olakšati i ostvarenje svoje druge velike želje: da posjeti Moskvu. Postojale su inicijative, osobito od strane Svete Stolice, no za sada bez većeg uspjeha.

Veliki jubilej svečano je zatvoren na svetkovinu Bogojavljenja 6. siječnja 2001. godine.

/Priredeno prema IKI/

KRŠĆANSKA MOLITVA

Četvrti i ujedno završni dio Katekizma detaljno govori o kršćanskoj molitvi. Da je molitvi posvećeno toliko prostora, dovoljno govori o njezinoj potrebi i značenju u vjerničkoj praksi i životu Crkve. U prvom dijelu ovog poglavlja o molitvi se govori općenito i o svim njezinim oblicima, a u drugom dijelu detaljno se govori o molitvi Gospodnjoj "Oče naš".

Molitva je dar

Postoje mnoge definicije molitve i sve se one međusobno nadopunjuju jer su plod osobnog iskustva zajedništva s Bogom. Tako je netko nazvao molitvom "uzdignuće duše k Bogu", a netko drugi molitvu naziva "zanosom srca i jednostavnim pogledom bačenim prema nebu, usklik zahvalnosti i ljubavi u kušnji kao i u radosti". Polazna točka ili temelj molitve je poniznost. "Poniznost je nužno raspoloženje za primanje nezaslužena dara molitve: čovjek je prosjak Božji." Nas Bog prvi traži jer mu je stalo do nas. On prolazi zemljom tražeći čovjeka i nudeći mu spasenje. "Bog je žedan da mi budemo žedni njega." Sjetimo se susreta Isusa i žene kraj zdenca kada Isus traži da mu dade piti. Naša molitva je odgovor Bogu za nezasluženo djelo spasenja koje nam on pruža u svojoj velikodušnosti.

Molitva kao savez

Nije važno da li čovjek moli riječima ili pokretima, uvijek moli sav čovjek. Biblija nam koji put govori da postoje različiti izvori molitve: duša, duh, srce (o srcu je riječ više od tisuću puta). Srce u Bibliji označava skriveno središte osobe u koje se čovjek molitvom "spušta". Naše srce može proniknuti i spoznati samo Božji Duh. Tako naše srce postaje svetinja i mjesto susreta gdje se nalaze čovjek i Bog. Svaka osoba stvorena je na Božju sliku te živi u odnosu s Bogom - zato je srce mjesto saveza. "Kršćanska molitva je saveznički odnos Boga i čovjeka u Kristu. Ona je čin Boga i čovjeka: izvire iz Duha Svetoga i iz nas, sva je usmjerena Ocu, u jedinstvu s ljudskom voljom Sina Božjega koji je postao čovjekom."

Molitva kao zajedništvo

U Novom savezu koji je uspostavio Isus Krist molitva je "živ odnos djece Božje sa svojim neizmjerljivo dobrim Ocem, s njegovim Sinom Isusom Kristom i s Duhom Svetim". Molitveni život je u tome da budemo u prisutnosti Boga i u zajedništvu s Njim. Po krštenju svatko se povezao životnim vezom s Kristom i u svim krštenicima boravi snaga istoga Duha. Zato molitva ostvaruje zajedništvo s Bogom.

OBJAVA MOLITVE

"Stvaranjem Bog zove svako biće iz ništavila u postojanje." Čovjek je pored anđela jedini sposoban spoznati samoga sebe i uvidjeti da je divno biće stvoreno iz Božje ljubavi. Nakon prvog grijeha kada je čovjek izgubio sličnost s Bogom, on ipak i dalje traži Boga. O tom čovjekovom traženju Boga svjedoče nam sve religije. Bog prvi ima inicijativu. On prvi traži čovjeka nakon grijeha. Taj Božji prvi korak, to njegovo trajno "izlaženje" i nesebično darivanje, prethodi svakoj molitvi. U molitvi Bog zove čovjeka, a čovjekov je korak odgovor na taj zov ljubavi.

U Starom zavjetu

"Objava molitve u Starom zavjetu upisana je između čovjekova pada i uzdignuća, između bolnog Božjeg poziva prvoj djeci: 'Gdje si? (...) Što si to učinila?' i odgovora Sina jedinca koji dolazi na svijet: 'Evo dolazim (...) Vršiti, Bože, volju tvoju.' Molitva je tako povezana s čovjekovom poviješću, ona je odnos s Bogom u povijesnim zbivanjima."

Božje stvaranje svega vidljivoga i nevidljivoga je izvor molitve. O tome nam svjedoče mnogi tekstovi na prvim stranicama Biblije. Abraham zauzima povlašteno mjesto u povijesti Staroga saveza. On je sav podložan Bogu te pokorno vrši ono što mu je naređeno. Njegovo srce sluša Boga. Tek se kasnije u Abrahamu javlja tužba Bogu kao da je zaboravio ispuniti svoje obećanje. "Od početka se tako pojavljuje jedan od dramatskih vidova molitve: kušnja vjere u Božju vjernost." Abraham je kasnije sve više uranjao u Boga i njegova vjera nije slabila ni onoga časa kada treba žrtvovati svoga sina Izaka. Tu se očituje Abrahamov rast u molitvi. On vjeruje Bogu da će providjeti žrtvenu životinju. Tu se pokazuje kako molitva mijenja čovjeka i obnavlja ga na sliku Božju. U poznatije molitelje Staroga saveza ubrajamo Jakova, Mojsija, kralja Davida, proroke... Vidljivo je kako na primjer Mojsije prvo misli na sebe, a kasnije mu je stalo jedino do naroda. Do tog napretka u njegovu životu dolazi zahvaljujući molitvi i dubokom zajedništvu s Bogom.

U Starom zavjetu molitva je posebno vezana uz Božje prebivalište u zavjetnom kovčegu, a kasnije u Hramu. Sagrađeni Hram trebao je biti Božjem narodu "mjesto odgoja u molitvi: hodočašća, svetkovine, žrtve, večernji prinos, kad, 'izloženi' kruhovi".

"Od Davida do dolaska Mesije, svete knjige sadrže molitvene stranice koje svjedoče o produbljivanju molitve, za sebe i za druge." Psalmi postaju knjiga u kojoj Božja Riječ postaje čovjekovom molitvom. "U psalmima se stalno provlače: jednostavnost i spontanost molitve, žudnja za samim Bogom, po svemu i sa svime što je u njegovu stvaranju dobro, mučno stanje vjernika koji je, osobito u svojoj ljubavi prema Gospodinu, izložen mnoštvu neprijatelja i napasti te u iščekivanju što će učiniti Bog vjerni, sigurnost njegove ljubavi i predanje njegovoj volji. Molitva psalama uvijek je nošena hvalom."

Prema Katekizmu Katoličke crkve (br. 2559-2597)

priredio: Franjo Ivanković

KATEKIZAM
KATOLIČKE
CRKVE

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

U spomen
sestri
Vijaneji

SELK

d.d.

K U T I N A
Kolodvorska 27

Tel.: 044/ 682-432, fax: 044/ 682-438

Uređuju: Ivan Milodanović
i Vladimir Sedlak

Početak novog milenija

Božićne blagdane i mi sjemeništarci provodimo kod svojih kuća, a dani nakon Božića ujedno su polugodišnje ferije. Odlazimo na odmor od školskog rada i drugačijeg života. Tada se na svojim župama aktivno uključujemo u svečane proslave i crkvene pobožnosti povodom radosnih božićnih blagdana. Ovogodišnji Božić, posljednji u mileniju, ujedno je i novi početak, a Novom godinom kalendarski započinje taj novi period u razdoblju čovječanstva. Na prekretnici iz starog u novi milenij u subotičkoj katedrali bazilici sv. Terezije Avilske, svečanom misom polnoćkom proslavljen je upravo ovaj trenutak. I subotički sjemeništarci i bogoslovi priključili su se ovom slavlju aktivnim sudjelovanjem na sv. misi, čitanjem i ministriranjem.

Pomoć za sjemenište

Dobročinitelji iz SR Njemačke prikupili su sedam paketa s odjećom i obućom i poslali su nam kao božićni poklon preko Malteške dobrotvorne organizacije sa sjedištem u Zrenjaninu. Na ovoj pomoći zahvaljujemo prije svega obitelji Müller i msgr. Jenő Tietzeu.

Molitvom do ozdravljenja

Naš Laci, sjemeništarac i učenik trećeg razreda, koji je zbog svoje bolesti ležao u subotičkoj bolnici, 21. 12. je bio premješten u bolnicu u Srijemsku Kamenicu. Radi lošeg zdravstvenog stanja morao je biti operiran na sam blagdan Božića. Nakon teškog operacijskog zahvata nastavlja ju liječnici njegovo liječenje, a on se polako oporavlja. Molimo sve naše čitatelje i one koji prate rubriku "Paulinum - za duhovna zvanja" da se za njega mole, da bi se što prije oporavio i vratio u sjemenište i u školu. Molitva može mnogo učiniti!

Moja nauka nije moja,
nego onoga koji me posla.
Ako tko hoće vršiti njegovu volju,
prepoznat će da li je ta nauka od Boga,
ili ja sam od sebe govorim.
Tko sam od sebe govori,
svoju slavu traži;
a tko traži slavu onoga koji ga posla,
taj je istinit,
i nema u njemu nepravdnosti. (Iv 7,16-18)

DOĐI SLIJEDI ME!

Ove Isusove riječi stare su dvije tisuće godina, a ipak još uvijek zvuče veoma suvremeno. Kroz dvije tisuće godina veliko je mnoštvo onih koji su se odazvali Kristovom pozivu. Oni su svoj život posvetili Kristu služeći Crkvi i narodu, pomažući siromašnima, hraneći gladne i mnogima koji su još u tami, Riječ Božju navješćujući. Danas, nakon dvije tisuće godina, još uvijek ima mnogo onih koji u Božjem vinogradu kao pozvani radnici navješćuju riječ Božju i vraćaju izgubljene u kuću Očevu. Svoj rad oni prenose i u novi milenij, no nova grupa pozvanih koji će se odazvati Kristovu pozivu uvijek je potrebna. Mi, koji se još nalazimo na putu, svjedoci smo da Isusove riječi još uvijek nisu zamrle, one su još uvijek izazovne i veoma aktualne. Mnogi se njima odazivaju kako bi bili nositelji Božje riječi u svijetu danas - kada smo zakoračili u novi milenij.

S. V.

Proštenje u sjemeništu

*Na blagdan Obraćanja sv. Pavla
25. 01. sjemeništarci će proslaviti
Dan škole i zavoda kao i
proštenje sjemenišne kapelice.
Istoga dana ovaj blagdan
proslavit ćemo svečanom
biskupskom misom u 10 sati. Sve
vjernike i čitatelje pozivamo na
ovu našu proslavu.*

Dođi

Dođi,
Ljudi te trebaju
Da im pružiš smisao,
Pomoć, osmijeh
I lijepu riječ.

Dođi,
Ne govori mnogo,
Već čini;
Ne traži,
Već daji
I ne ljubi snagu
Jer čovjek je slab.

Dođi,
Crkva te treba,
Trebaju te tisuće
Da ih povedeš,
Ali pazi
Da ne ideš prebrzo
Jer bi mogao pasti.

Dođi,
Osjeti radost darivanja
I primi u posjed
Život vječni.
Trebam te!
Dođi!

M. J.

Uređuje: Katarina Čeliković

BESKRAJNE ČESTITKE

Najdraži, najdraži Zvončići i Zvončice!

Čestitkama nema kraja. Neka vas Bog blagoslovi i neka vas čuva. Neka vas mirom svojim obasja!

Budite pravi Božji učenici i njegovi najvjerniji prijatelji. To vam svima od srca želim u novoj 2001. godini, u novom desetljeću i novom stoljeću i na kraju - novom mileniju!

A evo što ste sve javili o životu iz vaših crkvenih zajednica. Duš Božji bio je s vama a vi ste bili u svemu NAJ... Bogu hvala za sve milosne trenutke u prošloj godini i ostao sa svima nama!

Vaša Zvončica

ANĐELI DOLAZE SA NEBA

Gdje žive anđeli? I kakvi su? Pitanja na koja su zanimljive odgovore dala djeca iz vrtića "Marjai Marija" objavljujemo uz neke njihove ilustracije. Ako ste i sami zamislili svog anđela, opišite ga ili nacrtajte i pošaljite nam. Vrlo će nas obradovati vaši radovi!

Hvala odgajateljicama Aniki Farkaš i Edini Berleković što su poslale crteže i zapisale dječje odgovore.

Sztella (6 godina) - Anđeli dolaze iz nebesa da bi vidjeli da li su djeca dobra ili nevaljala. Onda to kažu Isusu, Isus je lijep i zna kazniti djecu tako što pošalje kišu i djeca se ne mogu igarti vani.

Aron (5 godina) - Anđeli dolaze iz nebeskog carstva da nas čuvaju od nevaljalih ljudi. Ja sam vidio anđela kad sam navečer išao iz prodavaonice, on je svijetlio, nisam se uplašio jer mi je rekao da gledam u zvijezdu i on će me odvesti u Betlehem. U Betlehemu ima krevet u slami i tamo dolaze pastiri da vide malog Isusa.

Aleksandra (6 godina) - Anđeli dolaze sa neba, imaju bijelu haljinu, krunu i krila da lete. Zlatni su i imaju dobro srce. Oni čuvaju Bogicu i lete po svijetu, samo se ne vide. Imaju kanticu i tako hranu nose siromašnima.

Bence (6 godina) - Anđeli dolaze da nam donesu poklone, imaju krunu. Na nebu Bog naređuje anđelima i on kažnjava nevaljale tako da im uzme poklon. Volio bih vidjeti anđela i zamoliti ga da mi pokaže svemir.

Lea (6 godina) - Anđeli su došli izdaleka jer moraju ukrasiti bor. Imaju bijela krila s kojima lete. Bez anđela bi svijet bio gadan i bezobrazan. S njima je svijet dobar i lijep. Ja bih voljela vidjeti anđela. Mene su donijeli anđeli mojoj mami.

Nikola (5 godina) - Kad netko umre, duša ide na nebo a anđeli ga čekaju i ispune mu želje.

Olja (5 godina) - Anđeli žive na nebu na oblacima i vole djecu koja su dobra.

Alisa (5 godina) - Anđeli pjevaju ljudima radosne pjesme zato što ih vole i onda su ljudi sretni i zadovoljni.

Aleksandra (6 godina) - Ako netko hoće povrijediti anđele, oni to kažu Bogici i on pretvori bezobrazne ljude u dobre.

Szilágyi Lea (6 godina)

Pece Bence (6 godina)

Stevanović Nataša (6 godina)

PIŠU MLADI NOVINARI

Mladi novinari koji pohađaju tečaj novinarstva u Hrvatskom kulturnom centru "Bunjevačko kolo" poslali su svoje prve vijesti i izvještaje o proslavi Božića. Na ove stranice uvrstili smo po jednu vijest i jedan izvještaj a evo kako to izgleda iz njihovog ugla.

VIJEST O POLNOČKI

Polnočka je održana, kao i uvijek, u svim crkvama na Badnje večer u znaku rođenja Isusa, sina Božjeg.

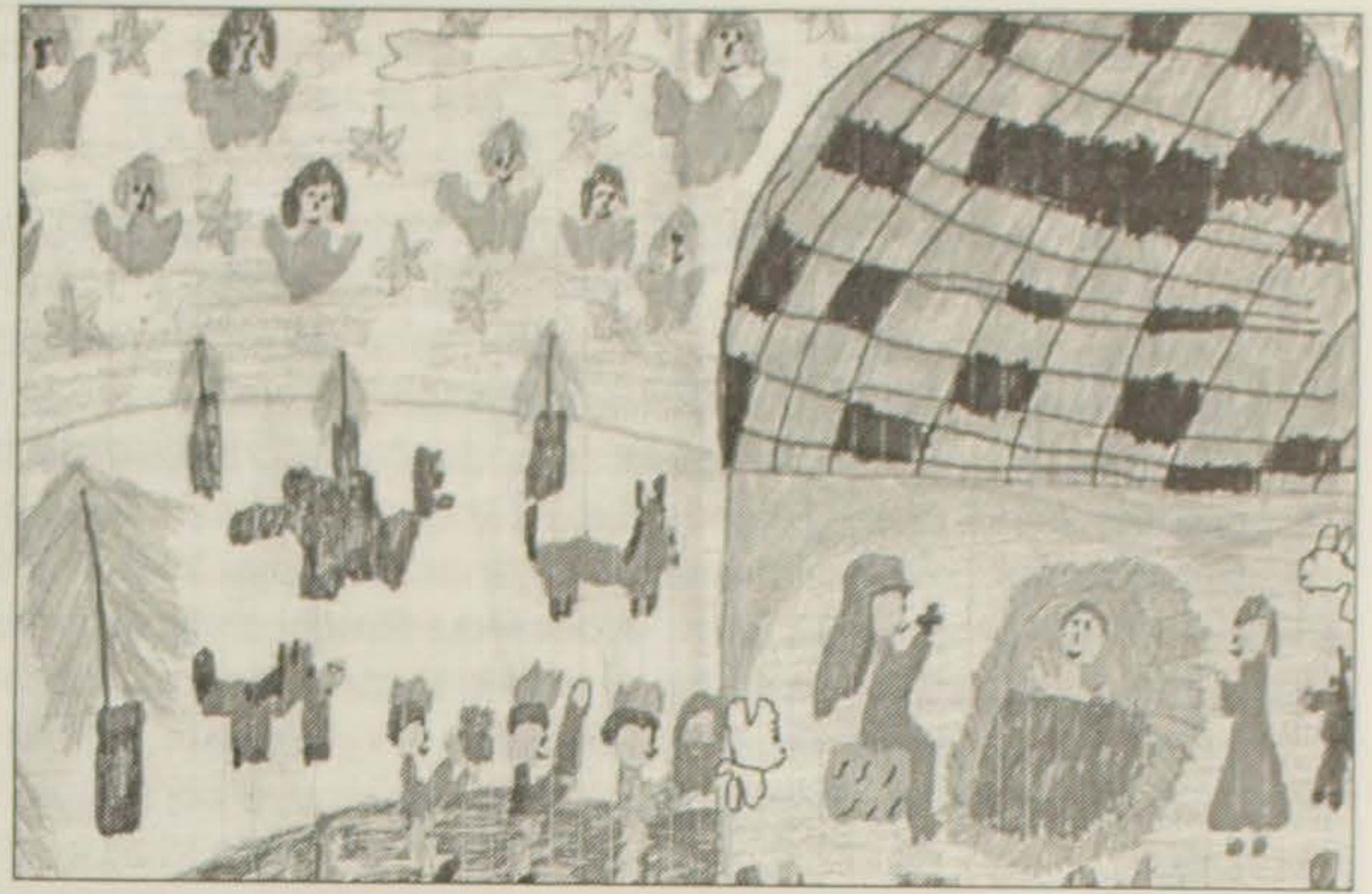
Tako je održana i u prepunoj crkvi Isusova Uskrsnuća u kojoj su službu predvodili vlč. Bela Stantić, vlč. Marinko Stantić i vlč. Marko Forgić. Službu je uljepšao zbor ove župe uz pratnju mladih tamburaša a poslije sv. mise djeca su darivana, kao što evanđelje govori - da se djeca na Božić daruju jer nam je onda Bog darovao svoga sina, Isusa.

Snežana Dulić, Đurđin

PONOČKA U KATEDRALI

I ove godine božićna ponoćna misa u crkvi Sv. Terezije Avilske bila je veoma posjećena. Misa na mađarskom jeziku počela je u 22,30 sati kojoj je prisustvovao i gradonačelnik Subotice József Kasza, dok je misa na hrvatskom jeziku održana točno u 24 sata. Misu je služio župnik Stjepan Beretić s kapelanom Ervinom Kovačem i drugim svećenicima. Kao i svake godine crkva je bila lijepo okićena s četiri velike jelke koje su darovali vjernici ove župe. U ukrašavanju oltara pomogla je cvjećara "Ikebana". Na oltaru se nalazio "Betlehem" koji je širom otvorio oči djeci. Taj "Betlehem" su označili: pastiri, male ovčice, anđeli, Josip, sv. Marija i štalica u kojoj je ležao mali Isus. Pred oltarom nalazile su se dvije kutije u koje se prikupljao novac za obnavljanje "Betlehema".

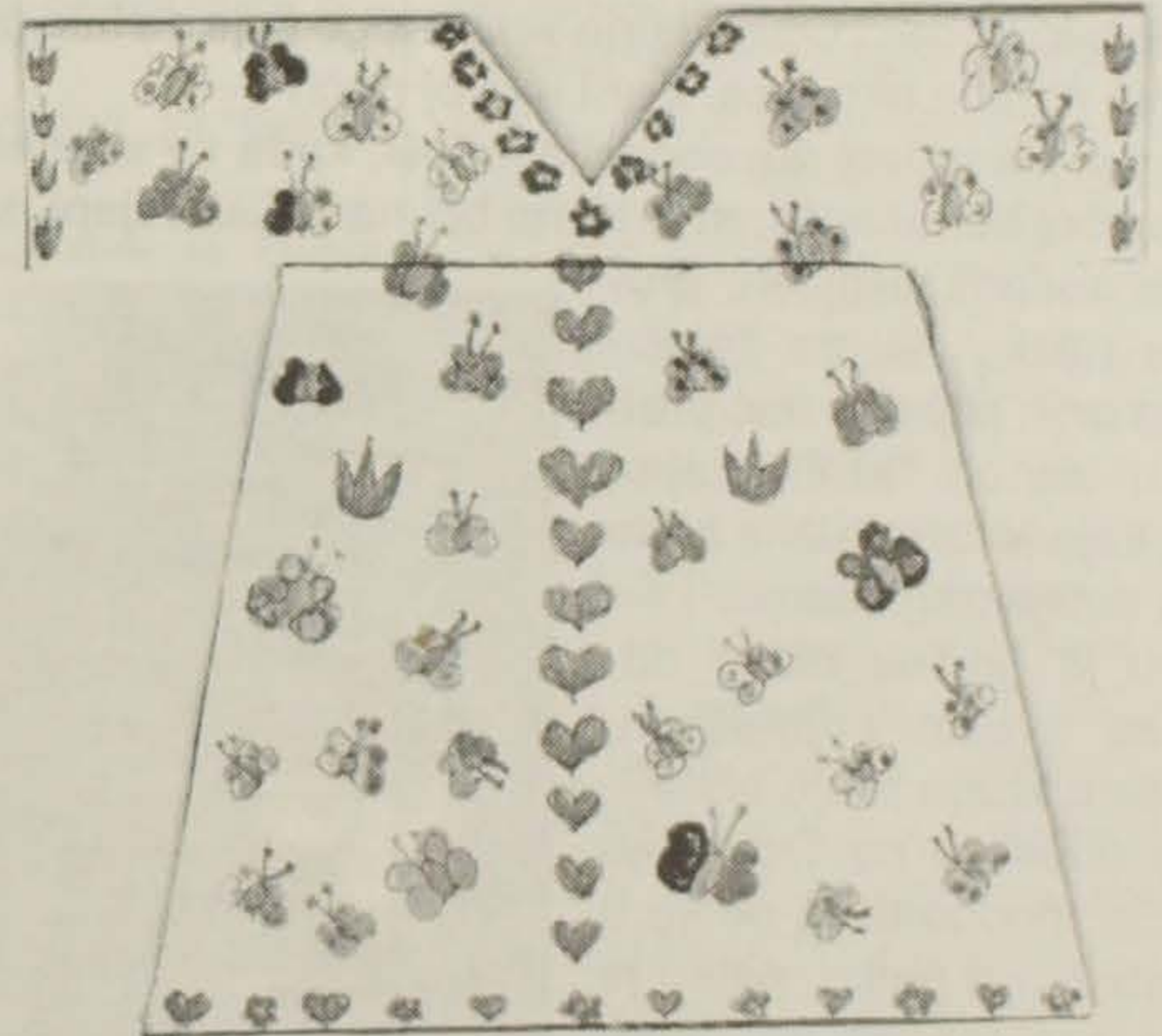
Sanja Rapić

Klara P., 2. razred - "Isusovo Uskrsnuće"

IZLOŽBA DJEČJIH "BETLEHEMA"

Dok su još trajale mise zornice, djeca župe sv. Roka u Subotici su, na prijedlog župnika Andrije Anišića počela praviti svoje "Betleheme". Mogli su sami birati i materijal i veličinu, a gotove "Betleheme" su donijeli neposredno pred Božić u crkvu. Pred oltarom sv. Josipa bila je upriličena izložba izvanredno originalnih radova, a autori su bili simbolično nagrađeni. Najljepši rad objavljen je na str. 35 ovog broja "Zvonika". /K.Č./

KOŠULJICA ZA ISUSA

U pripremi za doček Isusovog rođenja djeca na Kelebiji u župi "Razlaza apostola" dobila su specijalan zadatak. Svatko je dobio čistu bijelu košuljicu od papira koju je trebalo ukrašiti s onoliko ukrasa koliko je učinjeno dobrih djela.

Evo kako je izgledala jedna vrlo ukrašena košuljica za Isusa! Zamislite koliko je dobrote stavljeno Isusu u poklon.

Ovakve košuljice djeca su najprije ukrasila a zatim su obješene na "granu" kod jaslca u crkvi.

OBRADOVAO SAM: roditelje, braću i sestre,
djeda i baku, školske drugove,
susjede, bolesne i starce.

DOBRIH DJELIMA DO BOŽIĆA

Kako obradovati Isusa? Dosjetila su se djeca u župi sv. Marije i ukasila adventski vjenčić svojim dobrim djelima. Za svaku radost i dobrotu prema bližnjima nacrtan je jedan znak. Nije bilo teško onda tako dobar i radostan dočekati rođenje Isusa.

NE ZABORAVITE!!!

USKORO POČINJE VJERONAUČ

Uređuju: Marina, Dijana, Ivana, Željka, Biserka, Igor i Ljubica

Bog mladi!

?... Na samom početku jedno pitanje koje mi se postavlja, a mislim da ste ga i vi sebi postavili. Što dalje? Evo, za sada malim koracima kročimo ovim NOVIM milenijem. Od nas se očekuje nešto!? Možda i sami od sebe očekujemo nešto novo; novi početak - pa makar on imao tako bombastičan naziv kao što je NOVI MILENIJ - u izvjesnom trenutku od nas zahtijeva da podvučemo crtu i razmislimo o starom i možda se opredijelimo za novo. Rijetki odabiru korjenite promjene - u tim koracima uvijek se događa trenutak straha, treme, nepoznanice koja koči... I što onda? Odustati? Nikako... Onda se okreneš Bogu, tvom Ocu, izmoliš molitvu, predaš sve Njemu, udahneš duboko, izdahneš i načiniš prvi korak. Kada si napravio prvi korak i shvatio da se svijet nije srušio, praviš drugi i tako redom - korak za korakom se nastavlja i uviđaš da uz Božji blagoslov i novi početak više nije nov, a cilj koji se nazirao u magli sada je jasniji.

Nadam se da će vas naši članci i ovoga puta malo zaintrigirati, kao uostalom i do sada. Taizé će vam dočarati ljepotu susreta i Španjolske, tu je Igor da vas malo "zbuni" i prodrma, Željka s komentarom na našu okolicu, okruženje, stvarnost... Pronađite se ili dozvolite sebi avanturu da se i drugi pronađu u vašim člancima. A do idućeg puta

SRETAN NOVI MILENIJ!

Marina

ŠTO ĆE BITI - GDJE - KADA

MISA MLADIH ZA MIR

2. 02. 2001. u 20 sati
kod franjevac

TRIBINA MLADIH

18. 02. u 19 sati
Katolički krug

PRELO MLADIH

24. 02.

Ulaznice se mogu nabaviti na Tribini mladih i u restoranu "Dukat"

DUHOVNA OBNOVA MLADIH

u mjesecu siječnju
u župi sv. Roka

Voditelj duhovne obnove bit će
p. Božidar Nađ, isusovac iz Osijeka

Tuga novogodišnje noći

Ponoć je otkucala! Ušli smo u novi milenij, u treće tisućljeće! Sretna ti bila Nova 2001. godina!

Sve je bilo lijepo... Osim jedne velike tuge koja se kao tamna sjena svila negdje oko srca. Zar i u ovoj noći?

Jasno je da u ovoj novogodišnjoj noći, kada se svi nadamo boljoj i ljepšoj budućnosti, svi želimo biti nasmijani, lijepi, sretni, svakomu podariti osmijeh, pružiti toplu ruku... Ali, na žalost, ima puno onih koji ovu noć pretvaraju u zanos "kratkotrajne ludosti", koja je tako tužna kada se u nju dublje zagledamo.

I ovu je godinu netko dočekao sa svojim prijateljima, netko pak u krugu svoje obitelji, netko je dočekao na Trgu gdje se okuplja mnogo ljudi, netko u inozemstvu..., a netko, netko je dočekao s molitvom na usnama, slaveći sv. misu u zajedništvu s braćom i sestrama.

I pitam se i danas, kako mi kršćani dočekujemo novi milenij? Kako?

To je pitanje na koje je jako teško dati ispravan odgovor, samo zato jer ljudi drukčije gledaju na mnoge stvari, pa čak i na to kako treba dočekati ovu "najljuđu noć".

Evo zašto sam odlučila napisati ovo svoje razmišljanje. Radost? Što je radost, i što znači radosno dočekati novu godinu?

Bila sam tužna, ali pomalo i uplašena kada sam vraćajući se sa sv. mise polnoćke na Novu godinu, na ulicama udisala neprijatan miris petardi... Na sve strane prasak... Na trenutak mi se vratilo sjećanje na rat koji smo pretrpjeli, na bombe. Bilo je dovoljno samo zatvoriti oči i slušati sve one "izlive radosti" oko sebe, pa da na trenutak pomisliš da je rat započeo. Zar se tako izražava radost ove noći? Zar se u novi milenij ulazi sa vikom,

grajom, pucnjavom, pijančenjem..., i tko zna još čime? Gdje smo izgubili nježnost i veličinu ove noći? Zar se sve promijenilo? Nedavno sam pročitala da je u jednoj anketi na pitanje da li zabraniti bacanje petardi većina odgovorila da bi to trebalo

čak i zakonom regulirati. Po svemu sudeći, malo je takvih... Jako malo!

I dok maštam o nekoj sretnijoj budućnosti, maštam o tome da jednoga dana budemo svi svjesni da ta novogodišnja noć nije izmišljena i ne slavi se zato da u njoj na najgori mogući način uživimo neke svoje niske nagone, već da ona baš napro-

tiv bude ispunjena mirom, radošću, ljubavlju i nježnošću. Ne kažem da ne treba malo popiti, ili baciti po koju petardu, i da ne treba igrati i pjevati iz sveg glasa i srca - ali sve u granicama normale, i dokle nam naš razum govori da je to dobro!

No, doći će naravno i sljedeća Nova godina! Svatko će je opet dočekati onako kako voli i zna... Ali neka to bude na radost i onomu koji je slavi, ali i svima koji ga budu okruživali.

Ja se iskreno nadam da će mladi, kojih je i ove godine, na moje veliko čuđenje ali i radost, bilo dosta na sv. misi u ponoć, shvatiti da prave vrijednosti ne leže u kratkotrajnim radostima i užicima, već onima kojih će se i nakon nekoliko godina, pa možda i decenija s radošću i osmijehom na licu sjećati i o njima govoriti!

Zagledani u Krista koji nas ljubi, više nego li smo toga sami svjesni, svjedočimo tu ljubav svakim danom u životu, svakom riječju, jer ćemo samo tako biti sigurni da će nam i novo tisućljeće, ali i svaka nova godina donositi obilje Božjeg blagoslova, mira i ljubavi! Takvu vam ubuduće, svaku Novu godinu želim!!!

Željka Zelić

NATJEČAJ

za najljepšu PRELJSKU PISMU
za Prelo mladih koje će se održati
24. 02. 2001. godine.

Vaša nadahnute pjesme, treba predati do 1. 02. 2001. godine na adresu "Zvonika" s naznakom "Natječaj za preljsku pismu mladih".

Sad vam još ostaje da pronađete način i iskažete sebe i doprinesete (budite zvjezdica) svom nacionalnom nasljeđu, održanju tradicije.

Na bih da budem dosadna ali ne dozvolite da o nama mladima govore kao nezainteresiranim generacijama. Nemojte razočarati sebe...

Puno sreće, pišite!

Marina

MISA MLADIH ZA MIR

Zatvaranje jubilarne godine

Naša misa mladih za mir slavljena je, ovoga puta mnogo svečanije, s mnogo više sudionika, prvoga petka trećeg milenija, 5. siječnja u katedrali bazilici sv. Terezije Avilske. Svečanu sv. misu predvodio je naš biskup Ivan a s njim je bilo i dvadestak svećenika. Mladi koji se inače okupljaju na misama za mir slavili su ovu sv. misu u sklopu svečanog zatvaranja jubilarne godine u našoj biskupiji. O najznačajnijim događajima u našoj biskupiji u protekloj, jubilejskoj godini govorio je biskup. Imali smo razloga zahvaliti Bogu na prošloj godini zahvalnom pjesmom "Tebe Boga hvalimo", a zatim je biskup u kratkim crtama izložio program rada naše mjesne Crkve.

Misa za mir je zaista plodonosna jer je mir na našim prostorima opipljiv, a vjerujemo da ćemo uživati u njemu i u trećem mileniju. Bogu hvala! Nakon biskupovog blagoslova krenuli smo u NOVI život u NOVOM TREĆEM mileniju!

Biserka

Interneti razgovori o KRŠĆANSTVU U III. MILENIJU

Čest sam posjetilac ICQ na internetu. Upoznajem tako mnogo mladih ljudi širom zemaljske kugle. Zanimalo me kako su drugi dočekali novu, 2001. godinu i što misle o kršćanstvu u III. mileniju. Evo nekoliko odgovora koji svakako nisu reprezentivi svih mladih ljudi. Ne želim suditi o odgovorima, ali predlažem da i vi sami date svoje odgovore. Vidite li možda sebe u nekima od njih?

Imena su onakva kakva su prijavljena na internetu, a jezik sam ostavio izvoran.

Igor: Kakav ti je bio "doček" i smatraš li da kršćanstvo i vjera imaju budućnost i u 3. mileniju?

Niny (13, Subotica): Mislim da je dobro što hrišćanstvo stvara čvrste veze (ujedinjenjem katoličke i pravoslavne crkve), a doček je bio okey.

Roí: Doček je bio dobar, a jedino faith/vjera, op. I.Č./ ima budućnost u ovom milenijumu.

Apis: Šta ja znam, valjda je bilo OK. Ja mislim da će u budućnosti to malo izgubiti na vrednosti.

Igor: Zašto tako misliš?

Apis: Biće sve mehanizovano pa neće biti vremena da se veruje u Boga, ako ga ima i sada?

alex: Doček ko doček. Kršćanstvo definitivno doživljava sumrak kao masovna religija.

Igor: Zbog čega ti misliš da se to dešava?

alex: Zato što se osnovni postulati hrišćanstva pomalo kose sa liberalnim kapitalizmom i njegovim osnovnim produktom, potrošačkim društvom.

alex: Nije to ni nepochodno. Najgora moguća stvar je početi praviti kompromis sa vremenom jer to neumitno razvodnjava

suštinu, jer ko je pozvan čuće.

dunjasc: Vjera nije imala budućnosti ni u prošlom. Meni je bilo dobro.

Pericaa80: Za novu godinu sam se proveo ludo sa devojkom, a za ovo drugo mislim da imaju budućnost.

Tina: Da doček je bio dobar, bar meni. Vera svakako ima budućnost sve dok postoje vernici, a je se nadam da će oni uvek postojati!

Igor: Što ti misliš poduzeti za širenje kršćanstva?

Tina: Pa širenje hrišćanstva je zaista pitanje za razmišljanje... Ali polako se ljudi koji su od vere bežali, veri vraćaju. U stvari, ja mislim da se ono već širi samo po sebi.

crvena_ruz (Kanada, baptist): Doček je prošao dobro. Ja verujem i to čvrsto. Ja mislim da će vernika i Boga uvek biti. Bog postoji i vernici ali sve zavisi ko će opstati, a ko ne. Poslednja vremena su tu, vidi se po svetlu, proročanstva iz Biblije se ostvaruju, Bog postoji i još uvek će delovati. Opstaće samo oni ljudi koji čvrsto veruju.

MAdafaKA: Doček je za mene prošao super, a mislim da će vera i hrišćanstvo da budu još popularniji u 3. milenijumu.

Igor: Da li ćeš ti nešto poduzeti i što misliš da treba uraditi da kršćanstvo bude popularnije?

MAdafaKA: Učestvovaću ako većina učestvuje, a ja bih voleo da bude tako. Mislim da bi država trebala više ulaziti u crkvu.

ivica: Bez vere u bolji život nema ni samog života, a to bolje nam sigurno donosi vera u Isusa Hrista.

Igor: A što misliš da li je dobro što je Crkva podijeljena?

ivica: Ma sve je to u stvari isto, ne mogu pričati o tome, podele me uništavaju.

Sanja: Doček je bio srednje žalostan s obzirom da smo čekali novi milenijum, a vera da, zašto ne.

Igor

PAPA MLADIMA:

POTREBNA JE GLOBALIZACIJA SOLIDARNOSTI

"Isus je svjetlo a njegovi učenici danas kao i jučer, pozvani su postati njegov odraz, svjedočeci za njega radosno i dosljedno", kazao je papa Ivana Pavao II. primajući 22. prosinca u dvorani Pavla VI. sedam tisuća dječaka i djevojčica udruge Misijskog služenja mladih, koju je u Torinu 1964. godine osnovao Ernesto Olivero, a obilježava je jednostavni i bratski suživot čija je svrha širiti izmirenje po raznim krajevima svijeta.

Papa je pohvalio njihov rad i dodao kako budućnost donosi nepoznanice, svijet izgleda ovijen tamom. To je tama onih koji gladuju, umiru, nemaju doma, zaposlenja i prikladne pomoći, tama nasilja i očaja koji neke navodi čak i na samoubojstvo. Tko može pobijediti tu tamu, pitao je Papa mlade i potaknuo ih da je pobijede kršćanskom porukom.

Božić poziva nove naraštaje da ga prime u srce i svjedoče za njega svojim entuzijazmom. U toj je perspektivi posebno važna povelja mladih koju su dragovoljci udruge pročitali pred Papom i kojom su istaknuli svoje zauzimanje da budu uvijek i sve više narod mirotvoraca. U toj je povelji istaknuta želja mladih da nađu smisao života, da ga prožive bez rata, nasilja i straha nadajući se u bolju budućnost. U njoj mladi obećavaju da će nastojati pomoći svima da vrednuju svoje sposobnosti i da nitko ne bude iskorištavan. Taj zadatak usred globalnog gospodarstva traži još više veću svijest o vlastitom kršćanskom identitetu. Stoga im je papa kazao neka nastave ići tim putem i posvete svoj život miru. U razdoblju globalizacije valja globalizirati solidarnost i ljubav da posvuda stigne evangeoska oslobađajuća poruka. To će često tražiti da krenu protiv struje, da ostanu neshvaćeni ili na rubu društva. No, najvažnije je da budu dosljedni svojim načelima i vjerni Kristu i jednoj Crkvi. /IKA/

SA HODOČAŠĆA U BARCELONU

Na svršetku svake godine braća iz Taizéa organiziraju susret mladeži u nekom od europskih gradova. Ove je godine, na kraju drugog milenija, tu organizaciju dobila Barcelona u Španjolskoj.

Na novogodišnji susret u glavni grad Katalonije pristiglo je oko 100.000 mladih iz cijele Europe. Oni su imali zadaću širiti evangelizaciju u sredini u kojoj su pomalo zaboravili na Krista i njegovu Crkvu.

Iz Jugoslavije je išlo oko 900 mladih, a najviše iz Subotičke biskupije. Jedna grupa mladih je išla ranije da bi sve ostale, koji su dolazili 28. 12. 2000., dočekala i upoznala s cijelim programom.

Iz Subotice su išle četiri grupe i to dvije iz župe sv. Roka, jedna iz Tavankuta i jedna iz župe sv. Marije.

Uz blagoslov i sv. misu krenula je grupa iz župe sv. Roka. Ova se grupa duže zadržala u Veneciji i pogledala crkvu sv. Marka, a crkvu Santa Maria della Sallute samo izvana jer je bila zatvorena. Na ovakvim hodočašćima ostaju u sjećanju posjete crkvama u različitim gradovima pa smo tako i u Padovi vidjeli crkvu sv. Antuna i sv. Justine mučenice.

Mnogi pamte ovakve susrete po odličnoj organizaciji. Budući da je i ovdje bilo prisutno zaista mnogo ljudi i naši mladi su sudjelovali u radnoj grupi. Oni su dijelili hranu za objed ili su regulirali promet na ulicama. Dvoje naših mladih zabilježeno je i na prvoj strani lista koji izlazi u Barceloni. Ostali su s drugim mladima razgovarali o vjeri na osnovu Pisma iz Taizéa koje braća svake godine pišu kao poticaj za razmatranje.

Kako je izgledao dan u Barceloni? Ujutro u 8 sati bila je jutarnja molitva, a zatim rad u malim grupama. U 13,30 sati slijedila je podnevna molitva a nakon nje program koji je svatko po svojoj želji mogao birati. Na regionalnom suretu su govorili mladi iz svih bivših republika SFRJ. Poslije toga smo bili na sv. misi za sve Hrvate koji su sudjelovali na susretu. Večernja molitva je bila u 19 sati svakog dana.

Doček 2001. godine je bio u župama u kojima smo bili smješteni. Na trgu Placa de Catalunya mnogi su uživali u vatrometu u čast novog milenija. Za razliku od uobičajenog dočeka, mi smo pak novu godinu dočekali zajedno s ostalima u molitvi za mir u cijelom svijetu. Uslijedila je zabava. Temperamentni Katalonci igrali su flamenco.

Uz program u kojem smo sudjelovali našlo se vremena i za razgledanje grada. Vidjeli smo spomenik podignut u čast Kolumbu jer je on upravo iz Barcelone krenuo u Indiju, a otkrio Ameriku.

U povratku svojim kućama 1. siječnja (januara) nove, 2001. godine krenuli smo sa Avenije Diagonal koja prolazi kroz cijelu Barcelonu. Pozdravio nas je brat Richard i poželio sretan put uz želju da se na ljeto vidimo u Taizéu. Kratko smo se zadržali u prekrasno okićenoj Nici, a odatle smo otišli u Veronu, grad Romea i Julije.

Puni Duha Svetoga stigli smo kućama sretni i pomalo umorni od dugog puta, a ipak svjesni da je pred nama obaveza da sve ono što smo u Barceloni naučili prenesemo u naše župe na ostalu braću. Ne smijemo zaboraviti da i dalje trebamo biti aktivni i one koji još ne poznaju Krista, upoznamo s Njim. Kada pomalo potrošimo baterije, doći će ljeto i eto nas u Taizéu da ih dobro napunimo.

Miroslav Zelić
vođa grupe 1813

P.S. Za mlade iz župe sv. Roka molitveni susreti su ponedjeljkom u 20 sati. Pripreme za hodočašće u Taizé na ljeto počinju u mjesecu veljači (februaru).

EL PUNT MARESME

Més de 3.000 joves cristians vinguts de tot Europa arribaran demà al Maresme

► Participen en la trobada ecumènica internacional de Taizé que se celebrarà a Barcelona fins al dia de Cap d'Any
► Vènen de França, Itàlia, Portugal i els països de l'Est i s'allotjaran a cases particulars, escoles i parroquies. Plaça 4

BENVINGUTS
BENVENUTO !! WILLKOMMEN !! добро дождж !!
WELLCOME !! ISTEN HOZTA !! BIENVENIDOS !! BIENVUE !!
PREMIÀ AMB TAIZÉ !! PREMIÀ ACULL !!

11 DE DESEMBRE I 1 DE GEN

Nenad iz Subotice (drugi s lijeva) i Dragana iz Rume (treća s lijeva) našli su se na naslovnoj strani najtiražnijeg lista na katalonskom jeziku

Pismo iz Taizéa

TIJEKOM 2001. GODINE: INTERKONTINENTALNI SUSRETI MLADIH

Tražiti s mladima iz cijeloga svijeta kako zračiti nadu širom zemlje

Gostovati tjedan dana u zajednici čiji se svaki član zavjetovao slijediti Krista čitavog života može biti potpora u vlastitom traženju.

U pozivu zajednice iz Taizéa uvijek su bile dvije težnje: napredovati u unutarnjem životu kroz ljepotu zajedničke molitve i preuzimanje odgovornosti kako bi se zemlja učinila pogodnijom za život.

Boravak u Taizéu uključuje vrijeme razmatranja i razgovora, svakodnevno sudjelovanje u molitvi zajednice i praktične zadatke nužne u zajedničkom životu. To omogućuje:

- konkretno iskustvo susreta s mladima iz čitavog svijeta, međusobno slušanje, rad i razmatranje;

- iskustvo zajedništva s Bogom u zajedničkoj molitvi, pjevanju, tišini, osobnom razmatranju. Ponovno otkrivanje unutarnjeg mira. Prepoznavanje razloga za život koji može ujediniti čovjekovu osobnost, podržati predanje nastojanju da olakšamo ljudske patnje i dati nam naslutiti da nam Bog želi sreću;

- iskustvo jedinstva u različitosti kršćanskih tradicija i kultura kako bismo postali kvascem mira u svijetu ranjenom podjelom, nasiljem i osamljenošću.

Nastavljajući interkontinentalno hodočašće mladih, Taizé ne stvara mladenački pokret. Po povratku kući, svi su pozvani nastaviti dalje, ne po programu i metodi, već svjesniji unutarnjeg života u sebi i pozorniji prema onima koji su im povjereni.

/Ovo pismo je napisao brat Roger iz Taizéa, a objavljeno je za susret u Barceloni./

Priredila: Ljubica Crnković

Papine riječi uz molitvu Anđelova pozdravljenja u nedjelju 31. prosinca 2000.

OBITELJ KAO ODSJAJ TROJSTVENOGA ZAJEDNIŠTVA

Predraga braćo i sestre!

U radosnom božićnom ozračju danas slavimo svetkovinu svete Obitelji. Ona ove godine dolazi 31. prosinca, na posljednji dan ove godine. Nije li nešto providnosno u tome da Dvijetisućita, godina koja zapečaćuje stoljeće, završava u znaku obitelji? Naš se pogled okreće od jaslica na skromni nazaretski dom. Isus je, postavši našim bratom, htio proživjeti iskustvo obitelji. Tako se je uključio u prvu i osnovnu stanicu društvenoga okupljanja, dajući tako priznanje trajnoj vrijednosti najopćenitijoj ljudskoj ustanovi. Za nas vjernike obitelj, odsjaj trojstvenoga zajedništva, ima za uzor onu nazaretsku u kojoj se događalo ljudsko življenje Otkupitelja i njegovih roditelja. Mislimo na poteškoće s kojima su se Marija i Josip morali sučeliti u povodu Isusova rođenja; zatim na bijeg u Egipat radi izbjegavanja Herodovu progonstvu. Nazaret je također postao znakom one "redovitosti" životne svakodnevnice koja označuje svako obiteljsko življenje.

Gledajući danas tu svetu kuću, misao se proteže na tolike obitelji koje se u ovo naše doba nalaze u teškim prilikama. Neke su označene krajnjim siromaštvom, neke su pak prisiljene u tuđini tražiti ono što im u domovini nedostaje, neke također same u sebi susreću teške probleme zbog brzih uljudbenih i društvenih promjena koje ih ponekad razaraju. A što reći za tolike napadaje na samu ustanovu obitelji? Sve to pokazuje kako je žurno potrebno ponovno otkriti vrijednost obitelji i pomoći joj da na svaki način bude, kako je to Bog htio, životni okoliš gdje je svako dijete što dolazi na svijet od začeca prihvaćeno s nježnošću i zahvalnošću; mjesto gdje se udiše vedro ozračje koje u svakom svom članu potiče skladni razvitak čovječnosti i duhovnosti.

Neka bi sveta Obitelj, koju danas častimo, postigla taj dar za svaku obiteljsku jezgru, pomogla joj da bude mala "domaća Crkva", škola ljudskih i vjerskih kreposti.

Danas, 31. prosinca, završava se i posebna godina našega života i povijesti. Godina je ta zaci-jelo jedinstvena, jer je godina Velikoga jubileja, u kojoj smo u tolikim muškarcima i ženama gajili znakove dobre volje, kao istinsku želju pomirenja s Bogom i s braćom.

Dok se ova godina završava, zazovimo oproštenje Gospodnje za pomanjkanja koja su označila naše osobno i zajedničarsko življenje. Samo tako zahvalnost za mnogostruka primljena dobročinstva može biti istinska i iskrena. Zaista su toliko razlozi zbog kojih osjećamo dužnost na kraju ove dvijetisućite godine zahvaliti Gospodinu. Činimo to po Mariji, s molitvom Anđelova pozdravljenja.

Pismo liječnika

U OBRANU OBITELJSKOG ŽIVOTA

U današnjem vremenu lažni proroci napadaju prave vrijednosti te naširoko i vrlo organizirano nude "u celofanu" umotan pogrešni način života koji ne može dovesti do prave sreće. Svoje poruke šire preko televizije, radija, dnevnih novina i specijaliziranih časopisa kojima love određeni uzrast ili kategoriju stanovništva, preko video filmova, kroz nemoralna predavanja i sadržaje u školama, kroz grešne savjete i grešne aktivnosti u medicini i farmaciji, kroz protuživotni, protuobiteljski mentalitet, ponašanje i razgovore u susjedstvu, na radnom mjestu i diskoteci, kroz državno zakonodavstvo koje se neprijateljski odnosi prema ljudskom životu i kršćanskim vrijednostima i na brojne druge načine.

Međutim, božićno vrijeme s božićnim pjesmama, radost zbog rođenja Isusa Krista koji pobjeđuje zlo, sakrament sv. ispovijedi, sv. misa, srdačni susreti s ljudima i toplina obiteljskog doma ipak nam na posebni način pomažu u spoznaji istine da je prava sreća u milosti posvetnoj, u ljubavi prema Bogu, dobrim međuljudskim odnosima, u poštivanju svog i tuđeg života, zdravlja i spremnosti da se s ljubavlju žrtvujemo za dobro drugih. Svaki čovjek želi biti voljen i nekoga voljeti. Upravo brak kojega Bog blagoslovi a samim tim i obitelj, predstav-

ljaju mjesto za manifestaciju ljubavi i nježnosti.

Osoba koja je voljena, kojoj je kod kuće lijepo, bez obzira da li se radi o djetetu ili odraslome, lakše izdrži materijalnu oskudicu i razne stresne situacije, teže postane žrtvom ovisnosti, nije toliko sklona vrijeđanju drugih, čak se bolje i staloženije ponaša u prometu. Ako se i razboli, u ozračju ljubavi članova svoje obitelji brže ozdravi. A kada dođe vrijeme odlaska na drugi svijet, lakše se podnaša i najteža bolest.

Kako onda ostvariti sretnu obitelj?

Očito je da treba cijeliti brak, tražiti Božju pomoć i prihvatiti što nam govori Katolička crkva koja je Učiteljica vjere i morala.

Statistika govori da kod onih kršćanskih brakova u kojima muž i žena svake nedjelje i blagdana zajedno s djecom idu na sv. misu i kod kuće se s djecom redovito mole, rastave se događaju manje od 1% slučajeva.

Ima onih, nažalost, koji preziru brak i ne žele ga ostvariti. Umjesto prirodnog i zdravog života u braku kojega blagoslivlje dragi Bog, oni izabiru "surrogate" u obliku raznih "grešnih" stanja kojima zadovoljavaju svoje spolne strasti, potpomognuti pornogafijom, nemoralnim odijevanjem, nemoralnom glazbom, izlascima na nepristojna mjesta, nepristojnim tulumima itd. Zbog svega toga postaju sve siromašniji, jadniji i bolesniji. Susreću se osobe koje izgledaju kao starci u mladome organizmu. Žive od danas do sutra. Da li će nakon takvog nemoralnog života uspjeti pronaći nekoga tko će ih ipak prihvatiti za ženidbu, da li će brak prihvatiti ako im ga netko ponudi i što će u taj brak donijeti - kakve oči, kakvu dušu, da li će još nešto ostati od životnog optimizma i povjerenja u supružnika nakon svih onih grijeha i poniženja koje su doživjeli, ako se nisu iskreno pokajali i obratili?! Mnogi od njih su se već zarazili nekom od brojnih spolnih bolesti, na primjer s Chlamidiom Trachomatis zbog koje trudnici često umre dijete prije poroda, s Herpesom genitalis, s virusom HPV koji izaziva rak maternice ili s AIDS-om koji se ipak prenosi lakše nego što netko misli. Dokazano je da se prenosi i preko onih grešnih plastičnih sredstava, a sve je više izvještaja i o mogućnosti zaraze čak i preko nekih poljubaca, jer je virus prisutan u slini. Prvi znakovi AIDS-a često se javljaju baš u ustima u obliku krvarenja, gnojenja, stomatitisa, gingivitisa, leukoplakije, soor-a itd. kroz čega virus još više izlazi. Većina zaraženih nije zaraze niti svjesna, jer je period od zaraze do pojave prvih simptoma prosječno deset godina.

(nastavlja se)

Dr. med. Antun Lisec, Zagreb

Uređuje: Jakob Pfeifer

Za nastavak rada na međureligijskom-ekumenskom dijalogu na koji nas sada pogotovo potiče prošla, jubilara godina, u Novoj godini započinjemo tumačenjem, viđenjem i preporukom svetoga oca pape Ivana Pavla II.

Papina opća audijencija u srijedu 29. studenoga 2000.

"VJERA, NADA I LJUBAV U PERSPEKTIVI MEĐURELIGIJSKOG DIJALOGA"

Uvodno biblijsko čitanje: "I začujem broj opečaćenih - sto četrdeset i četiri tisuće opečaćenih iz svih plemena sinova Izraelovih. Nakon toga vidjeh: eno velika mnoštva, što ga nitko ne mogaše izbrojiti, iz svakoga naroda, i plemena, i puka i jezika! Stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem, odjeveni u bijele haljine; palme im u rukama. Viču iza glasa: 'Spasenje Bogu našem koji sjedi na prijestolju i Jaganjcu!'" (Otk 7,4.9-10).

1. Veličanstveni prizor iz Knjige Otkrivenja, koji nam je upravo ponuđen, okuplja ne samo izraelski narod znakovito predstavljen s dvanaest plemena, nego također ono neizmerno mnoštvo iz svake zemlje i uljudbe, a sve zaodjenute svijetlom odjećom vječnoga sjaja i blaženstva. Polazim od ovoga dojmljivog prizora da bih istaknuo međureligijski dijalog, temu koja je postala jako aktualna u naše doba. Svi pravednici sa zemlje uzdižu svoju hvalu Bogu, došavši nadomak slave, nakon što su prošli strm i naporan put zemaljskoga života. Prošli su "kroz velike nevolje" i postigli očišćenje po krvi Janjetovoj, "prolivenoj na otpuštenje grijeha" (Mt 26,28). Svi, stoga, imaju udjela u istom izvoru spasenja koje je Bog razlio na čovječanstvo. Doista, "Bog nije poslao svog Sina na svijet da on osudi svijet, nego da se svijet spasi po njemu" (Iv 3,17).

2. Spasenje je ponuđeno svim narodima, kako već potvrđuje savez s Noom (usp. Post 9,8-17), koji svjedoči univerzalnost božanskog očitovanja i ljudskog odgovora u vjeri (usp. KKK 58). U Abrahamu će se, potom, "nazivati blaženima sva plemena na zemlji" (Post 12,3). Ona su na putu prema svetome gradu da bi uživala onaj mir koji će promijeniti lice zemlje, "kad se mačevi budu prekovali u plugove, a koplja u srpove" (usp. Iz 2,2-5).

S ganućem se kod Izaije čitaju ove riječi: "Egipat i Asirija služiti će Gospodu. Gospod nad Vojskama blagoslovit će ih: 'Nek je blagoslovljen moj narod egipatski, djelo mojih ruku Asirija i baština moja Izrael'" (Iz 19,23.25). "Prvaci se pribiru poganski" - pjeva psalmist - "k narodu Boga Abrahamova. Božji su svi vlastodršci zemlje, nad svima on je uzvišen" (Ps 47,10). Štoviše, prorok Malahija čuje kako se iz svega obzorja čovječanstva uzdiže kao uzdah klanjanja i hvale prema Bogu: "Jer od istoka do zapada veliko je Ime moje među narodima, i na svakome mjestu prinosi se kad i žrtva čista Imenu mojemu, jer veliko je Ime moje među narodima, govori Gospodin nad vojskama" (Mal 1,11). I sam se prorok doista pita: "Nemamo li svi jednog Oca? Nije li nas jedan Bog stvorio?" (Mal 2,10).

(nastavit će se)

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.

H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301

311-9200, 353-1501

Tel/fax: (36-1) 269-1300

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO" SUBOTICA

MUZIČKI ODJEL

raspisuje

NATJEČAJ

za održavanje manifestacije pod nazivom "Festival nove bunjevačke pisme i kola"

Festival će se održati u svibnju 2001. godine u Subotici.

Osnovna svrha ovoga festivala je promocija i popularizacija nove bunjevačke glazbe i poticaj svima, a posebno mladim ljudima, da i sami doprinesu očuvanju i unapređenju kulturne baštine svoga roda i naroda.

PROPOZICIJE KONKURSA:

1. tekst i muzika trebaju prezentirati život i običaje bačkih Bunjevaca;
2. teks pjesme mora biti pisan ikavicom ili ijekavicom;
3. pjesma može imati 3 do 4 strofe;
4. dužina pjesme je 3 do 4 minute;
5. note (melodija, akordi) i tekst treba dostaviti u dva primjerka;
6. uz tekst i melodiju obavezno dostaviti i demo snimak;
7. radovi prethodno ne smiju biti izvođeni (premierno izvođenje);
8. jedan autor može dostaviti najviše tri rada;
9. primljeni materijali se ne vraćaju;
10. radovi se šalju pod šifrom, a rješenje šifre (ime, prezime i adresa autora, po mogućnosti i kontakt telefon) mora biti u posebnoj zatvorenoj kuverti;
11. nakon odabira najboljih radova, stručna komisija će autore izvijestiti o rezultatima;
12. festival se organizira isključivo na volonterskim principima, te se radovi neće honorirati.

Ukoliko materijalne mogućnosti dozvole, želja Organizacijskog odbora je da se, ukoliko autori za to budu zainteresirani, snimi kasetna ili CD u cilju daljnje promocije i popularizacije ovih pjesama.

Konkurs je otvoren od 15. I. do 15. III. 2001. godine.

Materijale slati na adresu: **HKC Bunjevačko kolo" Subotica, Preradovićeve 4, s naznakom ZA ORGANIZACIJSKI ODBOR "NOVE BUNJEVAČKE PISME I KOLA"**

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO" SUBOTICA

MUZIČKI ODJEL

organizira

AUDICIJU ZA SOLO PJEVAČE AMATERE

Svi zainteresirani pjevači mogu se prijaviti osobno, pismeno ili telefonom na adresu: **HKC "Bunjevačko kolo" Subotica, Preradovićeve 4, tel.: 555-589** s naznakom **"ZA AUDICIJU MLADIH PJEVAČA"**.

Molimo kandidate da za audiciju pripreme po dvije stare bunjevačke, starogradske pjesme ili romanse.

Audicija će se održati 20. 01. 2001. s početkom u 11 sati u prostorijama HKC "Bunjevačko kolo".

Čovik trećeg milenija

Moramo svatit da smo Božji miljenici jel nas je On odredijo da budemo svidoci smine vikova i milenija, a nuz to smo ispratili i drugu pristupnu stoljetnu godinu(1).

Dočekat i ispratit tri ovaka velika jubileja je uistinu Božji dar, koji zavriđuje da se, makar s nekoliko riči, poredimo s našim precima po tom kaki su bili ljudi, koje su nam duhovne vridnosti s kršćanskim kripostima ostavili u nasliđe, na smini XIX. u XX. vik, a šta smo mi od nji prineli u XXI. vik, u treći milenij. Današnja civilizacija pruža dosta mogućnosti za kojekaka poređenja, o tom mož tušta pripovidat, već je, a i biće, ispriповidano i napisano ko zna koliko rasprava.

Nije na odmet da se ovom zgodom napravi i poređenje o ondašnjim i današnjim prosičnim ljudima, koji su bili il jesu u temelju našeg društva.

Iz XIX. u XX. vik

Rođen sam i odranjen u društvu toliko ljudi koji su još u XIX. viku svršili škulu života, pa posli tolikog priđenog životnog puta možem po sićanju napraviti kratko poređenje ondašnjice s današnjicom.

Svakako da je na velike razlike u kripostima u priličnoj miri utico i razvoj civilizacije, koja je za istekli vik toliko uznapredovala koliko o tom naši preci nisu mogli ni klapiti. Ko što će se viditi, razvoj civilizacije i duhovni vridnosti ne idu pod ruku.

Najpre, naši su se preci za život spremali u škuli života čija su vrata u drugoj polovici XX. vika skoro sasvim zatarabljena. Našim precima je na prvom mistu bilo da odrane čovika da bude čovik na sliku i priliku kakim ga je Bog stvorijo i zato je njev životni "credo" bijo poštivanje Božji zakona napisani na Mojsijevoj tabli. Taki čovik je na prvom mistu držo duhovne, a na drugom materijalne vridnosti.

Današnji životni credo je maltene sveden na credo materijalni nad duhovnim vridnostima. Kad u društvu tušta ljudi živiš s takom svišču, onda je razumljivo da je med vlastodršcima najviše oni koji su do materijalne moći, pa i položaja, došli nepoštivanjem Božji zakona.

Nažalost, danas je škula života, kaku su imali naši preci, sačuvana samo tu i tamo u uzornim obiteljima.

Nasliđene i sadašnje kriposti

Život naši predaka se temeljijo na čvrstoj, neraskidivoj obiteljskoj zajednici u koju su bile usađene kriposti med kojima su najvažnije: zafalnost, uljudnost, marljivost, strpljivost, tačnost, iskrenost, skromnost, jednom riči dobra čovikova ćud, podnošljiva svakom čoviku u suživotu. I danas iako ositno proriđene, žive te kriposti naši predaka. U današnjoj labavoj obiteljskoj zajednici potriiba, često pohlepa, za što većim materijalnim bogatstvom, kriposti naši predaka je svela na mane, a nove "kriposti" su postale nike mane naši predaka.

Bit zafalan najpre Bogu, pa ljudima, bila je najvridnija i najčešće ispovidana kripost naši predaka. Danas ovu kripost virnici ispovidaju prid Bogom, a med drugim ljudima je do te mire proriđena da se čovik skoro iznenadi kad, primerice, neznanцу digod ustupi prvenstvo prolaza, a ovaj mu na tom zafali. Ritko u javnosti možmo od drugog ćut rič fala koju su naši preci često izgovarali u obraćanju jedni drugima. Nažalost, danas nezafalnost postaje sve više vrlina.

Pogledajmo, tu oko nas, u svakidašnjici, koliko je samo neuljudnosti koja je usađena med ljude na kraju XX. vika. Zar

nismo svidoci da danas sve više pravo snage gospodari nad snagom prava. Uljudnost se velikom brzinom iz života povlači u pripovitku.

Marljivost je poticala rast blagostanja naši predaka, a danas je ona kod većine zaposleni svedena na nužno otaljanje posla. Naše društvo kipi od nezaposleni ljudi, al je zato skoro nemoguće pogoditi čovika, primerice, da obavi kaki teži fizički poso.

Doživili smo i to da nas okružuje sve više nestrpljivi ljudi, osobito nestrpljive dice od nestrpljivi roditelja. Jedan od primera je i kad narod ulazi u skoro pun onibus il voz, di se mož viditi uživo pravi stampedo. Nažalost, sve je više i nestrpljive dice naspram onemoćali roditelja. Čini se da je samo korak do privlasti želje da se stariji što prija isprate na onaj svit, osobito kad je u izgledu da se dočepa njeva imovina.

Netačnost se ogleda u modi da triba malo zakasnit na zakazanu obavezu - da se vidi kolika je važnost dotičnog, jel jeto, čekali su na njeg.

Neiskrenost je postala "vrlina" koju je u nas usađivala i u tušta nji uspišno usadila prithodna skoro šezdesetgodišnja vladavina komunističkog društva, koje se temeljilo na svaćanju da do željenog cilja triba stignit brez biranja sredstava, a u tom je zaglavni kamen(2) neiskrenost.

Bit skroman, pa nuz to još i zadovoljan, to je u današnjem čoviku sve više ritkost ko ditelna od četiri lista. Čovik se sve više paštri dau životu napriduje još nedokazanim znanjem, smatra da mu je dosta makar i površno obrazovanje, da sebe vidi sposobnim za određen poziv. Sve je više oni koji sebe vide takim, ko da su upravo izašli iz ženidbenog oglasa.

Čovik trećeg milenija

Čovik današnjice se mora spremat da će i kod nas friško uč u modu na početku trećeg milenija poštivanje ponašanja koje propisuje razvijena civilizacija, u kojoj su mire duhovni vridnosti skoro suprotne onim mirama koje vride kod nas. Toj civilizaciji smo već u komšiluku.

Današnja civilizacija čoviku pruža mogućnost da priko interneta "švrlja" po svitu; moće putovat po želji tamo-vamo; nude mu svakake mašine koje mož hasnirat po volji; živiće uglavnom pritiskanjem na puce; išće (polu)zgotovljenu ranu, ako stigne do nje, a ako ne, išće kaki hamburger iz štanicle dok ide jardom; lekari ću mu produžiti životni vik... i, nabrajanju nikad kraja.

A čovik, da di je tu čovik, čovik kakog je Bog zamislijo, di je njegov duševni život, osobito duševni mir. Ko se uostalom paštri da ga ima, kad ga tušta nji nisu ni upoznali. Uostalom, zakoracili smo u XXI. vik u kojem će gospodariti novac, u kojem će samo čovik jake duševne snage moć svatit da mu je materijalno dobro potriibno onoliko da nuz njegovu pomoć ostvari duhovno bogatstvo za kojim žudi. Ko to ne ubarda, biće nerićan u viku di je novac kod tušta ljudi mali bog.

Dobro sam upozno naše pretke, a živim s ljudima sadašnjosti, pa ovako vidim nas u poređenju s njima.

Pametnom je dosta! (Sapienti sat.)

(1) Po gregorijanskom kalendaru pristupne su samo one stoljetne godine koje su diljive sa četristotine.

(2) U ziđanju svoda najvažniji je sridnji, zaglavni kamen il ciglja, jel drži cijo svod da se ne uruši.

Alojzije Stantić

Kršteni i umrli subotičke katedralne župe u posljednjem stoljeću drugog milenija

Mnoštvo krštenih na kraju 19. stoljeća

Posljednje godine 19. stoljeća zabilježio je matičar župe svete Terezije u 1900. godini 1865 krštenja. U to je vrijeme grad Subotica osim župe svete Terezije imao još samo dvije župe: župu svetoga Roka i župu svetoga Jurja. Od seoskih župa u to je vrijeme postojala samo župa svete Katarine na Šupljaku. Još nije bilo župe ni crkve u Tavankutu, u Đurđinu, Maloj Bosni, Kelebiji, Bikovu. Župi svete Terezije je pripadala i župa u Tompi, u to vrijeme također bez župe i crkve. Izvan grada Subotice na sjeveru je prva župa bila ona u Aljmašu i Kunbaji u Mađarskoj, na zapadu Bajmok, na jugu Čantavir i Bačka Topola. Na istoku je bila župa u Šupljaku još od 1886. godine. Te, 1900. godine na 1865 krštenja došlo je 1314 sprovoda. U jednoj godini porastao je broj vjernika za 551. Prve godine dvadesetoga stoljeća, 1901. godine kršteno je 1941 dijete a sahranjeno je 1135 vjernika. Pozitivna razlika između krštenih i umrlih bila je 806!

Kršteni i umrli po desetljećima prvih 70 godina dvadesetoga stoljeća

Godina	kršteno je	umrlih je	razlika: +
1900-1910	20927	14683	6244
1911-1920	13208	10729	2479
1921-1930	7178	6097	1081
1931-1940	3405	2470	935
1941-1950	3173	1721	1452
1951-1960	3087	1344	1743
1961-1970	2127	1485	642

Lako se dade opaziti da je u drugom desetljeću dvadesetog stoljeća znatno opao broj i krštenih i umrlih. U to vrijeme su osnovane župe u Tompi, Tavankutu (1910) i Žedniku s Đurđinom (1912), pa je znatno smanjen broj vjernika, a time i broj krštenih pa i umrlih. Najteže je opao broj krštenih ratnih godina - 1916. godine (905), 1917. (851), 1918. (789). Tih godina je bilo više umrlih nego krštenih: 1916 (1066), 1917 (949), 1918 (1243). U te tri ratne godine bilo je 161, 98, pa čak za 454 vjernika manje samo zbog razlike između broja krštenih i broja umrlih.

Posljednja tri desetljeća

Posljednja tri desetljeća pokazuju stalno negativan odnos između krštenih i umrlih. U to vrijeme je samo 1971. godine bilo 9 krštenja više nego sprovoda, te 1978. kad je broj krštenih bio čak za 22 veći od broja umrlih. Pozitivan odnos u korist krštenih pokazao se još od 1981. do 1985. godine. Tih godina je svećenstvo katedralne župe krstilo veliki broj djece iz susjednih župa. Pa ipak u prosjeku po desetljećima broj umrlih je znatno veći od broja krštenih, što se vidi iz donjeg pregleda. Za posljednjeg katedralnog župnika od 1985. do 2000. godine kršteno je u katedralnoj župi 946, sahranjeno 1789 vjernika, pa je broj umrlih za 842 osobe veći od broja krštenih. Broj katolika je u katedralnoj župi zacijelo još više opao. To se dade zaključiti iz činjenice da je za vrijeme posljednjeg rata na našim prostorima iz župe svete Terezije, kao i iz ostalih župa, u susjedne ili zapadne zemlje odselio znatan broj katolika.

U periodu 1971-1980 kršteno je 1343, a sahranjeno 1534 katolika, tj. 191 sprovod više od krštenja.

1981-1990	1240	1382	142
1991-2000	479	1023	544

Odrasli krštenici

Posljednjih godina dvadesetoga stoljeća uočljiv je razmjerno velik broj odraslih krštenika kao i djece školske dobi. Tako je 1992. godine kršteno 8, 1993. 17, 1994. 9, 1995. 3, 1996. 11, 1997. 4, 1998. 14, 1999. 6, i 2000. 3 odraslih. Za te brojeve valja umanjiti broj krštenih dotičnih godina, pa će se još više vidjeti stalno opadanje broja krštene djece, a razlika između krštene djece i umrlih će postati još negativnija.

Broj vjenčanja

Dok se godine 1900. u župi vjenčalo 479 parova, najviše se ljudi vjenčalo prve poratne, 1919. godine, čak 673 para. Ipak, broj vjenčanih je bio najveći u prvom desetljeću dvadesetoga stoljeća, kad se vjenčalo više od 455 parova godišnje. Od 1911. do 1940. godine bilo je u crkvi svete Terezije više od dvije stotine, od 1941. do 1960. preko stotinu vjenčanja, a onda je broj vjenčanih samo do 1970. godine bio u prosjeku 82 para godišnje. Od 1971. do 1980. bilo je 52, od 1981. do 1990. 49, te od 1991. do 2000. u prosjeku 48 vjenčanja godišnje. Najmanje je vjenčanja bilo 1999. godine (25) i 2000. (21).

Umjesto zaključka

Broj krštenih i broj vjenčanih ovisio je početka i o veličini župe i o ratnim godinama. Kasnije će raščlambom župe opadati broj krštenih i vjenčanih samo zato što je smanjen bio i broj župljana. U kasnijim godinama taj broj opada i brojem onih koji su odbacili vjeru, pa svoju djecu nisu krstili niti su sami sklapali katolički brak. Broj krštene djece je u opadanju nerijetko i radi roditelja, koji nisu spremni prihvatiti pripremu za zanemarene sakramente: ispovijed, pričest i krizmu. Ipak, najveći razlog brzom opadanju broja krštenih je u prvom redu u obiteljima, budući da je prava rijetkost obitelj s troje ili četvero djece. Radi toga župa postaje sve više staračka. Zahvaljujući činjenici da je prometna povezanost rubnih dijelova grada bolja s gradskim središtem nego okolnim župnim crkvama, broj polaznika vjeronauka i onih koji dolaze na svetu misu nije opao u odnosu na broj umrlih ili krštenih. Jedino duhovna obnova obitelji mogla bi doprinijeti većoj životnosti ne samo subotičke katedralne župe, već i čitave Subotičke biskupije.

Izvori: matice krštenih, umrlih i vjenčanih župe svete Terezije u Subotici

Suradnici: bogoslovi Josip Štefković i Marijan Vukov, i učenica Kristina Vukov

Uređuje: s. Blaženka Rudić

CRKVENI POKRETI

Tijekom protekle dvije godine u "Zvoniku" smo predstavljali naše redovničke zajednice. Ponajprije one koje žive i djeluju u našem gradu, ali i šire. Pisali smo i o značajnim jubilejima koje su slavile neke zajednice. Sada otvaramo novu stranicu u "Zvoniku" i želimo upoznati Crkvene pokrete koji su zaživjeli u našem gradu i biskupiji.

Što su to crkveni pokreti?

Kad kažemo Crkveni pokreti, onda mislimo da su oni nastali i žive unutar Crkve. Pojam duhovni pokreti može također izražavati nešto od ove stvarnosti, ali ako se doda odrednica: u Crkvi. Naime, duhovni ili religiozni pokreti jesu sva ljudska nastojanja da se dosegne ono za čim teži ljudski duh, za čim teži čovjek kao religiozno biće. Ali to se ne mora ostvariti nužno u Crkvi. Dakle, Crkveni pokreti nisu sekte u Crkvi, nisu divlje meso na tijelu Crkve, kako neki misle.

Crkveni pokreti su prvenstveno izraz laičke duhovnosti. Laici u Crkvi su svi krštenici koji nisu u svećeničkom ili redovničkom staležu. Svećenici imaju svoju duhovnost, redovnici svoju. A duhovnost je, ako smijem ovako jako pojednostavljeno reći, način kako živjeti Evanđelje. Laika je puno više u Crkvi nego svećenika i redovnika. I tijekom povijesti Crkve bilo je puno pokušaja kako zaživjeti vlastitu duhovnost.

Svojstvo laika je svjetovnost, kako kaže Drugi vatikanski koncil. To znači da oni žive u obitelji i u svijetu. Oni tu trebaju živjeti i Evanđelje. Njihov zadatak jest Evanđeljem obnoviti i preobraziti politiku, ekonomiju, kulturu, društvene odnose, medije, obiteljski i bračni život. Specifični zadatak laika jest brinuti se za ta područja, a tu ulogu mogu dobro izvršiti samo muškarci i žene čvrsto uključeni u zajednicu iz koje crpe snagu za razvitak evangelizacijskog poslanja Crkve. Papa očekuje veliki doprinos Crkvenih pokreta u stvaranju civilizacije ljubavi i u ostvarivanju nove evangelizacije. Članovi ovih pokreta su osobno susreli Isusa Krista i žive osobnu vjeru. Zato mogu biti svjedoci.

Jubilej članova svih duhovnih pokreta Subotičke biskupije 2000. g.

Crkveni pokreti kao dar Duha

Drugi vatikanski koncil je jedno snažno očitovanje Duha Svetoga. No do danas još nije u potpunosti zaživjela novost koju je Duh Sveti donio. Crkveni pokreti su dar Duha našem vremenu, kaže Papa. Oni su znak slobode oblika u kojima se ostvaruje jedna Crkva i predstavljaju sigurnu novost. Istina, ovi pokreti još nisu sasvim shvaćeni i prihvaćeni od cijeloga tijela Crkve. Važno je da ovi pokreti žive svoju crkvenost, da imaju potporu Pape i biskupa. Svaki Crkveni pokret ima svoju karizmu - dar služenja. Duh daje sve te različitosti i Duh ujedinjuje.

Jedinstvo crkvenih pokreta

Koji su to Crkveni pokreti? To su fokolarini, neokatekumeni, karizmatici, i drugi o kojima ćemo pisati i bolje ih upoznati. Pokreti su izrazili želju za jedinstvom na suretu s Papom u Rimu 1998. godine kada su se okupili članovi različitih pokreta iz cijeloga svijeta. Veliki događaj jedinstva očitovao se u Zagrebu 1999. godine. A u godini Velikog jubileja i u našem gradu održan je susret Crkvenih pokreta koji su zaživjeli u našoj mjesnoj Crkvi. Želimo da ovo predstavljanje i upoznavanje Crkvenih pokreta pridonese većem jedinstvu među pokretima, a isto tako mnogima otvori put osobnijeg i zauzetijeg življenja vjere.

Uređuje: mr. sc. Danijela Poljuha

PROJEKT LJUDSKOG GENOMA (II)

Ratio ethica o PLjG

U ranije spomenutim dokumentima u poglavljima o etičkim, društvenim i pravnim implikacijama može se poopćeno razabrati jedna pozitivna dimenzija PLjG koja ne postavlja nikakve upitnosti iz etičke perspektive: nove spoznaje o situiranosti pojedinih gena na kromosomima koji su odgovorni za određene nasljedne bolesti. Te spoznaje će se koristiti na polju medicinske humane genetike u dijagnostičke svrhe za otkrivanje bolesti povezanih s jednim ili više gena. Među negativnim dimenzijama se mogu razabrati "privatnost" i "povjerljivost" koje se tiču zaštite i načina korištenja informacija dobivenih iz genetičkog dijagnostičkog pregleda i selektivnih istraživanja koje su omogućene spoznajama dobivenim iz PLjG; problem komercijalizacije ljudskog genoma; problem vlasništva spoznaja o ljudskom genomu; eugeničke implikacije ljudskog genoma; problem primjene spoznaja iz PLjG na područje izvantjelesne humane reprodukcije. O svim tim problemima su već 1988. godine ponuđeni određeni odgovori. Na sve probleme povezane s budućom primjenom spoznaja iz PLjG moguće je odgovoriti dvama etičkim pretpostavkama: zaštita jednakosti i jednakopravnosti osobâ ne smije biti dovedena u pitanje; dostojanstvo ljudske osobe u genetičkim dijagnostičkim i terapijskim tretmanima ne smije biti povrijeđeno.

Umirajuće aktivnosti

Na devetnaestoj Općoj Skupštini UNESCO-a, 11. studenoga 1997. godine, donesena je univerzalna Deklaracija o ljudskom genomu u kojoj se pored svih nedorečenosti ipak govori o ljudskom genomu kao patrimoniju čovječanstva. U članku 1.) se ističe namjera da se zaštiti dostojanstvo osoba i poštivanje različitosti, u članku 2.) se ističe nesvodivost poštivanja dostojanstva čovjeka na genetičke karakteristike, u članku 4.) se naglašava zabrana komercijalizacije ljudskog genoma, dok se u članku 5.) ističe da treba voditi računa o etičkim dimenzijama u istraživanjima, tretmanima i dijagnozama povezanim s ljudskim genomom. Nadalje, na četvrtoj Općoj Skupštini Papinskog vijeća za život raspravljalo se o ljudskom genomu, a doprinosi su objavljeni u knjizi *Human genome, human person and the society of the future* (1999). Problemu ljudskog genoma je pristupljeno interdisciplinarno, a to znači da su obrađeni svi relevantni aspekti, od bioloških, medicinskih i genetičkih do filozofskih, teoloških, etičkih, društvenih i pravnih. Uočljiva je naglašena distingviranost u pristupu ljudskog genoma. /.../ Sve navedeno ima za svrhu pokazati da su još prije negoli je PLjG priveden kraju individualizirani gotovo svi aspekti ljudskog genoma, bilo pozitivnog ili negativnog karaktera. Naime, medicinska humana genetika dovršetkom "kartiranja" i "nizanja" ljudskog genoma može samo intenzivirati već postojeće i usavršavati nove dijagnostičke metode i tehnike u otkrivanju bolesti koje su povezane s jednim ili više gena. Takvih bolesti je do danas poznato oko 400-450, a smatra se da ih sveukupno ima od 4,5 do 5 tisuća. Spoznaje iz PLjG će zasigurno doprinijeti bržem i učinkovitijem dijagnosticiranju i liječenju opake bolesti raka. PLjG je sam po sebi etički indiferentan. Ono što je etički relevantno i nabijeno vrijednosnim upitnostima jesu svrhe u koje će se koristiti spoznaje iz PLjG te posljedice koje će biti prouzročene na osobama tijekom ostvarivanja tih svrha. No, to je problem koji se pojavljuje kod svih biomedicinskih zahvata i otkrića. Iz etičke perspektive stvari su više nego jasne. Mjesta za neku nekontroliranu paniku nema. No, odgovornost i razboritost u znanstvenim istraživanjima i tretmanima moraju biti rigorozno i strogo sačuvane u njihovom etičkom integritetu.

Predavač teološke etike i bioetike na KBF-u u Zagrebu

dr. Tonči Matulić

Kafana - "Dukat"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Nedjeljom:

"BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

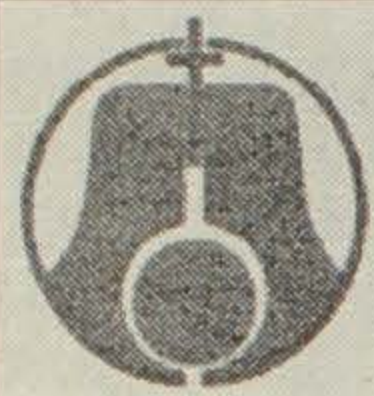
vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom od 12 - 16
ponedjeljkom zatvoreno

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
subotom od 9-12 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

"URNA"

Trg žrtava fašizma 1
Telefon: (024) 554-848, 25-109

Prodaja pogrebne opreme, prijevoz i ceremonijal sahrane
dajemo i na odloženo plaćanje - po dogovoru

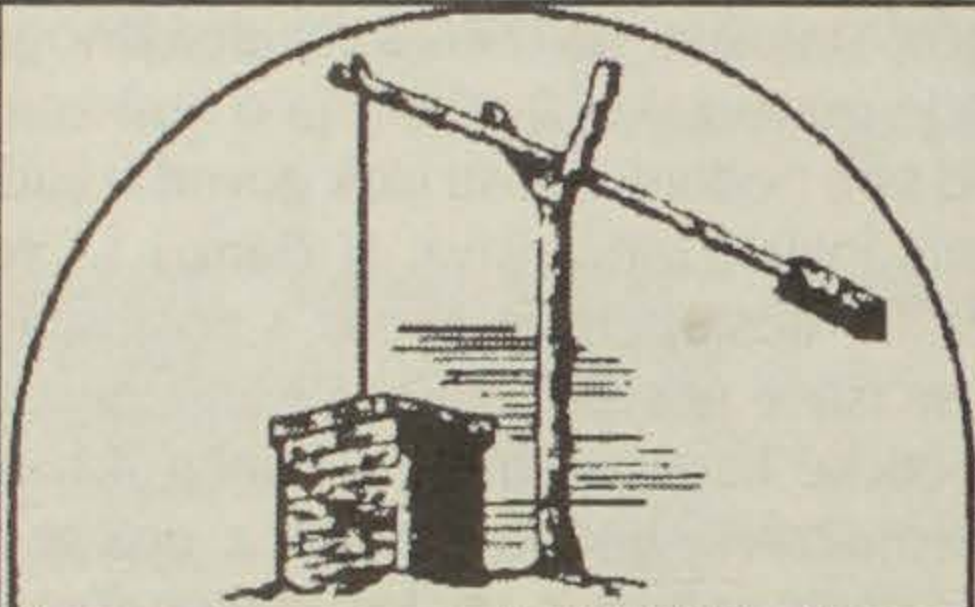
DEŽURSTVO: svih 24 sata; tel: 558-011 non-stop

**Vremena
su teška.
Svaka pomoć
nam je
dobro došla.
Unaprijed
hvala svakom
darovatelju.**

**DOBITNIK ZLATNOG KLJUČA NA
38 MEĐUNARODNOM SAJMU
NAMEŠTAJA U BEOGRADU**

P.T.P. "BANE" 24000 Subotica, Batinska 34,
Telefon: 24 561 187, Telefon faks: 24 561 186,
e-mail: bane@tippnet.co.yu

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 360 dinara,
uplate primamo do 30. 01. 2001.
- Inozemstvo - 40 DM ili 160 kuna;
avionom 30 USD

Pretplatnici iz inozemstva i

R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320 Kutina
R. Hrvatska - tel: 99 385 (0)44 681-272

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax:024/553-567

Fideks

Trgovinsko preduzeće na veliko i malo, uvoz i posredništvo

Prčić Marinko

24000 SUBOTICA
Huga Badalića 12

Tel./fax: 024/553-809
Tel.stan: 024/556-281
Mobilni: 064 113 39 59

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

INTERNET

WWW.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024)555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

**SRETNU
I
USPJEŠNU
NOVU
GODINU
žele vam
darovatelji!**

Poljoprivredna apoteka

NUDIMO:

AgriS
Subotica

- sredstva za zaštitu bilja
- sjemensku robu
- dajemo besplatne stručne savjete

Radno vrijeme od 8 - 19 sati, a subotom od 8 - 12 sati

Prešernova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel/fax: 20-966

BOLESNIČKO POMAZANJE DJECI ILI BIOENERGIJA

Doživljam vrlo tragično bolest djece. Kao roditelj sam vjernik i u novije vrijeme u Crkvi se sve više čuje da je sakrament bolesničkog pomazanja sakrament ozdravljenja. Da li se onda taj sakrament može podijeliti i maloj djeci? I nešto drugo me muči. U okruženju u kojem živim mnogi, pa i vjernici, roditelji u teškim okolnostima bolesti svoje djece obraćaju se i raznim bioenergičarima. Kakav je stav Crkve o tome?

Zabrinuta majka

Da bih odgovorio na Vaše pitanje, poslužit ću se, kako to često činim u ovoj rubrici, mjerodavnim učiteljstvom Katoličke crkve. Ona, naime, u svom Katekizmu izlaže dogmatsku nauku o sakramentu bolesničkog pomazanja i piše ovako: "Svetim pomazanjem bolesnika i molitvom svećenika cijela Crkva preporučuje bolesne trpećem i proslavljenom Gospodinu da im olakša boli i da ih spasi, štoviše potiče ih da se slobodno sjedine s Kristovom mukom i smrću i tako doprinesu dobru Božjega Naroda" (br. 1499). Dalje kaže Katekizam: "Krist je pozvao učenike da idu za njim uzimajući svoj križ. Slijedeći ga, drugim su očima počeli gledati bolest i bolesnike. Isus je učenike pridružio svom siromaštvu i služenju. Učinio ih je dionicima svojeg suosjećanja i iscjeliteljskog poslanja. 'Otišavši, propovijedali su obraćenje, izgonili mnoge zloduhe i mnoge su nemoćnike mazali uljem i oni su ozdravljali'" /Mk 6,12-13/ (br. 1506). Ovaj se sakrament može ponoviti ako bolesnik po primljenoj pomasti prizdravi a onda nastupi druga teška bolest. U tijeku iste bolesti sakrament se može ponoviti ako nastupi pogoršanje. Bolesnička pomast nije samo za one koji se nalaze u skrajnjoj životnoj pogibelji nego i za vjernike koji se zbog bolesti ili starosti nalaze u opasnosti.

Drugi vatikanski sabor donio je u praksi sakramenta bolesničkog pomazanja uistinu puno novosti. Sakrament po sebi nosi dvostruku učinkovitost. Prva je oprostjenje grijeha, a druga je ozdravljenje ili olakšanje u bolima i osobita milost pridruživanja Kristovim patnjama za Tijelo - za Crkvu. Uistinu, kroz dugu povijest Crkva je ovaj sakrament dijelila samo u skrajnjoj nuždi i smrtnoj opasnosti što je uobičajeno bilo za umiruće te za vrlo teške bolesnike i redovito za starije osobe. Međutim, u novije vrijeme sve je češća praksa da se svima onima koji su u trećoj dobi svoga života ili

su sigurni da boluju od neke bolesti preporuča sakrament pomazanja upravo radi onih učinaka koje sam gore spomenuo. U Crkvi nije još proširena praksa dijeljenja ovog sakramenta i bolesnoj djeci. Zaporeke nema, ali ni prakse nema. Vjerojatno kod djelatnika-svećenika dolazi do "sukoba" učinkovitosti sakramenta jer se više stavlja naglasak na opraštanje grijeha, a manje na olakšanje boli ili ozdravljenje, a najviše se ispričavaju činjenicom da to Crkva nije prakticirala.

Mišljenja sam da bi bilo u skladu s naukom II. vatikanskog sabora i Katekizmom Katoličke crkve da se sakrament bolesničkog pomazanja ne uskraćuje bolesnoj djeci, pogotovo u opasnosti i pogoršanju bolesti baš kao molitva Crkve za ozdravljenje, olakšanje i pribrojenje patnje Kristovim patnjama. I sakrament sv. potvrde se u mnogim katoličkim crkvama - doduše ne u latinskom obredu - dijeli u ranoj dječjoj dobi, u nekima odmah iza krštenja. Iako dijete nije svjesno svojih grijeha, jer ih još nema, krštenjem je postalo punopravnim članom mističnoga Tijela Kristova te su mu sakramenti izliječenja sigurno namijenjeni. Doći će vrijeme kada će se u Crkvi uvriježiti i praksa da se bolesnoj djeci podjeljuje taj sakrament ozdravljenja. Unatoč toga što to još nije opća praksa, budite sigurni, ako dijete donesete svećeniku, on će učiniti ono što Krist nalaže jer Crkva nastavlja Kristovo djelo i trudi se činiti ono što je on činio, jer bolesnici su mu bili posebno u srcu. Dakle, nema zapreke da se bolesničko pomazanje podijeli i djeci.

Što se tiče drugog dijela Vašega pitanja, ne bih htio kratkim odgovorom ući u velike rasprave oko pitanja bioenergije i alternativne medicine, jer to iziskuje posebnu studiju i dugu praksu poznavanja te problematike. Međutim, već kratko iskustvo koje se stiče posljednjih godina pokazuje da je vrlo teško zauzeti jasan i uvijek važeći stav. Čovjek do te mjere svaki dan otkriva sebe i u sebi Božje darove da je uistinu prihvatljivo da mnogi ljudi raspolažu vanrednim Božjim darovima i da mi zapravo cijeloga života ne upoznamo sebe do te mjere da možemo iskoristiti sve darove koje smo primili. Sv.

Pavao izričito spominje među darovima Duha Svetoga i dar liječenja. Postojala je u Pracrkvi praksa da je molitvom i polaganjem ruku vršena služba ozdravljanja. Postavlja se pitanje da li su takvi darovi i darovi iscjeljivanja, liječenja, koje pojedina osoba posjeduje više nego druga u vidu bioenergije. Da li je bioenergija novi naziv za pavlovsku definiciju dara liječenja ili je nešto posve drugo?! Jednako tako su nam nepoznate i svaki dan se otkrivaju nove i nove metode prenošenja onoga bogatstva koje čovjek u sebi nosi, a darovi su uvijek namijenjeni i drugima. Dakle, moglo bi se govoriti pozitivno o sposobnostima, darovima pa i tehnikama za koje bi se u kršćanskom smislu moglo ustvrditi da su Božji darovi. Međutim, činjenica je da je danas jako raširena praksa gatanja, vraćanja, okultizma, crne magije, a i među tim ljudima također se pronadu oni koji sebe nazivaju "iscjeliteljima", pa se nama kršćanima u početku mora naglasiti potreban oprez. Isus je sam upozorio da će mnogi u njegovo ime činiti znakove a bit će zapravo od Zloga. Zato valja stvari provjeravati. Stoga bih na drugi dio pitanja Vama i svim ljudima vrlo jasno uzviknuo: Oprez, oprez! Zašto? Naprosto zato što nemamo dovoljno kritičnoga aparata ni mogućnosti ispitati vjerničku, moralnu i psihičku pozadinu "iscjelitelja". S druge strane, vrlo često imamo primjera krivotvorenja i zavodjenja koje teško škode čovjekovoj psihi, pa i tijelu čak do te mjere da korisnici usluga tzv. bioenergičara zapravo još više obole nego li ozdrave. Ne osjećam se dovoljno kompetentnim da Vam kažem jasnu riječ: Idite!, ali mogu kompetentno reći: Bolje nemojte, a ako ipak u svojoj savjesti mislite da smijete staviti na kušnju sebe i svoju vjeru i svoje dijete, onda ću opet ponoviti riječ: Oprez! Dobro se raspitajte tko je i kakav je čovjek kojem ćete se obratiti kao "liječniku" bioenergijom. Vjerujem da Bog djeluje, i redovito djeluje preko ljudi, ali bih uvijek bio uz sakramente koji su Božje djelo u našem životu i uz Božje ljude, koji su jasni znak Božjeg djela među nama.

Andrija Kopilović

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

• DANI BISKUPA IVANA ANTUNOVIĆA

* nedjelja, 14. 01. 2001. u 18 sati
u katedrali-bazilici sv. Terezije
spomen-misa za biskupa Ivana Antunovića

* ponedjeljak, 15. 01. 2001. u 17 sati

• DESETI RAZGOVOR

Tema: ULOGA KATOLIČKIH DRUŠTAVA U EVANGELIZACIJI I OČUVANJU NACIONALNE SVIJESTI

(predavač: dr. Franjo Topić, svećenik iz Sarajeva)

Poslije "Razgovora" bit će predstavljen i kalendar za 2001. godinu "Subotička Danica (nova)"

• MOLITVENA OSMINA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Pod geslom: "Ja sam Put, Istina i Život" (Iv 14,6)

od 18. do 25. 01. 2001. svaku večer u 17 sati

u sljedećim crkvama ovim redom: Sv. Juraj, Isus Radnik, Isusovo Uskrsnuće, Kršćanska reformirana crkva, Sv. Marija, Sv. Križ i Franjevačka crkva

• Završetak Molitvene osmine

25. 01. u 17 sati u katedrali uz sudjelovanje predstavnika svih kršćanskih Crkava našega grada

APEL ČITATELJIMA

Uredništvo svaki mjesec pojedinačno poštom šalje na razne adrese u zemlji i inozemstvu oko 300 primjeraka "Zvonika". Za tih tri stotine primjeraka u zamjenu dobivamo dvadesetak novina i časopisa. Za pedesetak dobivamo redovito godišnju pretplatu. Dakle, više od 200 primjeraka smo do sada slali GRATIS, uz ne male troškove poštarine. Budući da je nedavno poštarina jako povećana, LIJEPO MOLIMO sve koji poštom primaju "Zvonik" da nam POŠALJU PRETPLATU! To će nam puno pomoći u pokrivanju troškova poštarine ali i u samom izdavanju.

Uplate iz SRJ (360,00 din) šalžite POŠTANSKOM UPUTNICOM na adresu Uredništva, a iz R. Hrvatske i inozemstva također poštanskom uputnicom (30 DM - iz europskih zemalja ili 160 kuna, ili 40 USD iz prekooceanskih zemalja - može i čekom) na adresu:

GABRIJELA SKENDEROVIĆ,
KNEZA TRPIMIRA 1/3, 44320 KUTINA
R. HRVATSKA
tel. + 385 44 681-272).

+ LAZO VIDAKOVIĆ

(1914 - 2001)

U srijedu, 3. siječnja 2001. godine Gospodin je s ovoga svijeta pozvao u svoje "divno svjetlo" časnog starca, neumornog radnika, nježnog supruga, brižnog oca i voljenog didu Lazu Vidakovića.

Sprovodne obrede u nazočnosti mnoštva rodbine i poštovalaca ovog omiljenog starca i njegove obitelji, na subotičkom Kerskom groblju predvodio je župnik **Andrija Anišić**, uz sudjelovanje o. **Andrije Matića**, te svećenika **Julija Bašića**, **Ivana Prčića** i **Josipa Leista**.

Sv. misa na šest nedjelja za ovog milog pokojnika bit će 11. 02. 2001. godine u 9 sati u crkvi sv. Roka.

S ponosom, ljubavlju i zahvalnošću sjećaju ga se njegovi najmiliji: supruga **Klara**, kćerka **Anica** sa suprugom **Markom**, sin **Stipan** sa suprugom **Eržikom**, te unučad **Vlado** sa suprugom **Natašom**, **Sandra** i **Martina**.

+ GIZA VUKOVIĆ rod. VEREŠ

S tužnim srcem, ali s čvrstom vjerom u uskrsnuće, javljamo da nam je draga sestra GIZA VUKOVIĆ rod. VEREŠ 31. prosinca 2000. godine u 66. godini života iznenada preminula. Radeći 30 godina kao rentgen-tehničar u Gradskoj bolnici u Subotici tuđe je zdravlje spašavala, a svoje je, čini se, upropaštavala. Neka je Svevišnji nagradi za požrtvovnu ljubav.

Zahvaljujemo svima koji su našu dragu sestru ispratili do njezina počivališta na Bajskom groblju, te riječima, suzama i cvijećem izrazili sućut, ublažili našu veliku bol.

POČIVALA U MIRU BOŽJEM!

Braća **Tome** i **Lacika**

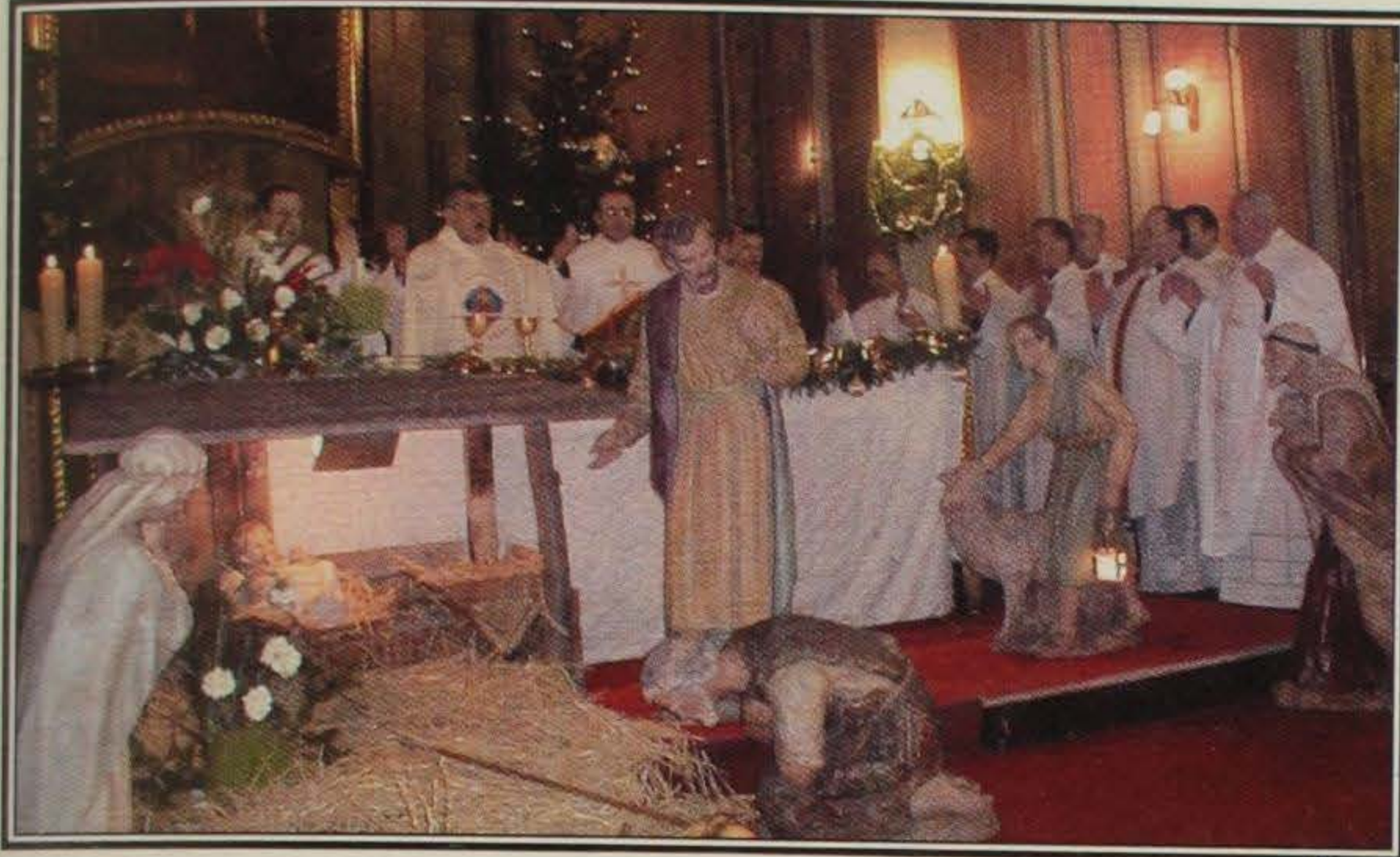
+ IVAN RADA KOVIĆ

Jubilarne, 2000. godine, 27. prosinca umro je IVAN RADA KOVIĆ. Tako je Gospodar života odlučio da mu na imendan započne nebesko slavlje, a završi zemaljska patnja. "Tako je završio jedan plemenit ljudski i kršćanski život koji je počeo 19. rujna 1911. godine", rekao je njegov župnik **mons. Bela Stantić**, koji je zajedno s franjevcem o. **Marijanom Kovačevićem** i vlč. **Marinkom Stantićem**, vodio sprovod. "Živeći jedan duboko vjernički i duhovni život, ovaj pokojnik je bio uistinu sretan čovjek." Nakon smrti **Marije Vidaković** s kojom je sklopio prvi brak, od 1982. god. živio je lijep i skladan život s **Rozom Francišković** koja ga je vjerno dvorila i dodvorila. Ivan Radaković je svojim zrelim kršćanskim životom zavrijedio čast crkvenog oca u župi Isusova Uskrsnuća; ovu je službu vršio do smrti. "U svom lijepom i dugom životu Gospodin ga je vodio putem križa koji je on svesrdno prihvaćao. Svoju vjeru je hranio redovitim molitvom i svakodnevnim sakramentalnim životom. Slabi vid ga je pratio čitavog života, da bi u zadnje vrijeme potpuno oslijepio", rekao je župnik.

Od pokojnika se oprostio u ime Pastoralnog vijeća **Albe Kujundžić**, načelnik. On je rekao: "Kad ste bili imenovani za crkvenog oca, svi smo u Vama gledali oca..." U tom duhu ljubavi i zahvalnosti, po kišnom vremenu, oprostila se župa Isusova Uskrsnuća od čovjeka koji je bio zreo za nebo! /Zv/

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: **Andrija Anišić** - glavni i odgovorni urednik; **Franjo Ivanković** - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; **mr. Ervin Čeliković** - tehnički urednik; **Katarina Čeliković** - lektor i korektor; **Josip Anišić**, **Željko Augustinov**, **Stjepan Beretić**, **Marko Forgić**, **Bela Gabrić**, **Ladislav Huska**, **Vesna Huska**, **Josip Ivanković**, **Elizabeta Kesler**, **mr. Andrija Kopilović**, **Grgo Kujundžić**, **s. Silvana Milan**, **o. Mato Miloš**, **Lazar Novaković**, **Ivan Piuković**, **Blaženka Piuković**, **s. Blaženka Rudić**, **Alojzije Stantić**, **Branko Vaci**; Uredništvo stranica mladih: **Ljubica Crnković**, **Igor Čeliković**, **Biserka Jaramazović**, **Marina Kujundžić**, **Ivana Lazić**, **Dijana Šarčević**, **Željka Zelić**. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "PRINTEX", **Stipe Grgića 58**, Subotica, Tel.: 024/554-435.

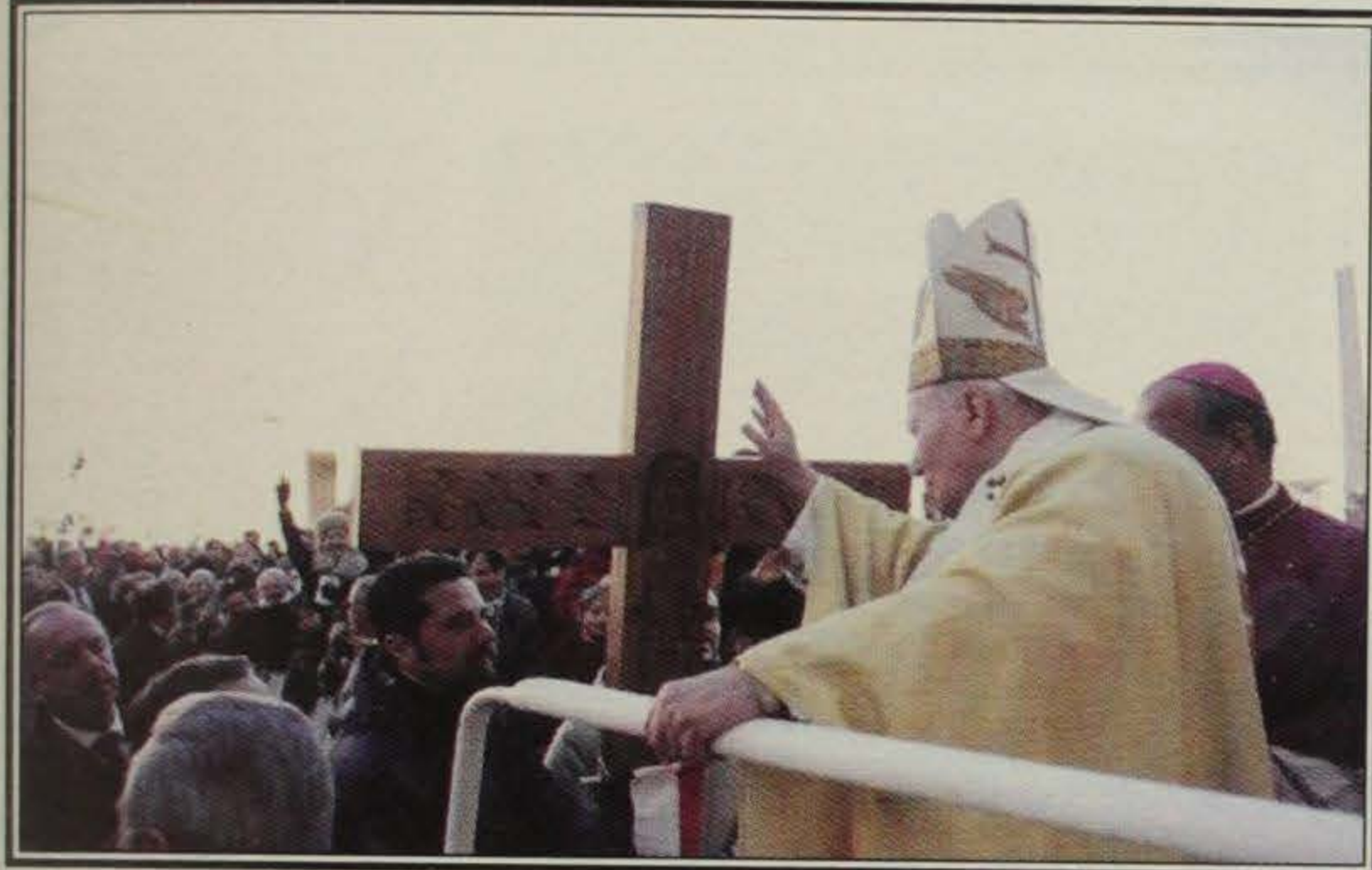
OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Ponoćna misa u katedrali - početak novog milenija

Raspjevana i vesela djeca na Matericama u župi sv. Roka

Prvog dana novog milenija Papin blagoslov i za Subotičanina Maria

Pastirska igra u crkvi Isusovog Uskrsnuća

Rajićeva pastirska igra u crkvi sv. Roka

S. Mihaela i djevojčice iz Ruskog Krstura u obilasku subotičkih "Betlehema"

Tradicionalna izložba "božičnjaka"

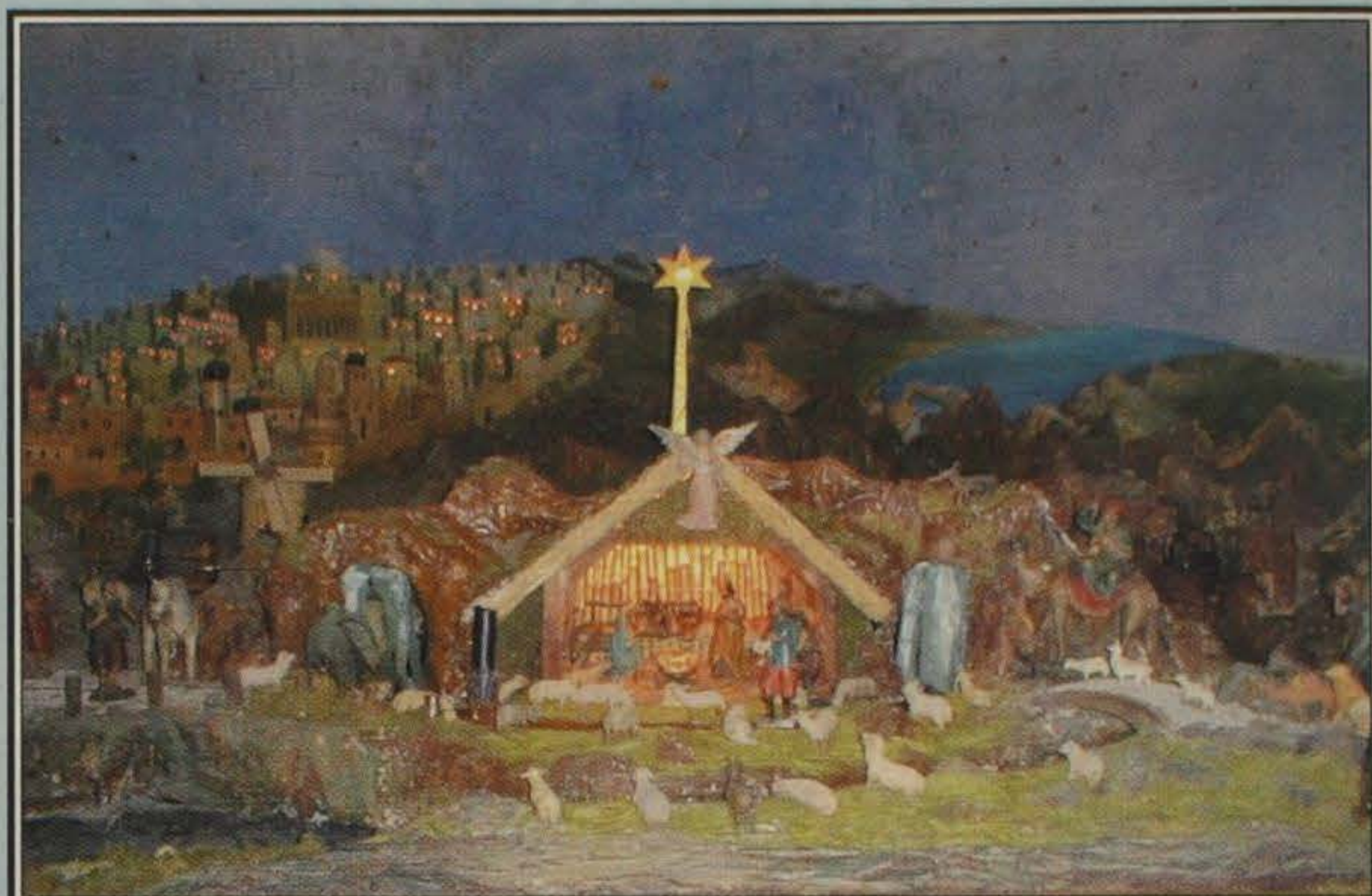

Božićni koncert Subotičkog tamburaškog orkestra i Katedralnog zbora u godini Velikog jubileja

BOŽIĆ U GODINI VELIKOG JUBILEJA

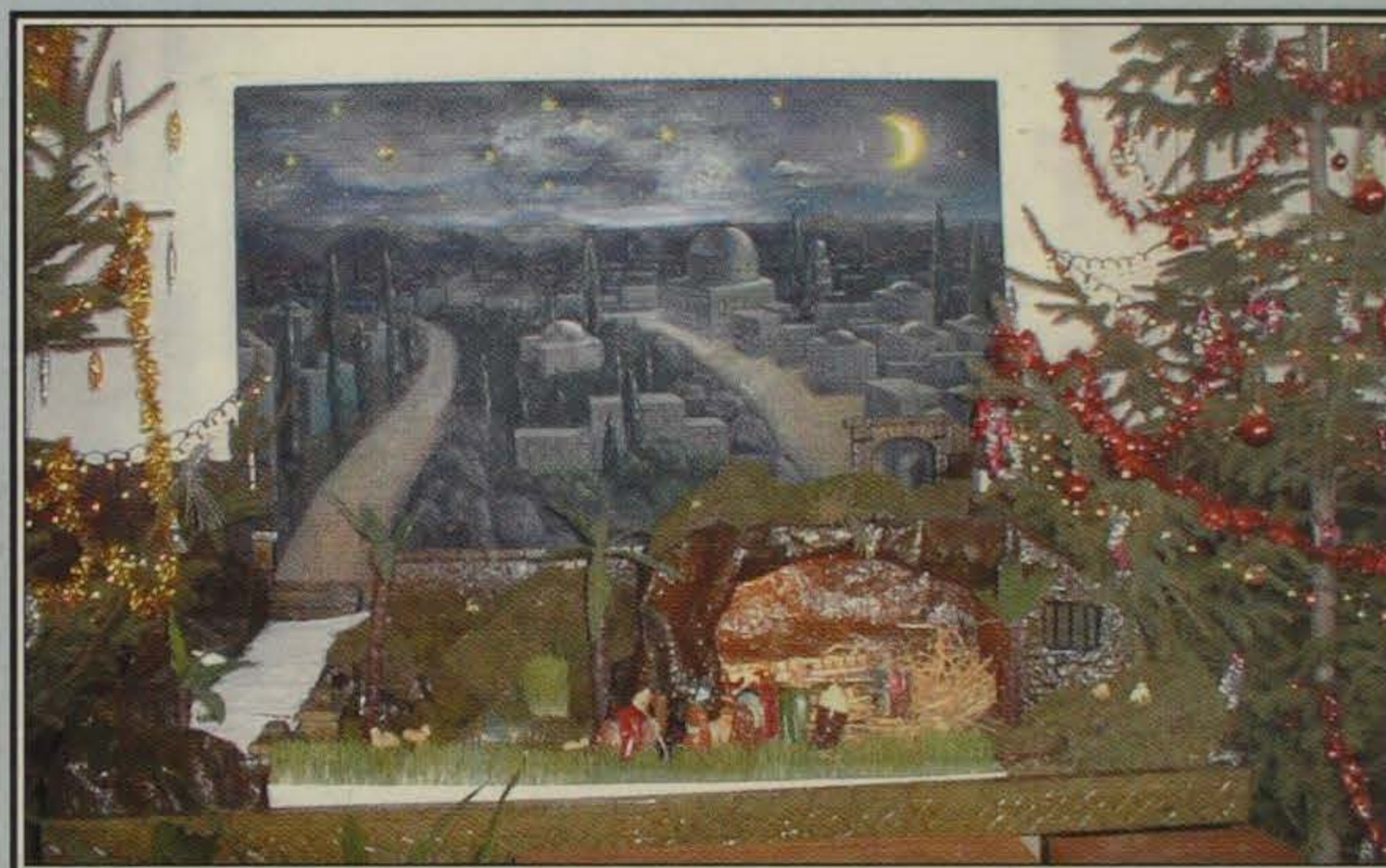
Mali Isus u karmelićanskoj crkvi u Somboru

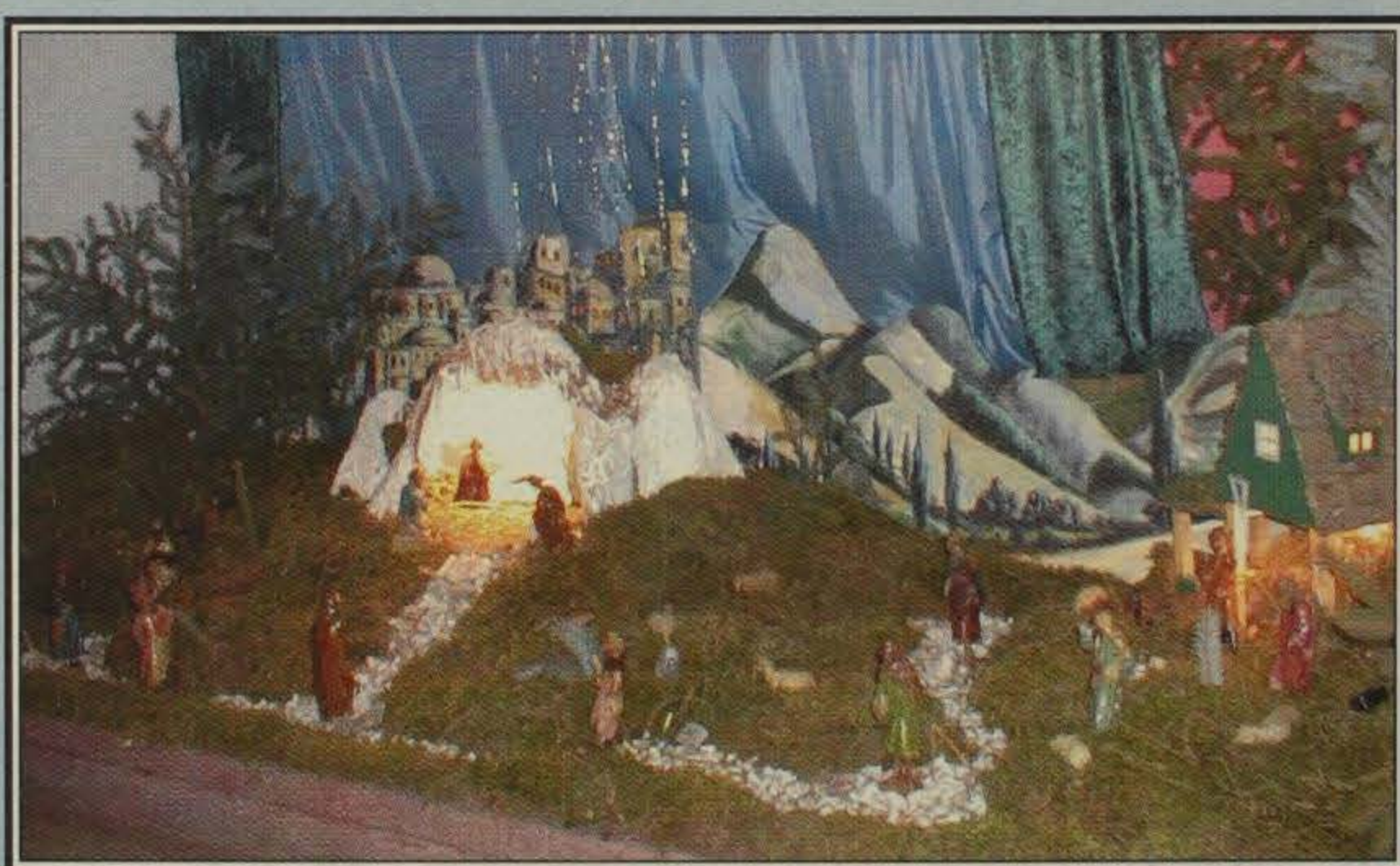
"Betlehem" u somborskom karmelu

"Betlehem" u samostanu Kćeri milosrđa u Subotici

"Betlehem" u crkvi sv. Marije u Subotici

"Betlehem" na Kelebiji

"Betlehem" u crkvi sv. Križa u Subotici

"Betlehem" na Trgu sv. Petra u Rimu

2000

Dječji "Betlehem" izradile Vesna i Snežana Nović